דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון ברל כצנלסון ז"ל

היום בדבר
- מי ישלם את המחיר / אמנון אטד
- עוד חצי דבר / יצחק בן־נר
- לא איראן – ההיפך / דני רובינשטיין
- הם עסוקים בפריסת הטילים / שלמה שפיר
- הלשכות הפרטיות / חיים ביאור
- בורסה (4); כלכלה (5); ספורט (6); דבר פתוח (10)

מזג האויר

מעונן חלקית בדרך כלל. מדי פעם ירדו גשמים פזורים.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 5–14, רמת־הגולן: 5–12, צפת: 3–10, טבריה: 8–17, עפולה: 5–17, שומרון: 5–14, תל־אביב: 10–17, לוד: 8–17, יריחו: 6–20, עזה: 8–18, באר־שבע: 6–19, אילת: 10–23.

יום שלישי, ט"ז באדר תשמ"ז, 17 במארס 1987 ● גליון 19069
היום 14 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

ארה"ב מכחישה שהציעה חסינות לסלע בעד שמות סוכנים נוספים – אך תובעת חשיפתם

אין שום סוכנים נוספים – הודיע רבין וסיפר על פניית נציג משרד המשפטים בארה"ב לשני עורכי־דין ישראלים

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מקורות בממשל האמריקאי הכחישו אתמול, כי אנשי משרד המשפטים האמריקאי פנו אל שני עורכי־דין ישראליים והציעו להם חסינות לאלוף אביאם סלע תמורת גילוי שמות סוכנים נוספים של ישראל בארה"ב. גם בפטיים דיפלומטים הכחישו אמש את הדברים.

עם זאת עומדים גורמי החקירה האמריקאיים על תביעתם, שישראל תמסור להם שמות סוכנים אחרים, מלבד פולארד, שלדעתם סיפקו לישראל מידע, כפי שלה מוקירתו של ג'ונתן פולארד.

ההכחשה האמריקאית באה בעקבות דבריו של שר הבטחון יצחק רבין אתמול, כי לאחר שפולארד מסר את הודאתו לבית־המשפט האמריקאי ולפני מתן גזר־הדין פנתה דמות מפתח מצד התביעה אל שני עורכי־דין ישראלים בנפרד ואמרה להם: "מנקודת מבטי סלע יכול להיות מפקד חיל־האוויר, אם תתנו לנו שם או שמות נוספים". "פירושו של דבר", אמר רבין, "שהנושא כפי שהוצג ביום א' בוואשינגטון פוסט לא היה פולארד אלא חשדות – שעד כה לא הוכחו ושאני מאמין כי אינם נכונים – כי ישנם אחרים".

רבין, שדיבר לפני נשי "הדסה" בירושלים (ראה ידיעה בעמ' 3), הודיע אתמול חד־משמעית, כי ישראל אינה מנהלת שום פעולות ריגול בארה"ב וכי אין בארה"ב אמריקאים או לא־אמריקאים המרגלים למען ישראל.

אולם במשרד המשפטים האמריקאי עוד אין רואים את פרשת פולארד כסגורה. בקרוב יהיו דיונים אם להגיש כתבי אישום נגד רפי איתן, יוסי יגור ואוידית ארב מלקים, ונמשכת, כאמור, הבדיקה בחשד שלישראל סוכנים נוספים בממשל האמריקאי.

כמה עשרות סטודנטים נושאי לפידים הפגינו אמש ליד בית שר האוצר משה נסים בירושלים נגד הכוונה להעלות את שכר־הלימוד. (צילום: יצחק הררי)

אברהמס לפרס: ועדת הבירור שיפרה במקצת תדמית ישראל

מאת סופרו המדיני של "דבר"

דאגה לתדמיתה של ישראל בארה"ב בעקבות פרשת פולארד־סלע השמיעו אתמול יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, מוריס אברהמס, בשיחה עם שר החוץ שמעון פרס.

אברהמס אמר, כי הדאגה לתדמית ישראל היא שמנחה את הארגונים היהודיים. הוא העריך, כי ההחלטה על הקמת ועדת הבירור מסייעת במידה מסויימת לשיפור המצב.

פרס השיב, כי ישראל עֵרה לטעות שנעשתה בפרשה והתנצלה על כך בפני ארה"ב. הוא אמר, כי בכוונת הממשלה לכבד את מסקנות ועדת הבירור שהוקמה.

שר החוץ אמר עוד בשיחה, כי דו"ח ועדת טאואר הפריך את הטענות, שנשמעו באמצעי התקשורת בארה"ב, שלפיהן נהגה ישראל שלא כשורה במכירת הנשק לאיראן. לדעת פרס, יש "למלא את יחסינו עם ארה"ב בתוכן חיובי" על ידי המשך הפעילות בתחום תהליך השלום.

הפגישה הוגדרה כהכנה לקראת שיחה, שיקיים ביום ה' פרס עם כל חברי ועידת הנשיאים שיגיעו היום ארצה ויתחילו בפגישותיהם.

(המשך בעמ' 2)

ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס מאזין ליו"ר ועידת הנשיאים של יהודי ארצות־הברית מוריס אברהמס. (צילום: יצחק הררי)

נוכח הודעת הממשלה על סיוע במימון ההוצאות

"אזרחים למען פולארד" מתפזרים אך בארה"ב לא יודעים על הכסף

מאת נתן רועי ואמנון דנקנר, סופרי "דבר"

המטה "אזרחים למען פולארד" הודיע אתמול בתל־אביב על התפרקותו בשבוע הבא, וזאת לנוכח הודעת הממשלה, כי תדאג לבני הזוג פולארד ולהגנתם המשפטית. הכספים שנאספו והמכתבים ששוגרו למטה הודעה – יועברו להורי בני הזוג.

אביו של ג'ונתן פולארד אמר אתמול לעומת זאת, כי לא ידוע לו על השתתפות ישראל במימון הוצאות המשפט. "לא ידוע לנו דבר על כך. עורך הדין מטפל בדבר", אמר האב, מוריס פולארד, בשיחה עם כתב "קול ישראל".

בינתיים אמרו אתמול עורכי הדין של פולארד, האחים ג'יימס וצ'ארלס הייבי, כי עדיין לא הגיע אליהם שום סכום כסף מישראל על חשבון שכר טרחתם. זאת בניגוד לידיעות שהגיעו מישראל, כי סכום של 80,000 דולאר נשלח מהארץ כתשלום ראשון להוצאות המשפטיות של בני הזוג.

מקור במחלקת המדינה אמר אתמול, כי אם המדובר בכספי של אזרחים פרטיים, אין למחלקת המדינה דעה בעניין, אך אם מדובר בכספי של ממשלת ישראל, גילוי כזה עתיד להרע את מצבה של ישראל בדעת הקהל האמריקאית.

המקור גם תהה, אם במקרה של משלוח כספי פרטי מישראל לטובת בני הזוג פולארד, אין לראות במתן אישור רשמי להוצאת מטבע חוץ מהמדינה לצורך זה – פעולה ישראלית רשמית לטובת בני הזוג.

בהודעת פירוק רשמית שהפיצו אתמול חברי הוועד למען

(המשך בעמ' 2)

עוברים ושבים בירושלים חותמים על העצומה למען ג'ונתן פולארד, שארגן מטה האזרחים למען פולארד. (צילום: יצחק הררי)

ריפעת אסד: אינני סוחר סמים תובע את "וול סטריט ג'ורנאל"

מאת יוסי מלמן, סופר "דבר"

בריסל (מיוחד ל"דבר"). – גבריאל ריפעת אסד, אחיו של נשיא סוריה, הגיש תביעת דיבה נגד היומון האמריקאי "וול סטריט ג'ורנאל" בגין כתבה, שפרסם העיתון מאת אחד מכתביו בישראל.

התביעה של ריפעת אסד הוגשה לבית־משפט בבריסל, שם רואה אור המהדורה האירופית של העיתון האמריקאי, המתמחה בעיקר בענייני כלכלה. אסד תובע פיצוי סמלי של פראנק בלגי אחד. הוא טוען, כי העיתון הוציא את דיבתו רעה בכתבה, שבה תואר אסד כמי שמעורב בסחר בסמים וכמי שנהנה מהכנסה כספית גדולה מאד בגלל סחר זה.

מערכת "וול סטריט ג'ורנאל" אישה אתמול בשיחה טלפונית עם סופר "דבר" את דבר הגשת התביעה. יצויין, כי בשנים האחרונות גובר בארה"ב העניין הציבורי במשפטי דיבה, על רקע כמה משפטים כאלה שהתנהלו כאן לאחרונה, בכלל זה משפטו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון נגד השבועון "טיים" ומשפטו של הגנרל האמריקאי ווסטמורלנד נגד רשת הטלוויזיה "סי.בי.אס." בגין סדרה ששודרה על מלחמת וייטנאם ועל מעורבותו בה.

הנשיא הרצוג עומד להודיע ההחלטה שהתקבלה:

עונשי שלושת ראשי ארגון הטרור ייקצבו ל־24 שנה וגנירם ישוחרר

מאת נחמה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

נשיא המדינה חיים הרצוג יקצוב תוך ימים ספורים את עונשיהם של שלושת אסירי ארגון הטרור היהודי, שנשפטו למאסר עולם – ל־24 שנה. לקראת ליל הסדר, יחון הנשיא גם אסיר המחתרת יצחק (אקליה) גנירם.

ההחלטה על קיצוב העונש התקבלה בימים האחרונים בהתייעצות רמת דרג שלה היו שותפים הנשיא חיים הרצוג, שסמכותו לקצוב, ראש הממשלה יצחק שמיר, שר המשפטים אברהם שריר (המעניק את חתימת הקיום) ואף שר האוצר משה נסים (שכיהן

(המשך בעמ' 2)

מנחם לבני · עוזי שרבף · שאול ניר

צעיר שאיבד את שפיותו באי־הסמים בתאילנד הוחזר על־ידי חרות לפיד

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

משקם האסירים של התנועה הקיבוצית, חרות לפיד, הצליח להחזיר בארוחגה לישראל ישראלי בן 23, שאושפז בבית־חולים לחולי נפש בבאנגקוק לאחר שנטרפה עליו דעתו באי־התענוגות קוסמוי שבתאילנד. הצעיר מאושפז בימים אלה בבית חולים לחולי־נפש בישראל.

ב־4 במארס יצא לתאילנד חרות לפיד, חבר קיבוץ אילת־השחר, על־פי בקשת הוריו של הצעיר. התברר, כי הוא שהה תקופה ארוכה באי קוסמוי, הנודע לאחר מאיי התופשה בתאילנד, שם מתנהל סחר סמים חופשי.

עם שובו לבאנגקוק, נטרפה עליו דעתו, והוא החל להשתולל ברחובות ולגנוב מכוניות של מכוניות. לאחר שנלכד, הוא הועבר לבית חולים לחולי־נפש בבאנגקוק. הוריו הקרובים התקשרו להוריו בישראל ואלה פנו לחרות לפיד, כדי שיחזיר את הנער לישראל.

לפיד נפגש עם הצעיר בבית החולים, ובסיועו של שגריר ישראל בתאילנד, יצחק גבון, הוא הצליח לשחררו ולהוציאו מגבולות המדינה.

חרות לפיד ביקש להדגיש אתמול, כי המסעות של בני הנוער ברחבי דרום־מזרח אסיה רצופים סכנות. כדי להבהיר זאת סיפר על ישראלים המתמכרים בפיליפינים לפטריות סמים הזופכים לנרקומנים.

הוא ציין, כי חמשת הישראלים הכלואים עדיין על עבירות סמים בתאילנד אסורים בבתי־הכלא בתנאים קשים ביותר. לאחר שנשיא תאילנד הודיע כי לא יחון עברייני סמים, נפתחה הדרך להעברת העצירים הישראלים אל תאילנד שתרון בבקשות החנינה של שני ישראלים עד סוף השנה. שלושת האחרים ייאלצו להמתין.

השבוע של סגירת הגליון

השבועון האמריקאי "אינסייט":

ישראל – לרשימת המדינות העויינות על־ידי ה"אף.בי.איי."

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – ה"אף.בי.איי." עומד להעביר את ישראל מרשימת המדינות הידידותיות לרשימת המדינות העוינות לארה"ב, לצורך משימות הריגול הנגדי שלו. מעמד ישראל למדינה ידידה בדרג... כך מוסר השבועון "אינסייט" בגליונו המתפרסם היום. ב"אף.בי.איי." ובמחלקת המדינה אמרו אתמול, כי לא ידוע להם על כך.

השבועון מוסר עוד, כי גם פקידים במשרד ההגנה מעוניינים, בעקבות פרשת פולארד, לשנות את מעמדה המיוחד של ישראל, למנוע ממנה מידע מודיעיני ולהפסיק פרויקטים משותפים עם ישראל בפיתוח מערכות נשק.

פקידים ישראלים מצוטטים בשבועון באומרם, כי עוד יתגלה שמאחורי פרשת פולארד עמד אריק שרון, שהחליט על הפעלת מרגל בארה"ב בעקבות מריבה שהיתה לו עם קספאר ויינברגר, בה טען שרון, כי ארה"ב מונעת מישראל מידע חיוני לבטחונה.

מזכיר צבא ארה"ב לביקור רשמי בארץ

פיקרינג: אין שינוי ביחסים

מאת פלי זליגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

מזכיר צבא היבשה האמריקאי ג'ון מארש, שהגיע אתמול לביקור קצר בישראל, יתקבל היום בקריה בטקס צבאי רשמי. מתלווה אליו נספח צה"ל בוואשינגטון, האלוף עמוס ירון.

ביקורו הראשון של מזכיר צבא־היבשה בארץ מהווה ציון דרך לא רק בגלל חשיבותו של האורח וחשיבות הנושאים שידון עליהם כאן, אלא בעיקר בגלל העיתוי.

עד לרגע האחרון העיבו על סיכויי הביקור ידיעות בדבר שיבוש היחסים החמור בין ארה"ב לישראל, בעקבות פרשת פולארד ומעורבות מערכת הבטחון בה.

שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג, שקיבל את פניו של מארש בשדה התעופה, אמר כי לא חל כל שינוי ביחסים בין ישראל וארה"ב. "מלבד ההוראה שקיבלנו, שלא לקיים מגעים עם אל"מ סלע או לבקר בבסיס חיל־האויר בתל־נוף, לא חל כל שינוי בתחום הצבאי", אמר פיקרינג.

הממשל מוריד פרופיל לדו"ח ישראל־דרא"פ

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מחלקת המדינה של ארה"ב עושה בימים האחרונים מאמצים להמעיט בערכו של הדו"ח על שיתוף הפעולה הצבאי בין מדינות הנהנות מסיוע צבאי של ארה"ב ובין דרום אפריקה. הדו"ח עתיד להיות מוגש לקונגרס בראשית החודש הבא, והוא אמור לכלול גם פרטים על שיתוף הפעולה הצבאי בין דרום אפריקה לישראל.

פקיד במחלקת המדינה אמר אתמול, כי הוא אינו מצפה, שיהיו לדו"ח תוצאות מרחיקות לכת. להערכתו, סביר שהדו"ח יעורר רעש־מה בעיתונות האמריקאית במשך כמה ימים, אם בכלל, ואחר־כך ישקע העניין.

לדבריו, אף שהממשל תומך בקיום האמברגו הצבאי של האו"ם על דרום אפריקה, אין צפויים קשיים בין ישראל לממשל על רקע זה. הממשל לא היה נלהב להטיל סאנקציות על מדינות המקיימות קשרים צבאיים עם דרום אפריקה, ומדיניותו בנושא מתונה בהרבה ממדיניות הקונגרס.

מקורות בממשל אמרו גם, כי מחברי הדו"ח, שהם אנשי מחלקת המודיעין של מחלקת המדינה, נתקלים בקשיים באיסוף החומר על הקשרים הצבאיים של מדינות שונות עם דרום אפריקה, מכיוון שקשרים אלה הוסוו בדרכים שונות.

גילוי של בארברה וולטרס:

רפסנג'אני ומונטאזרי קיבלו שוחד מהעיסקה

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – חוקרים בצוותו של השופט החוקר הבלתי תלוי לורנס וולש, הבודק אספקטים פליליים בפרשה האיראנית, חושדים כי מיליוני דולרים מכספי העסקה שולמו כשוחד לשני מנהיגים איראניים ולאנשי סיעותיהם.

המדובר ביו"ר בית הנבחרים האיראני האייתולה רפסנג'אני וביורשו על ירושת חומייני – האייתולה מונטאזרי.

בהתפתחות מפתיעה נודע, כי בחודש פברואר השנה העבירה שדרית הטלוויזיה ברברה וולטרס מסר מהמתווך האיראני מנוצ'אר גורבניפר לנשיא רייגן. את המסר, שלפי הידוע עוסק בין השאר בתשלומי השוחד למנהיגים האיראניים, מסרה וולטרס כנראה באמצעות רעיית הנשיא נאנסי רייגן.

בתגובה לעיתון "וול סטריט ג'ורנאל", שפרסם אתה ידיעה, אמרה ברברה וולטרס כי דברים שנכללו במסר לא שודרו בכתבה שהכינה על ראיון בלעדי שלה עם גורבניפר והמיליארדר הסעודי עדנאן חאשוגי. היא אמרה, כי לא פרסמה את הדברים, מחשש שהדבר יפגע בבני ערובה אמריקאים בלבנון.

מנהלי החדשות של רשת "א.ב.ס." הסתייגו אתמול מצעדה של וולטרס.

נציג אש"ף בצרפת מצהיר:

ערפאת הודיע במפורש שאנו מכירים ב־242

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – נציג אש"ף בצרפת איברהים סוס אמר בראיון לעתון הצרפתי "סיד אואסט", כי יאסר ערפאת הכריז במפורש בוועידת המדינות הבלתי־מזדהות, שאש"ף מכיר בהחלטה 242 של או"ם, הקובעת את זכות עמי האיזור וישראל לחיות בשלום בגבולות בטוחים.

סוס אמר עוד, כי יש לשבח את שמעון פרס שיצא לקאהיר והודיע יחד עם מובארק על תמיכה בוועידת שלום בינלאומית. אך מדוע הוא דורש שברה"מ תקשור יחסים דיפלומאטיים עם ישראל כתנאי להשתתפותה ומדוע מוציאים את אש"ף מרשימת המשתתפים? "אנו הנציגים הלגיטימיים של הפלשתינים ולא נסכים למשלחת משותפת", אמר.

לדברי סוס, הוא מקיים פגישות עם "אישים ייצוגיים מאד" מישראל, אך אינו יכול לגלות את שמותיהם.

הערכה בחוגי הבנקים:

הריבית תופחת תוך 10 ימים אבל לא לשיעוריה הקודמים

תנועת המושבים שוקלת הפסקת תשלומי ריבית

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בבנק ישראל אומרו, כי ישקלו הפחתת הריבית לפי מצב האשראי במשק. ראשי הבנק אינם מתחייבים להורדה קרובה, על אף ששיעורי האינפלאציה נמוכים בהרבה מן הצפוי.

לעומת זאת צופים בבנקים, שלא יהיה מנוס מהורדה משמעותית בריבית תוך שבוע עד עשרה ימים, אף כי לא במלוא העלייה שהיתה בחודש שעבר.

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, אמר, כי הגידול באשראי אכן נבלם, אך עדיין לא במידה משמעותית, ועל הבנק המרכזי להמתין ולפעול על פי התנאים שיווצרו.

ברונו אמר, כי הודיע כבר לפני כחודש וחצי, שהעלאת הריבית היא זמנית, ותיארך חודשיים־שלושה.

לדבריו השיקולים בעניין זה נובעים לא רק מן המדד, אלא גם ממצב האשראי וממצב התקציב. הוא גינה את "העליהום" על בנק ישראל בעניין הריבית וטען, כי התוצאות בחודש אחד בלבד אינן קובעות את המדיניות בנושא הריבית במשק.

נגיד בנק ישראל סבור, כי למרות המדד הנמוך, המשמח אותו, הדברים פחות מרשימים ממה שהם נראים. לדברי הנגיד, מדד המחירים הסיטונאיים, שהוא החשוב לנושא הריבית, עלה ב־2.6 אחוזים – הרבה יותר משיעור העליה לצרכן.

לדבריו, מגמה זו נמשכת זה החודש השני, ונראה שהמסעות בחיוזי המדד נובעת מן ההקדמה בירידת מחירי הדקות והפירות.

הנגיד גם הסתמך על נציגי קהל המטבע הבינלאומית, שביקרו בישראל בימים האחרונים ושצידדו בהעלאת הריבית, אף בעיתוי מוקדם יותר.

בתוך כך מתברר מתחשיב שעשו כלכלני איגוד לשכות המסחר, כי ייקור הריבית באחוז אחד לחודש, החל מאמצע פברואר, גרם לגידול של כ־120 מיליון דולאר בהוצאות הריבית השנתיות של ארבעה גופים, הב־

(המשך בעמ' 2)

תוגדל משכנתת ההשלמה לרוכשים מחברות בפירוק

מאת אמנון אבנר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

ועדת השרים לכלכלה אמורה לאשר היום את הגבהת תקרת המשכנתה המשלימה לרוכשי דירות מחברות בפירוק.

לפי הצעה משותפת של שרי האוצר והשיכון, תוגדל תקרת המשכנתה המשלימה לסכום השווה ל־25,000 דולאר. ההלוואות יינתנו ללווים, שהחברות שמהן רכשו את דירותיהם נמצאות בהליכי פירוק.

ההלוואות יהיו באחריות הבנקים המלווים ויינתנו לרוכשים מחברות בפירוק, שאושרו על־ידי משרדי האוצר והשיכון.

1

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

חייל לבנוני מפנה משלג את הכניסה לבסיס שבאיזור הר הלבנון. השלג הכבד היורד באיזור גרם לסגירת הדרכים המוליכות להרים שמעל ביירות. בחרמון הגיע אתמול גובה השלג ל־12 מטר, וכ־2,500 מבקרים הגיעו לשם אתמול. אתר הסקי נפתח ועשרות גולשים בילו בו. (צילום: א.פ.)

הונגריה רוצה בחיזוק הקשרים עם ישראל בתחומי מסחר ותיירות

מאת סופרו המדיני של „דבר"

הונגריה מעוניינת בשיפור נוסף של קשריה עם ישראל, בעיקר בתחומי המסחר והתרבות – כך אמר אתמול ד"ר יאנו ראנגה, מזכיר הפדרציה העולמית של ההונגרים בשיחה עם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ יוסי ביילין.

ראנגה הדגיש בשיחה, כי הגיע ארצה כאורח האגודה לקידום הידידות בין ישראל והונגריה, וכי איננו נושא עמו מסר מדיני מבודפשט. הוא אמר, כי כל עוד אין קשרים דיפלומטיים בין שתי המדינות מציע הארגון, שבראשו הוא עומד, לשמש כאמצעי קשר בין שתי המדינות.

האורח ההונגרי ציין בפתח השיחה, כי הוא בקי במתרחש במצב במזרח התיכון מאז כיהן בראשית שנות ה־70 כשגריר ארצו בקאהיר. הוא הציג למארחו שאלות על ההתפתחויות המדיניות באיזור, אך נמנע מלהביע עמדות בשם ממשלתו.

ד"ר ביילין אמר בשיחה, כי ישראל מקווה שבינה לבין הונגריה תתפתח מערכת יחסים נרחבת יותר מזו הקיימת היום, והביע הערכה לחיזוק שיתוף הפעולה בתחומי המסחר והתרבות.

הוא אמר, כי מדינות מזרח אירופה שגו ב־1967, כשניתקו את יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל, והיום מבינים במדינות אלה, כי כך ניטרלו את עצמם ממעורבות במזה"ת. השותפות הבלעדית עם הערבים פוגעת בראש ובראשונה במדינות הגוש המזרחי, אמר ביילין.

לאחר השיחה אמר ביילין, כי אם תחול התפתחות לקראת חידוש יחסים דיפלומטיים עם מדינות במזרח אירופה, „הונגריה לא תהיה האחרונה".

אחיות בתי־החולים נערכות לצמצם פעילותן ב־25 אחוז

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

אחיות בתי־החולים נערכות למסגרת עבודה חדשה, שתצמצם את פעילותן ב־25 אחוז. המסגרת המצומצמת תיכנס לתוקף ביום א', 29 בחודש.

מזכירות חטיבת האחיות הכינה אתמול תוכנית מפורטת, שלפיה יצומצמו מחלקות האשפוז לתפוסה של 75 אחוז בלבד. גם פעילות הסיעוד ועבודת האחיות במרפאות חוץ – יוקטנו בשיעור של 25 אחוז.

האחיות טוענות, כי אין הן יכולות ורוצות להמשיך במסגרת הנוכחית, נוכח המחסור בכ־2000 אחיות ואי־ביצוע הסכם העבודה, שנחתם איתן לפני ארבעה חודשים. לדבריהן, לא מומשו התיקונים לגבי התנאים הפיסיים של עבודתן, הן לא קיבלו מעונות לילדים והסעות לעבודה וכן לא הושגה הבנה לגבי התשלום עבור שעות נוספות.

בימים הקרובים יקבלו כל האחיות הראשיות בבתי החולים תוכנית עבודה מפורטת לפי המסגרת החדשה.

נורמאנדין לא ייהרג – הבטיח סגנו של האימאם מוסא סאדר

מאת גדעון קרין, סופר „דבר" בפאריס, וסוכנויות הידיעות

פאריס (מיוחד ל„דבר"). שעות אחדות לפני פוג מועד האולטימאטום שארגון „הצדק המהפכני" הציב לראש ממשלת צרפת, אמר כהן הדת השיעי הבכיר בלבנון, סגן יושב ראש המועצה השיעית העליונה, השייח' מוחמד מהדי שמס־אדין, כי „בן הערובה לא ייהרג".

„ביזולתי מגעים מסתבכים כדי להציל את חיי ז'אן לואי נורמאנדין", סיפר שמס־אדין, סגנו של האימאם מוסא סאדר הנעדר מאז 1978 בראיון לעתון הביירותי הפרו־סורי „א־שארק". „אינני בטוח לחלוטין באשר לתוצאות הסופיות, אבל אני מקווה שיחוס על חייו. לא קיבלתי אמנם הבטחות ברורות, אבל אני יכול להסיק ממה שנאמר לי ומתוצאות מגעים של גורמים אחרים, שבן הערובה הצרפתי יינצל."

בפאריס פרסם אתמול המהגר האיראני אניס נקאש, המרצה מאסר עולם על נסיון התנקשות בחיי ראש ממשלת איראן לשעבר שאפור באחטיאר, קריאה לארגון החוטף לחוס על חיי בן הערובה. „אני מתחנן בפניכם בשם מאבקנו המשותף לחוס על נורמאנדין החף מפשע, שאינו צריך לשלם בחייו על שגיאות הנשיא שלו", נאמר בהודעתו.

גם מזכיר או"ם פרז דה קויאר והארכיבישוף קאפוצ'י ברומא, הידוע בקשריו עם המחבלים, קראו אתמול לחוטפים שלא להוציא לפועל את איומם.

בתוך כך הבהיר דובר של משרד החוץ הצרפתי, כי מועד פוג האולטימטום של ארגון החוטר „הוא המועד שקבעו הטרוריסטים לפרסום גזר הדין" ולא להוצאתו אל הפועל. הדובר הוסיף ואמר, כי צרפת מקיימת קשר עם איראן, לבנון וסוריה במקביל ל„קשריה הנורמאליים" באיזור.

גם המחבלת הצרפתית זייפה תעודה ישראלית

מאת גדעון קרין, סופר „דבר" באירופה

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – תעודת־זהות מזוייפת, המציינת את תל־אביב כמקום לידתה, נמצאה ברשות המחבלת הצרפתייה ז'ואל אובירון, בת 28, אחת מארבעת הטרוריסטים של ארגון „פעולה ישירה" שנלכדו באחרונה.

אוברון היא שרצחה בירייות את מנכ"ל מפעלי „רנו" ז'ורז' בס.

לפי בדיקה באליסטית נקבע, שכלי־נשק שנמצאו ברשות הארבעה שימשו לרצח בס, לרצח הממונה על מכירות הנשק בתעשייה הבטחונית, גנראל אודרן, לנסיון ההתנקשות בחיי סגן נשיא התעשיינים הצרפתים גי ברונה ולירויות על בניין „אינטרפול". חלק מן הנשק שימש לפיגועים בגרמניה שבוצעו על־ידי ארגון „סיעת הצבא האדום".

„שלום עכשיו" תובעת שתיחקר אלימות מתנחלים נגד אנשיה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

תנועת „שלום עכשיו" פנתה ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, בתביעה להעמיד לדין על־פי סעיפים מחמירים כמה מראשי המתנחלים, שארגנו התפרעויות ומעשי אלימות נגד חברי כנסת, אורחים ישראלים ותושבים ערבים מהשטחים, שבאו להשתתף בכינוס התנועה שנערך באפריל אשתקד במלון „פארק" בחברון.

במכתבה של „שלום עכשיו" נאמר, כי מזכ"ל יש"ע עתניאל שנלר וראש מועצת קרית ארבע שלום ואך חברו עם מתנחלים נוספים להתארגנות מבצעית מתחרותית מול כוחות צה"ל בשטחים.

לדברי המכתב, המתנחלים השתמשו בציוד לחימה וחסמו צירי תנועה באבנים ובצמיגים בוערים ובמקרה אחד אף הפעילו מטען חבלה קטן ופוצצו גלגל של אוטובוס. כמו כן ירו בכמה מקרים באוויר.

„שלום עכשיו" הביעה במכתבה תמיהה, מדוע לא יזם היועץ המשפטי עד עתה את העמדתם לדין של המתנחלים, אף שהאירוע פורסם בהרחבה בכל אמצעי התקשורת.

כזכור, נפתחה חקירה. משטרה לאחר התפרעויות המתנחלים, אך עד היום לא הוגשו כתבי אישום, והמשטרה עדיין לא פנתה לאיש מאנשי „שלום עכשיו", לגביית עדויות. התנועה מביעה לכן חשש, כי משטרת ישראל בשטחים נמצאת תחת לחץ כבד של המתנחלים.

במכתב לשר המשטרה חיים בר־לב קוראת לו התנועה לערוך בדק בית יסודי בתחנות המשטרה,

אברהמס לפרס: ועדת

(המשך מעמ' 1)

היום ייפגש אברהמס ועמו מנכ"ל ועידת הנשיאים מלקולם הונליין, עם ראש הממשלה יצחק שמיר. שמיר יבהיר, כי בניגוד לפרסומים שונים, הוא לא התנגד לחקירה, אלא אף היה בעד מתן סמכויות יתר לוועדה, אך חבריה אמרו כי אין צורך בכך.

סופרת „דבר" לענייני מפלגות, עליזה ולך, מוסיפה:

השר לתכנון כלכלי, גד יעקבי, מתח אתמול ביקורת על ההשתתפות בהקמת ועדת הבירור וחזר והדגיש, שעמדתו היתה בעד הקמת ועדת חקירה משפטית.

„לא היינו צריכים לחכות עם ועדת בירור מאז התגלתה פרשת פולארד עד עכשיו, והיה עלינו לבדוק את עצמנו לפני כן", אמר יעקבי בפגישה עם כתבים לענייני מפלגות. הוא ציין, שהוא מאמין לדרג המדיני, הטוען שלא היה אחראי להפעלת פולארד, אך אינו מבין מדוע קודם הדרג הביצועי הנושא באחריות.

עוד אמר יעקבי, בהקשר להשלכות פרשת פולארד, כי הוא „נגד הטפות מוסר ליהודי ארה"ב". שיקום יחסי ישראל־ארה"ב, להערכת יעקבי, מחייב „לא רק חקירה אמיצה של פרשיות פולארד ואיראן, אלא גם הידברות עם הממשל, הקונגרס ופעולות הסברה נרחבת בדעת־הקהל הכללית ובקרב יהודי ארה"ב".

שר התקשורת אמנון רובינשטיין אמר אתמול, כי חזר בו מההצעה המשותפת עם השר שחל להעניק לוועדת בירור סמכויות של אכיפת דין והשבעת עדים, לאחר התייעצות עם משפטנים.

„דעתם היתה, שאם נעניק סמכויות כאלה לוועדת בירור, היא תתפוס בעתיד את מקום ועדות החקירה, משום שכל ממשלה תעדיף ועדת בירור הממונה על־ידיה על־פני ועדת חקירה משפטית, הממונה בידי נשיא בית המשפט העליון", אמר השר.

עונשי שלושת

(המשך מעמ' 1)

בעת חשיפת הארגון והמשפט כשר המשפטים.

השלושה שעונשיהם ייקצבו הם: מנהיג המחתרת מנחם לבני, שנידון למאסר עולם אחרי שנמצא אשם, בין היתר, ברצח ובנסיון לרצח במכללה האיסלאמית.

שאול ניר, שנשפט למאסר עולם אחרי שהורשע, בין היתר, ברצח ובנסיון רצח במכללה האיסלאמית, ובנסיון לרצח בפרשת האוטובוסים ובפרשת מגרש הכדורגל בחברון.

עוזי שרבף (חתנו של הרב לוינגר) שנידון למאסר עולם אחרי שהורשע, בין היתר, ברצח ובנסיון לרצח במכללה האיסלאמית.

קיצוב עונשם של האסירים יאפשר להם להיכנס מעתה באופן רשמי להסדר החופשות של בתי הסוהר, וכבר בליל הסדר הקרוב יוכלו לשהות עם בני משפחותיהם.

יצחק (טקל'ה) גנידם נמצא אשם, בין היתר, בהריגה במכללה האיסלאמית ובפרשת הר הבית, ונידון למאסר שבע שנים. השופט בזק, בדעת מיעוט, ביקש להטיל עליו ארבע שנות מאסר בלבד.

הריבית תופחת

(המשך מעמ' 1)

תמכים מתקציב המדינה ושרויים בקשיים גדולים: התק"ם, השומר הצעיר, המושבים, ו„סולל בונה".

על־פי תחשיב זה, תשלומי הריבית על חובות אלה תפחו בכ־140 מיליון דולאר בשנה, הריבית האפקטיבית שהם משלמים גדלה מ־54 אחוזים ל־71 אחוזים.

מזכיר תנועת המושבים גדליה גל הבהיר אתמול, כי תנועתו תשקול להנחות את חבריה להפסיק לשלם את הריבית הרצחנית, הנגבית מהם בשל מדיניות בנק ישראל.

במברק ששיגר לנגיד הבנק טוען גדליה גל, כי העלאת הריבית באופן אחד יקרה את הוצאות המשק של החקלאים בשיעור של 35 אחוז. הוא טוען, כי מדיניות הריבית של בנק ישראל גרמה להכפלת החובות של המגזר המושבי בשנתיים האחרונות מ־500 ל־800 מיליון דולאר.

„אורחים למען פולארד"

(המשך מעמ' 1)

פולארד בישראל נאמר, כי המטה מביע את סיפוקו מההודעה, שממשלת ישראל תמצא את הדרך הנאותה להעביר לבני משפחת פולארד ולפרקליטם את סכומי הכסף שנדרשו לצרכי הגנתם המשפטית של בני הזוג ולהוצאות אחרות.

הוועד הביע את צערו על כך, שהיה צורך לחשוף את כאב ההורים ולהפעיל לחץ ציבורי, כדי שייעשה מה שאמור היה להיעשות מלכתחילה. המטה משוכנע, כי הציבור ואמצעי התקשורת, שנתנו ידם ליוזמה, יבטיחו שהבטחת הממשלה תמומש.

בירושלים תימשך ההתרמה

הוועד הציבורי למען בני הזוג פולארד ימשיך באיסוף חתימות בירושלים לעצומת התמיכה בבני הזוג גם בימים הקרובים.

אחד מאנשי הוועד אמר, כי לדעתו יש חשיבות גדולה יותר לתמיכה המוסרית מאשר לתמיכה הכספית לבני הזוג, ומשום כך החליטו אנשי הוועד בירושלים להמשיך להציב את דוכני ההתרמה במרכז העיר ולהחתים את העוברים ושבים על עצומת התמיכה בבני הזוג.

אמש בתיאטרון

במה מרשימה – בימוי מאכזב

מאת מירי פז, סופרת „דבר"

תיאטרון החאן העלה אמש שני מחזות חדשים: האחד „הרוכבים אל הים" מאת ג'.מ. סינג בתרגומו של נסים אלוני והשני „על יד באר הבז", מאת ו.ב. ייטס בתרגום אריה זקס.

אלה הם שני מחזות איריים קצרים. הראשון, „הרוכבים אל הים", כולו לירקה ועוצמה, והשני – „על יד באר הבז" – בעל יסודות של תיאטרון „נו" היפאני, שאליו התוודע ייטס באמצעות עזרא פאונד.

המחזות מעוצבים בסיוע מסכות מרשימות מאוד של הדס עפרת. הבמאית דינה ברוך צירפה את שני המחזות במכוון. המעבר הוא מתוויית המוות במחזה הראשון ל„גלגול" שעוברות הדמויות במחזה השני.

למרות עיצוב הבמה המרשים, חסר בבימוי קצב הסוחף את הצופה בהדרגה ובשלמות הראויה.

פאהד מבקש ממארוקו סיוע 30,000 חייל

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – [illegible] מארוקו להעמיד לרשותו 30,000 חיילים מארוקאים – כך מסר אתמול העיתון „וואשינגטון טיימס".

העיתון מוסיף, כי המארוקאים הציעו מצידם, שהסעודים יממנו חיל מילואים בן 30,000 איש.

ערב זכרון למשה סנה ב„צוותא"

מאת עירית גאמני, סופרת „דבר"

אמש התקיים במועדון „צוותא" ערב לזכרו של משה סנה במלאות 15 שנה למותו.

את הערב פתחו עדינה ויצחק בוכמן, שניגנו בנבל ובחליל משירי ארץ־ישראל היפה. לאחר־מכן הוקרנה מסכת אור־קולית על פועלו של סנה, שהוקרנה לראשונה בכנסת בשנת ה־30 למדינה בטקס לרגל הוצאת כרך עם דיוקנו של סנה.

את הערב חתם רב־שיח בהשתתפות פרופ' שלמה אבינרי, אלוף (מיל') אהרן יריב, ח"כ יאיר צבן ויצחק בן־אהרן, ובהנחיית עו"ד מאיר לם.

טקס הוקרה בנהריה לאוסטרי ששירת בוורמאכט והציל יהודיה:

הבנתי שהיא נעצרה רק בגלל יהדותה – ושלחתי אותה הביתה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

הערב ייסגר מעגל. בקבלת פנים מיוחדת, בנוכחות שגריר אוסטריה בישראל, גומלת עיריית נהריה לד"ר לודויג זלדר, נתין אוסטרי שבעת היותו קצין בוורמאכט במלחמת העולם השנייה סיכן את נפשו והציל תושבת נהריה, זלטה שלוטהיס, ואת דודתה משליחתן למחנה השמדה.

ד"ר זלדר יקבל מדליית כבוד של העיר ותעודת הוקרה מראש העירייה חיים לבב.

סיפור הצלתן של שתי הנשים היהודיות על־ידי הקצין הגרמני, שפורסם ב„דבר" ב־24 באוקטובר 86, אירע בקיץ 1943. זלטה ודודתה הועברו למחנה הסגר ביוגוסלאוויה, ובשאתן שמות בדויים, לא יהודיים, הגיעו לעיירה קארקניצה.

באחד הלילות, כאשר סיפר משתף־פעולה מקומי לחיילים האוסטרים, שהחליפו את החיילים הגרמניים במקום, כי בעיירה נמצאות נשים יהודיות – בכללן זלטה ודודתה – המקיימות קשר עם פרטיזנים.

סגן זלדר קיבל פקודה להקיף את ביתן ועצר אותן באשמת קשרים עם פרטיזנים. כבר באותו לילה הבין הקצין, שהשתיים נעצרו רק בגין יהדותן, ושלח אותן לביתן.

בראיון לעיתון מקומי באינסברוק, שבאוסטריה, סיפר ד"ר זלדר את קורות אותו לילה: „כשראיתי את הנשים בייאושן, את חוסר התקוה שבעיניהן, גברה בי ההתנגדות לעוול להן משהו רע. הבנתי שהן אחרות חפות מפשע ונרדפות רק בגלל יהדותן".

הקצין נתן לשתיים „תעודת יושר" מאושרת בחותמתו ובחתימתו, שבה נכתב כי „נושאת מסמך זה אינה מעורבת עם שום גורם אנטי־גרמני". „עלי להודות, שתוצאות מעשה זה יכלו להיות הרות אסון לגבי", הוסיף הקצין.

זלטה שלוטהיס, פיזיותרפיסטית במקצועה, נפגשה לראשונה עם מצילה אחרי 43 שנה באוגוסט אשתקד, לאחר שמדריך טיולים מעכו איתר את הקצין הגרמני וערך ביניהם פגישה בבניין עיריית אינסברוק.

זלטה פנתה ל„יד ושם", כדי שיכירו במצילה כחסיד אומות העולם. מנהל המדור לחסידי אומות העולם ב„יד ושם" ד"ר מרדכי פלדתיאל אמר לסופר „דבר", כי בדיקה כזו עורכת זמן רב.

עיריית נהריה החליטה לא לחכות יותר.

סכסוך בסוכנות סביב תביעה לקיים כנס ההנהלה בלונדון

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

חילוקי דעות קשים התגלעו באחרונה בין יו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצ'ין ובין יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, ג'יראלד הספברגר, על רקע דרישתו של הספברגר לקיים את הישיבה הקרובה של חבר הנאמנים במאי הקרוב בלונדון.

דרישתו של הספברגר מתבססת על תקנון הסוכנות היהודית, הקובע כי אחת לשנה תתקיים ישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות בחו"ל. הספברגר ביקש בתחילה לקיים את הישיבה בארה"ב, ואח"כ בא להעבירה ללונדון, כדי להקל על החברים הישראלים בהנהלה.

אולם דולצ'ין מתנגד בכל תוקף גם להצעה זו ודורש לקיים את הישיבה בירושלים, כפי שנקבע בתחילה.

ההנהלה הציונית תתכנס היום לישיבת חירום על־פי דרישתו של דולצ'ין, כדי לדון במשבר שנוצר. דולצ'ין מבקש לגבש בישיבה עמדה אחידה, שלפיה יחרימו החברים הישראלים ישיבת חבר הנאמנים, אם יחליט הספברגר לקיים בכל זאת את הישיבה בחו"ל.

גורמים בהנהלה הציונית מאשימים את הספברגר בנסיון ליצור משברים מדומים, כדי להבטיח את בחירתו ליו"ר חבר הנאמנים לקדנציה נוספת. אותם גורמים הוסיפו, כי תקנון הסוכנות אמנם מאפשר לקיים פעם בשנה ישיבה של חבר הנאמנים בחו"ל, אולם סעיף זה בתקנון לא הופעל שנים רבות.

קבלת מודעות 24 שעות בדחף

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל הלוח הכללי

דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה ב' דחף דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל' 246363 239952

דבר DAVAR

מאוחד עם „לשרזב"

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פרדהצור

מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

עורך „דבר השבוע" טוביה מנדלסון

מנהל כללי אהרון קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ

נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001

טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות. טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאניה קומה ב' טלפון 242203 מ 94229

חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

במלאת תשע שנים לפטירת יקירנו

משה פרנס ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

היום יום שלישי ט"ז אדר תשמ"ז 17.3.87

נפגשים בכניסה לבית העלמין סגולה פתח־תקוה בשעה 4.00 אחה"צ

המשפחה

להברנו יוכבד יקותיאל

אתך באבלך במות

בנך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

ההנהלה והעובדים

להברנו יוסף שהרבני

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף המאסטים

ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

עתליה רזין ז"ל

הלויה תתקיים היום יום שלישי ט"ז באדר תשמ"ז 17.3.87 בשעה 14.00 בבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס יצא מבית המנוחה ברחוב אמסטרדם 20 בתל־אביב בשעה 13.15

המתאבלים בעלה: דוקטור בן ציון רזין

בתה וחתנה: נורית ומישקה גבאי

בתה וחתנה: יעל ויגאל פלדבוים

נכדיה: גלית, אורי, רונית, איילת ואבי.

לברכה אביבה וקובי

אתכם באבלכם הכבד

בהלקח מכם הבעל והאב

נתן קרוסר ז"ל

משה בן־צור

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

פנחס הראל ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה

ביום חמישי י"ח אדר תשמ"ז 19.3.87 בשעה 4.00 אחה"צ

בבית הקברות בכפר תבור.

נפגשים ליד שער בית העלמין.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בעל־פה ובכתב.

המשפחות:

בוגדנובסקי. שומרון. שריד

להברנו אריה אבידור

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

ההנהלה והעובדים

לדבורק'ה, לשוש

ולכל בני המשפחה

אתכם בצער במות

מרגוט מנסבך ז"ל

בית נתיב הל"ה

להברנו

ניסן פרידמן

אתך באבלך הכבד

במות **אביך** ז"ל

תבריך בבית „דבר"

יוסף שרייבמן

נפטר

ההלויה התקיימה אתמול, יום שני

ט"ו באדר תשמ"ז 16.3.87.

נא להימנע מביקורי תנחומים.

המשפחה

ובית השיטה

אנו אבלים על פטירת חברנו היקר

אליעזר ארליך ז"ל

לשעבר מנכ"ל טחנת הקמח באר־שבע

כור מזון בע"מ

ההנהלה והעובדים

אנו אבלים על פטירת חברנו היקר

אליעזר ארליך ז"ל

לשעבר מנכ"ל טחנת הקמח באר־שבע

תוצרת מזון ישראלית בע"מ

(תלמה – בלו־בנד – מטע)

גאורג הקמור ידך

מועצת המנהלים ההנהלה והעובדים

רבין: סירוב האמריקאים להאמין שאין לנו עוד מרגלים בארה"ב מונע סגירת הפרשה

ארבע פעמים דחה בית־המשפט את גזר־הדין לפולארד שהודה – והתחלנו לחשוב שיש סיבה נוספת

מאת יורם לוי,
כתב עתיים בירושלים

(ע).– שר הבטחון יצחק רבין הודיע אתמול חד־משמעית, כי ישראל אינה מנהלת שום פעולות ריגול בארה"ב וכי אין בארה"ב אמריקאים או לא־אמריקאים המרגלים למען ישראל. רבין הגיב בכך על הפרסומים בארה"ב, כי ישראל מנהלת פעולות ביון נוספות על אדמת ארה"ב.

בנאום לפני נשי ארגון „הדסה" התייחס רבין בארוכה להשתלשלות פרשת פולארד. בראשית דבריו סיפר, כי מיד לאחר שנודע דבר הפרשה התכנסו ראש הממשלה דאז שמעון פרס, ממלא־מקומו יצחק שמיר והוא עצמו וקיבלו כמה החלטות: „ב־30 בנובמבר 1985 שוחח פרס עם מזכיר המדינה שולץ, ובשמנו הודיע לו על החלטותינו. התנצלנו בפני העם האמריקאי לפני שמישהו אחר התנצל; התנצלנו על המשגה החמור שנעשה. הסברנו, שזה היה יוצא דופן ונעשה ללא ידיעת הדרג המדיני; הבהרנו, שהמדיניות הישראלית היא נגד ריגול בארה"ב; הבטחנו לשתף פעולה עם השלטונות בארה"ב ולגלות כל דבר על פי דרישתם, והכרזנו כי פירקנו את היחידה המעורבת.

הסכם על חקירה

רבין הוסיף, כי בין ארה"ב לבין ישראל הושג הסכם, שעיקרו כי ישראל תשתף פעולה עם רשויות החקירה של ארה"ב, בתנאי שתישמר חסינותם של הישראלים שייחקרו. כן החזירה ישראל את כל המסמכים שפולארד העביר במהלך פעולות הריגול שלו.

„המשלחת הגיעה", סיפר רבין, „ושאלנו אותם: את מי תרצו לחקור. הם נתנו לנו רשימה והם הורשו לחקור כל אחד ברשימה. שאלנו אותם שוב: האם יש לכם מישהו נוסף או שם נוסף, והם לא ביקשו. כדי להבהיר, נאמר להם כי יש ישראלי נוסף, שלא היה לו תפקיד מרכזי, אבל הם לא ביקשו לחקור אותו".

רבין ציין כי ישראל נקטה צעדים יוצאי דופן. אפילו בין המדינות הידידותיות ביותר בעולם אין דוגמה לכך, שמדינה ואנשים מאותה מדינה שהיו מעורבים בדרמה ישתפו פעולה בדומה לצורה שבה ישראל פעלה. לדעת רבין, שיתוף הפעולה הוא זה שגרם לפולארד למסור עדות כה מלאה ומפורטת על מעשיו. „אני מסופק, יותר ממסופק, אם פולארד היה מסכים להתוודות, לתת עדות מלאה ולהודות שריגל. היתה זאת החלטה כואבת וקשה לאנשים שידעו, וללא ספק לממשלה, להביא אותו למצב שאין לו ברירה אלא להסכים להודות ולמסור עדות מלאה".

סירבו לתת חסינות לסלע

רבין המשיך וסיפר, כי לפני תשעה חודשים, לאחר שנדמה היה שכל השאלות על פרשת פולארד הובהרו, החלו האמריקאים לשאול שאלות על אל"מ אביאם סלע. דרישתם של סלע ופרקליטו, שר המשפטים לשעבר עו"ד חיים צדוק, היתה שהוא ייחקר, כדי להציג בפני רשויות החקירה האמריקאיות את גרסתו, אך בתנאי שתישמר חסינותו. אולם התביעה והחוקרים בפרשת פולארד סירבו לתת לו, מה שסוכם בין שתי הממשלות, כי לפני החקירה תינתן לו חסינות, ולכן הוא לא הורשה להיחקר, משום שלא יכול היה לעשות זאת ללא החסינות.

„סיבה נוספת"

שר הבטחון הביע תמיהה מדוע לאחר שפולארד מסר את הודאתו התעכב בית־המשפט האמריקאי ודחה את מתן גזר־הדין ארבע פעמים. „התחלנו לחשוב שיש סיבה נוספת", אמר רבין. „דמות מפתח בתביעה של פולארד אמרה לשני עורכי־דין ישראליים בנפרד: 'מנקודת מבטי סלע יכול להיות מפקד חיל־האוויר, אם תתנו לנו שם או שמות נוספים'. פירושו של דבר, שהנושא כפי שהוצג ביום א' ב'וואשינגטון פוסט' לא היה פולארד, אלא השמות – שעד כה לא הוכחו ושאני מאמין כי אינם נכונים – שישנם אחרים. זאת אומרת, שמה שפרס, שמיר ואני אמרנו בנובמבר 1985 למזכיר המדינה שולץ וחזרנו על כך מאז – אינו אמת".

„מעשית", המשיך רבין, „משמעות הדברים שנאמרו היא, כי ישראל אינה אומרת את האמת. זהו הגורם שמנע את ההשלמה, הסיום ואת סילוקה של פרשת פולארד הבירה כתוצאה משיתוף־הפעולה שלנו". לדעת רבין, זו גם הסיבה לכך, שלאל"מ סלע לא ניתנה ההזדמנות, כפי שניתנה לישראלים האחרים המעורבים בפרשה, להיחקר תחת חסינות. „זו הסיבה לכך, שלפני כחודש נדרשנו לבטל את החסינות שנתנה לישראלים שנחקרו ושבתשובותיהם אפשר לאמריקאים להשיג הודאה מפיו של פולארד".

היחסים נמשכים

רבין אמר, כי לא כולם בממשל האמריקאי חושים כך. „אני מאמין שרבים בארה"ב, בלי להתעלם מחומרת הפרשה, ירצו בהמשך היחסים התקינים עם ישראל". הוא הפריך את השמועות על הפגיעה במערכת היחסים ובשיתוף הפעולה האסטרטגי בין ישראל לארה"ב. „הכל מתבצע כמתוכנן", הבהיר רבין, וציין כדוגמה את ביקורו של מזכיר הצבא האמריקאי ג'ון מארש, שהגיע אתמול לישראל כמתוכנן.

רבין הוסיף כי היחסים בין ישראל לארה"ב הודקו במידה ניכרת בחודש ינואר בעת שארה"ב הכריזה על ישראל כעל בעלת־ברית שאינה חברה בנאט"ו, אחרי שהכל כבר היה ידוע בממשל ובקונגרס על פרשת פולארד. „נראה לי, שיש פה ושם אנשים מסויימים הרוצים ליצור מתח. אני לא אומר שיש להתעלם מן השגיאות החמורות, אבל אני חושב שהכל נאמר ואפשר היה להוריד את הפרשה מסדר היום". רבין לא פרט מיהם אותם אנשים.

היחסים עם היהודים

בנאומו התייחס שר הבטחון גם להשפעה שהיתה לפרשת פולארד על היחסים בין הקהילה היהודית בארה"ב לישראל. „אני לא מאמין, שיש למישהו זכות להטיל אחריות קולקטיבית בשל טעות חמורה של אדם בודד, ותהיה חמורה ככל שתהיה, על קהילה בכל העולם".

רבין סיים את נאומו בהבעת תקווה, כי ניתן יהיה להתגבר על „המקרה הביש", כהגדרתו, משום שיש בסיס מוצק של הבנה בין שתי המדינות. „מהר הצופים הבה נצפה קדימה לשיתוף פעולה גובר בין ישראל והקהילות היהודיות בעולם ולהמשך היחסים ושיתוף הפעולה בין ישראל וארה"ב", אמר.

סקרים: „כוכב 29" אחד מ־8 אתרים הנושאים נפט עם פוטנציאל מסחרי

מאת יוסף מיכלסקי ודני צדיקוני, סופרי „דבר"

לאחר שנתיים וחצי של בדיקות אינטנסיביות איתרו מומחי נפט בישראל שמונה אזורים, שם ניתן, כנראה, להפיק נפט בכמויות מסחריות – כך מסר אתמול שר האנרגיה משה שחל, בעקבות הידיעות כדבר גילוי נפט בכמויות מסחריות בקידוח „כוכב 29".

השר ציין, שבאר זו לא תהפוך את ישראל למעצמת נפט, אולם התוצאות החיוביות בקידוח הזה מוכיחות, שיש לחפש נפט במקומות בהם עברו בעבר, אך בשכבות חדשות.

בתוך כך הודיעה חברת „לפידות" לבורסה, שהמבחנים הראשונים בקידוח „כוכב 29" מצביעים על אפשרות לכאורה להפיק נפט בכמויות מסחריות. בישיבת ההנהלה שנערכה ביום א' נבחנו הממצאים, והוחלט להמשיך במבחני ההפקה לתקופה נוספת. בתום מבחנים אלה תיכנס הבאר להפקה סדירה.

השר משה שחל הסביר, ששמונת האזורים כוללים שבעה אזורים ביבשה ואחד במדף היבשה. תוצאות בדיקות אלה סוכמו ויוגשו תוך חודשיים לחברות ישראליות עם הצעות לעבוד בשטחים אלה.

המדיניות תהיה להעניק לחברות זכיון לכמה שנים על שטח גדול יחסית, בתנאי שהן יבצעו בדיקות סייסמיות מקצועיות בשטח, ואחר־כך יתחילו בקידוחים בהיקף גדול. משרד האנרגיה יפנה גם לחברות זרות, בינלאומיות, בנדלן, ויזמינן לעבוד בארץ. בדרך זו תהיה אפשרות לשבור את החרם על ישראל בתחום הנפט, המתבטא באי־השתתפות גורמים בינלאומיים בעניין הזה בארץ.

השר משה שחל הצביע על הקידוח הראשון של ארמנד המר באזור גוד ליד ביצנה – אחד משבעת האזורים שאותרו בבדיקות. „אם הקידוח הזה יצליח, משמעותו תהיה, שיש בישראל מבנה גיאולוגי הכולל מקורות נפט רציניים. אז תהיה גם הצדקה לקידוח בשבעת האזורים האחרים, שאיתנו מוסמנים".

סופר „דבר" מציין, שעם כניסתו של משה שחל לתפקידו הוא הורה להפסיק את חיפושי הנפט בשיטה שהיתה נהוגה עד אז, ולהתרכז בבדיקות חדשות לאיתור מקורות נפט אפשריים, גם במקומות בהם נעשו בעבר קידוחים. בפרוייקט הזה הושקעו עד כה 3 מיליון דולאר.

עתודות נפט ב„כוכב 29"

גיאולוגים ומומחים של שני המשרדים, אומדים כנראה כמות חלק של אמנון פרינוב והמהנדס הראשי של חברת הנפט „לפידות". סופר „דבר" שבא אתמול לאתר הקידוח „כוכב 29", כדי לשמוע על תגובת עובדיו, ביקש לקבל את רשות הממונה לשוחח עמם.

האיש לא היה מוכן לשוחח עם הכתב. הוא הורה לאחד העובדים לסלק אותו מהשטח. העובדים באתר לא השתתפו בהתלהבותו של האיש, והסבירו, כי הוא המהנדס הראשי של „לפידות".

העובדים, חשו אי־נעימות מקבלת פנים זו. „אנחנו מפרנסים משפחות, לכן אנחנו צריכים לעבוד ולשתוק", אמרו, והוסיפו, „שכדי למצוא נפט, צריך לחפש אותו, וישראל אינה מקומית חיפושים".

השמחה באתר היתה מאופקת. כאשר נמצאו סימני הנפט, לא נערכה במקום אפילו כוסית „לחיים".

קידוח „כוכב 29" נמצא במזרח מערב למושב כוכב מיכאל. סביב לאתר ממוקמים „חרגולים", שמשקמים שואבים שם נפט. מתם הוותיק, שישאב את הנפט שהתגלה ב„כוכב 29".

צא והשווה!

במבצע עד 27.3.87

פיאט 1

1 באיכות
1 בעמידות
1 בחסכון
1 בנוחות
1 באספקה

שווה יותר ועולה פחות.

הקניה הטובה ביותר 1987

FIAT Regata

פיאט רגאטה - הבחירה של הבכירים!

דגם	נפח מנוע בסמ"ק
רגאטה 70	1300
רגאטה 70 אוטומט	1300
רגאטה 85 אוטומט	1500
רגאטה 100S.i.e.	1600
רגאטה 70 סטיישן	1300
רגאטה 100S סטיישן	1600

FIAT Uno

פיאט אונו - הכל אונו!

דגם	נפח מנוע בסמ"ק
אונו פייר	1000
אונו 60	1100
אונו 70 SL	1300
אונו טורבו	1300

המחירים עפ"י מחירון החברה מס' 87/14

* אפשרות לאשראי עד 50% בתנאים נוחים.
* אפשרות למימון סכום ההפקדה ע"י פיאט.
* אספקה מהמלאי:
שלם עכשיו - סע בפסח בפיאט חדשה.

FIAT

פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

יעקבי: ללכת לבחירות רק סביב נושא אופראטיבי

מאת עליזה ולך,
סופרת „דבר" לענייני מפלגות

„לבחירות צריך ללכת רק אם יש נושא אופראטיבי, שבלי הליכה אל העם לא יהיה אפשר לקדמו. נושא אופראטיבי כזה עדיין אינו קיים".

דברים אלה אמר אתמול שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות. „הציבור לא יבין הליכה לבחירות, אם אין נושא קונקרטי", התריע יעקבי, בכוונו את דבריו בעיקר אל דוברי מפלגת העבודה, המצדדים בפירוק ממשלת האחדות.

על אף ביקורת שהשמיע כלפי מפלגתו שלו – שאינה מתווה „תוכנית מתאר לאומית" ושהתנהגותה נהפכה באחרונה ל„צוות תגובות" – לא חסך את שבט ביקורתו גם מהליכוד, בעיקר מההיבט של אי־קיום הסכמים. לדבריו, „רוב הסעיפים ב„הסכם התפר" לא בוצעו ואינם מתגשמים".

נערים בעזה יידו אבנים על אוטובוס של סוהרים

מאת דני צדיקוני,
סופר „דבר" בדרום

נערים בעזה רגמו אתמול באבנים אוטובוס שהסיע מאשקלון 30 סוהרים לעבודתם בכלא עזה.

הדבר אירע אתמול בבוקר, בשעה שהאוטובוס עבר בכיכר מדינה במבואותיה של עזה. הסוהרים, שהבחינו בנערים שהתגודדו בשולי הכיכר, הורו לנהג האוטובוס לעצור ופתחו במרדף רגלי אחרי הנערים, שהחלו להימלט מהמקום.

אחד הסוהרים הצליח לתפוס שניים מהם. הם הועברו לתחנת המשטרה הסמוכה ונעצרו לחקירה.

לא תמיד הטוריאדור מנצח. ובכל זאת, הפעם יצא מזה לוחם השוורים הפורטוגלי, רוי בנטו ואסקז, בשלום, שלשום בזירת לאס־ונטאס במאדריד. (צילום: א.פ)

אנשי ממשל מצריים למשלחת דראושה־נימר:

מכירים בחשיבות ערביי ישראל לקידום תהליך השלום במזה"ת

מאת מוחמד ואליה, סופר „דבר"

מצרים לא תשקוט ולא תנוח עד שתשיג שלום כולל ובר־קיימא באיזור, והיא לא תשלים עם השלום הנפרד לזמן רב. זאת אמרו אנשי ממשל מצריים בכירים בשיחותיהם עם חברי המשלחת הערבית־הישראלית – אברהים נימר חוסיין יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות וח"כ עבד דראושה מהמערך.

שני חברי המשלחת, שחזרו אתמול ממצרים, נפגשו עם אנשי ממשל מצריים בכירים, ביניהם יועצו המדיני של הנשיא מובארק ד"ר עוסמה אלבז וסגן ראש הממשלה ושר החוץ עיסמת עבד אל מגיד.

השניים אמרו לחברי המשלחת שמצרים לא תיסוג מרעיון הוועידה הבין־לאומית לשלום.

„מצרים, ירדן ונציגי הפלשתינים נחושים בדעתם לעשות הכל, כדי שהוועידה הבין־לאומית תתקיים השנה בהשתתפות כל הצדדים, לרבות ברה"מ וסין העממית, וזאת כדי להבטיח את האיזון בין מעצמות העל" – אמרו השניים.

המארחים המצריים הכירו בתפקיד המיוחד שממלאים ערביי ישראל בקידום תהליך השלום באיזור. הם הודו, שהעולם הערבי התעלם עד כה מעובדה זו.

המארחים המצריים גילו הבנה לבקשת חברי המשלחת לקבל סטודנטים מוסלמים מישראל להשלמת לימודיהם באוניברסיטת „אל אזהר". ד"ר עיסמת עבדול מגיד נתן הנחייה למנכ"ל משרדו לבדוק את הנושא עם השגרירות המצרית בישראל והבטיח שארצו תקבל בין חמישה לעשרה סטודנטים לשנה.

הערבים מנסים להפיק רווחים פוליטיים מהדרכונים המזוייפים

מאת דרור שרביט, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – גורמים ערביים מנסים להפיק הון פוליטי מפרשת שמונת הדרכונים האבודים, שזוייפו על־פי הפרסומים לצרכי „המוסד" הישראלי. דיפלומאטים ערביים הזהירו אתמול בלונדון, כי אזרחים בריטיים, הנוסעים לארצות ערב ייתקלו בחשדנות ובקשיים בשל כך.

משרד החוץ הבריטי אינו מוסיף פרטים על הפרשה מעבר למה שפורסם ביום א' ב„סאנדיי טיימס" ומודיע לפונים אליו, כי לאחר שישראל התנצלה על הפרשה והבטיחה שזיופי דרכונים בריטיים לא יישנו, רואה ממשלת בריטניה את הפרשה כמחוסלת. אולם כמה אמצעי תקשורת כאן מנצלים פרשה זו, הסמוכה לפרשת פולארד, כדי לבזות את מחדלי קהילת הביון הישראלית בתקופה האחרונה.

בנוסף לשתי הפרשיות הללו מזכירים אמצעי התקשורת את פרשת השב"כ ואת פרשת מרדכי ואנונו. „פיננשל טיימס" הלונדוני כותב, כי מוסדי הביון הקרובים לקהילת המודיעין הישראלית טוענים, שאחד הגורמים למחדליה הוא העדר אחריות מיניסטריאלית. השב"כ וגם „המוסד" הישראלי כפופים לראש הממשלה יצחק שמיר, ולדבריהם, הוא אינו מקדיש די זמן לפיקוח על זרועות אלה.

ארי־ים זה, שמותו נגרם מירייה, הוא העשירי שפגרו נפלט אל חוף סאן־פראנסיסקו ליד גשר „שער הזהב" מאז חודש ינואר. טרם הוברר אם להרג אחראי דייג מתוסכל או מטורף. (צילום: א.פ)

אמצעי בטחון קפדניים בביתן הישראלי ביריד הבי"ל בקאהיר

קאהיר (עי"ת). – אמצעי בטחון קפדניים ננקטו אתמול סביב הביתן הישראלי ביריד המסחרי הבין־לאומי שנפתח בקאהיר. איומים בביצוע פיגועים מצד קבוצות טרור, שנתקבלו, לדברי משטרת קהיר, ערב פתיחת היריד, הגבירו את עירנות המאבטחים הרבה בלאו הכי לנוכח הפיגוע הקטלני שהיה בביתן הישראלי ביריד אשתקד.

עם פתיחת היריד הביע היועץ לענייני כלכלה בשגרירות ישראל בקאהיר, יוסף שבו, אופטימיות ביחס לסיכויי הצלחה של הביתן הישראלי. „אנו מצפים לקשירת קשרים טובים יותר ב־1987 והכפלת היקף הסחר", הוא אמר לכתבים. בשנה שעברה הסתכם הסחר בין ישראל למצרים ב־5.4 מיליון דולאר.

שר ההסברה המצרי הכחיש אתמול ידיעה שהתפרסמה בעיתון כוויתי ושלפיה התפוצצה פצצה בכניסה האחורית ליריד. עם זאת נאסרה התנועה לאורך הכביש המקיף את מגרשי התערוכה מאחור, שם נורתה בשנה שעברה למוות עובדת הביתן הישראלי. כלבי גישוש הוצבו מעברו החיצוני של גדר היריד, ושוטרים בדקו את המבקרים ביריד פעמיים, בהכנסם לשטח היריד ובהכנסם לביתן הישראלי.

היועץ הכלכלי שבו ציין כי אתמול גילו לראשונה צעירים מצריים עניין בקבלת מידע על אודות ישראל. „זהו סימן מעודד, המצביע על כך שנירמול היחסים עלה על דרך המלך", הוא אמר.

יצויין כי שיתוף ישראל ביריד עלה למצרים בהחרמת היריד על־ידי כל מדינות ערב להוציא סודאן.

הארכיבישוף של קנטרברי מציע איראנים נעדרים – תמורת וייט

לונדון (א.פ. ודיוסר). – רוברט ראנסי, הארכיבישוף של קנטרברי, הציע במכתב ששלח ליושב ראש הפרלמנט האיראני האשמי רפסנג'אני את עזרתו באיתור שלושה איראנים שנחטפו בביירות לפני ארבע שנים, ואילו רפסנג'אני הציע במכתב תשובה סיוע בשחרור שליח הכנסיה החטוף טרי וייט – נאמר אתמול בשידור רדיו טהראן.

לדברי הרדיו, הציע ראנסי להתקשר עם הקהילה הנוצרית בביירות ולבקשה לסייע באיתור האיראנים. בהודעת הרדיו לא צויין מתי נערכה חליפת המכתבים.

במכתבו קידם רפסנג'אני את הצעתו של ראנסי בברכה ואמר, כי הוא „קרא לכל אנשינו וידידינו בלבנון ובסוריה להתמיד בחיפושיהם אחר וייט". לדברי תחנת הרדיו כינה ראנסי את וייט במכתבו „שליחו האישי הרוחש ידידות לעם האיראני".

לדברי תחנת הרדיו, התייחסה הצעתו של ראנסי לשלושה דיפלומטים איראנים שנחטפו על־ידי אנשי מפלגת הפלנגות הנוצרית בצפון לבנון באוגוסט 1982.

ממשרדו של ראנסי בלונדון נמסר אתמול, כי הארכיבישוף אכן שיגר מכתב לרפסנג'אני בינואר „בתגובה להערות שהושמעו בטהראן ושלפיהם אם תיעשה פניה, הוא יעשה כמיטב יכולתו לסייע לטרי וייט".

במכתבו מתח רפסנג'אני ביקורת על אמצעי התקשורת המערביים על שהם „מתעלמים מן השכול והכאב של מדוכאי העולם השלישי ומדווחים רק על „הסבל הנגרם למערביים". „התמיכה להצלת ארבעת האיראנים המדוכאים", הוסיף רפסנג'אני לראנסי, „היא נקודת אור באווירה השחורה הקודרת של הדרישות המערביות האימפריאליסטיות, והיא אף מוסיפה אמינות לכנסייה ולנצרות".

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה

עליות שערים נאות בביקושים גדולים

אוירה אופטימית בבורסה בעקבות המדד הנמוך

מאת שמואל רוזנבלום*

מדד המחירים שפורסם ביום א' והיה נמוך במפתיע גרם "להתנפלות" ציבור המשקיעים על הבורסה לני"ע. המשקיעים הזרימו אתמול ביקושים גדולים למרבית ני"ע הכבדים (דלק, אורים, פ.י.בי, דיסקונט השקעות, קונצרן כלל), מתוך לפעולת הקניה במישרין בבורסה, פעל הציבור באמצעות קרנות הנאמנות והזרים אליהם סכומי כסף גדולים. למדד המחירים הנמוך תרמו הידיעות אודות מציאת כמויות נפט בכמות מסחרית בקידוח כוכב 29, והביאו יתרו לאופטימיות מוגברת.

כזכור, כתבנו במדור זה בשבוע שעבר פעמיים אודות האפשרות למציאת נפט בקידוח כוכב 29, זאת בעקבות תוקף בלעדי שערכנו בנושא.

מדד המחירים מסמן שינוי מסויים במערך התשובה הכלכלי במשק. כשלב ראשון צפויה ללא ספק ירידה משמעותית בריבית המשולמת למפקידים בפיקדונות שיקליים. ירידת ריבית זו תביא בעקבותיה מעבר כספים רב יותר לאפיקי השקעות אלטרנטיביים בשוק המניות. מהראוי להזכיר לכולנו שתהליך זהה התרחש בבורסה האמריקאית בעקבות ירידה ניכרת בשערי הריבית בשנה האחרונה. נראה שבנק ישראל יתקשה לעמוד מול מערך הלחצים בנושא הריבית והוא ייאלץ להתפשר מעט בנושא זה. תהליך ההתפשרות הורדת הריבית עשוי להמשך זמן מסויים. אין ספק שנתוני הריבית הנוכחים מהווים שיא עולמי מוחץ ובלתי הגיוני.

השפעת המדד על הבורסה

המדד הנמוך מסמן, כאמור, שינוי כלכלי מסויים. עד לתקופה האחרונה האינפלאציה הצפויה הרתיעה משקיעים סולידיים מלפעול בבורסה. הפרשנים טענו שהרמה האינפלאציונית מהשנה הקודמת של כ־20% לערך תשבר בשנה הנוכחית. המדד האחרון מסמל יציבות מסויימת ואף שבמדדים הבאים צפויה עליה קלה אין בכך כדי לרמז על סיחרור אינפלאציוני. שחיקת השערים במרבית ני"ע הכבדים בשבועיים הקודמים נתנה "פוש" מסויים לעליות הנוכחיות. נראה שבמידה והרמה האינפלאציונית השנתית תנוע סביב 1.5%־2% לחודש צפויה הבורסה להמשך פעילות חיובי. ניתן להאמין לתחזיות כלכלי האוצר בתחום המדד שהחל ממדד מאי תחול רגיעה אינפלאציונית ברורה יותר.

קרנות הנאמנות – מלאות במזומה

במהלך השבועיים האחרונים שלט בשחיקת שערים שעיקרה במניות הכבדות הצליחו קרנות הנאמנות להגדיל פוזיציה במניות הכבדות. לפני השחיקה החזיקו מרבית הקרנות כ־65% מכספן במניות. בעקבות השחיקה והרכישות בשוק גדל חלק תיק ההשקעות המושקע לפרופורציה שנעה בין 75% ועד ל־80%. פרופורציה זו תאפשר בימים הקרובים עליות שערים נאות בקרנות. בסקטור קרנות הנאמנות החלה תופעה "חדשה" והיא הגדלת פרופורציות השקעה בקרנות הסולידיות. קרנות אלו החזיקו בעבר כ־5% מכספים מהשקעתן במניות, והן עברו לכ־13% מתיק בעת הנוכחית. הקרנות הסולידיות עשויות להבוק עקב ירידות צפויות בצג"ח בזמן הקרוב אך קטע המניות עשוי להציל מעט מהפגיעה הצפויה. ניתן להניח שחלק מהקרנות הסולידיות עשויות לנסות בזמן הקרוב להגיע לפרופורציה של עד 20% במניות.

שינויי שער במסחר – בכבדות +7%

למרבית המניות הכבדות נרשמו ביקושים גדולים. תופעה זו בלטה במיוחד במניות קונצרן כלל דיסקונט השקעות, ים המלח, שופרסל, פולגת ותוספות. עליות השערים הממוצעות במרבית המניות הכבדות נעו בין 5% ועד ל־10%. נפח המחזורים היה גבוה והעיד על המצאות "קונים בכוח" אתמול בשוק. בדר"כ נוהגים המשקיעים להגביל את פקודותיהם בשוק אך אתמול במסחר בלטה מגמת הרכישה עד לגבול העליות המותר של 10% במקרים רבים. ספקי הסחורה אתמול היו הגורמים הבנקאיים שכאמור רכשו מניות בשבוע שעבר. גם גורמים אלו "נוהרו" אתמול במכירת מניות עקב הציפיה להמשך מגמה חיובית בשוק בימים הקרובים. מחזורי עיסקאות גדולים תוך מגמה ברורה לספק סחורה בעליה גדולה בלטה במניות כאורים +5.3% "בלבד", אלרון +5.5% המכר.

עליות בבנקאיות

בסקטור הבנקים שבהסדר נרשמו עליות שערים של כ־0.3% ועד ל־0.5%. עודפי הביקוש היו בינוניים בהיקפם. נראה שבסקטור הבנקאיות עשויה לחול רגיעה מסויימת במסחר בזמן הקרוב. ירידת שערי הריבית עשויה להיות גורם רב משמעות בשינויי השער במסחר בבנקאיות. באחרונה התפרסמו מספר "הצעות" לפתרון פריון הבנקאיות. הצעות אלו מזיקות בדיבור ובטרמות להקטנת האמון הציבורי בפידיון הבנקאיות. מהראוי שהמוסדות יפרסמו רעיון מגובש ומוצק.

עליות בקלילות

במרבית המניות הקלילות נרשמו עליות שערים חדות, לודזיה 0.4 עלתה ב־10%, קרמבי +10%, סכרינה קונים בלבד, קליל +8.5%, הפניקס +10% ותוספות. עודפי הביקוש היו נאים בהיקפם והמחזורים היו בדרך כלל בינוניים למדי. מרבית הקלילות עשו דרך נאה בעליות שערים באחרונה ולפיכך נדרשת בעת השקעה בהן זהירות מרובה. במניות המסויות המאוחדות נרשמה פעילות "מעניינת", המסויות 1 נרשמו קונים בלבד והמסויות 5 נרשמו מוכרים בלבד.

עליות חדות בנפט

בסקטור הנפט נרשמו עליות שערים חדות בעקבות הפירסומים אודות כוכב 29. המעניין ביותר בקידוח זה הינה השאלה הגדולה האם מדובר בשטח קרקע גדול שבו מצוי הנפט או שמא רק בקידוח כוכב 29 בלבד? לכתבנו נודע שקידוח ישן שנסגר לפני זמן רב ע"י קידוח כוכב 29, נפתח באחרונה, והחלו בו בהעמקתו לעומק 1,500 מטר. קידוח ישן זה נוגח בעומק 1,200 מטר, ולפיכך מעניין ביותר לדעת האם גם בו תמצא שכבת נפט בעומק 1,500 מטר כבקידוח כוכב 29.

הודעות בורסה

אלקטרוניקה זיקה – גידול ברווח הנקי ב־1986 – 604 אלף ש"ח לעומת 91 אלף ש"ח ב־1985.

בנק למימון ולסחר מקב. בנק מזרחי – רווח נקי של 4.5 מיליון ש"ח ב־1986 לעומת 426 אלף ש"ח ב־1985.

* הכותב הוא יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

מניות בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	25600	35.0	+1000	+4.1	+38.0
הספנות 0.1	2385 תב	7969	+150	+6.9	+11936
הספנות א 0.5	1388 תב	12544	+161	+13.2	+31875
הספנות אופ 2	2125 תב	2095	+164	+8.4	+5012
כללי לא בהסדר	27800	304	+1000	+3.7	+409
בנק צפ אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	5080 תב	2947	+250	+5.2	+10398
פ.י.בי. 0.5	6300 תב	5451	+375	+6.3	+16132

בנקים בהסדר ההצמדה

אדיבי רג 100.0	91600	397	+400	+.4	+206
אדיבי ב 100.0	91300	32.0	+800	+.9	+70.0
אדיבי בב א 2.0	559500	7.0			+4.0
אגוד 1שח	68200	150	−200	−.3	−150
דיסקונט ב	117500	19.0	+400	+.3	+2.0
דיסקונט א	117000	152	+700	+.6	+70.0
דיסקונט שה ב	13685	20.0	+5		+50.0
המזרחי ש	38070	487	+400	+1.1	+141
המזרחי מ	37700	170	+300	+.8	+110
המזרחי שה 9	17150	31.0	+115	+.7	+49.0
הפועלים מבב	94000	1.2	−1100	−1.2	−1.6
הפועלים ש	62650	1138	+300	+.5	+286
הפועלים מ	62100	193			−83.0
כללי א 1.0	158850	19.0	+1100	+.7	
כללי שה 7	7500	22.0			−23.0
כלל ספוק 100.0	39650	1910			−379
כלל שה 11	14800	316			−1.0
מימון וסחר 1.0	— הפסקת מסחר —				
מימון וסחר 5.0	— הפסקת מסחר —				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	34700	38.0	−600	−1.7	−34.0
לאומי משכנתא' ש	9600	638	+410	+4.5	+1019
לאומי משכנתא' מ	9700 תב	281	+560	+6.1	+650
כרמל ש	• 5650	245	+350	+6.6	+915
• ביצוע חלקי 86.60%					
כרמל שה 1	3850	50.0	+40	+1.1	+610
בניין ב 5.0	11200 תב	133	+600	+5.7	+240
פת מסב ש	4180	2508			−2031
משכן ב ש	4000 תב	1312	+220	+5.8	+3497
עצמאות 0.1	17400 תב	117	+1300	+8.1	+347
טפחות מבוכ ש	25500 תב	40.8	+2100	+9.0	+125
טפחות רג-ש	25000 תב	149	+1500	+5.5	+162
טפחות שה 1	9701	200			+200
טפחות שה 2	4820	3511	−100	−2.0	−2973
יעטוד 1.0	1890	170	+30	+1.6	+480
יעטוד 5.0	1180	1676	+30	+2.6	+523
מירב 1.0	8400 תב	344	+598	+7.7	+1063

מוסדות מימון

שלמון א ש	949 תב	8890	+78	+9.0	+28627
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	13185 תב	249	+800	+6.5	+762
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1350 תב	4964	+70	+5.5	+7902
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	30000	258			−265
כלל ליסינג ב0.5	23630	579	+700	+3.1	+317
כלל לסינג אג"ח1	20239 תב	416	+1840	+10.0	+810

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	— הפסקת מסחר —				
אריה 0.1	1826 תב	1332	+166	+10.0	+3824
אריה א 0.5	980 תב	1445	+80	+8.9	+4915
בטוח משנה 0.1	732 קו		+35	+5.0	+3901
בטוח משנה 0.5	367	38459	+17	+4.9	+11405
הדר 1שח	382	13373	+17	+4.7	+18210
הדר 5שח	244 תב	14074	+13	+5.6	+29192
הדר אופ 2	210 תב	32538	+20	+10.5	+143070
הסנה 1שח	448 תב	57731	+23	+5.4	+139139
הפניקס 0.1	• 814	9187	+74	+10.0	+44824
• ביצוע חלקי 72.50%					
הפניקס 0.5	682 תב	7579	+40	+6.2	+15480
המסחרי-ישראל 1.0	7000	192	+230	+3.4	+190
המסחרי-ישראל 5.0	4000	532	+120	+3.1	+550
מנורה 1.0	2882	134			−84.0
מנורה 5.0	1389	872			−945
סהר פיתוח 2	8520 תב	959	+500	+6.2	+2101
סקוריטס 1שח	1465 תב	3165	+106	+7.8	+7297
צור ש	413	7268	+20	+5.1	+26140
ציון החזקות 1.0	14385	58.0			−17.0
ציון החזקות 5.0	4210	107			−73.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרבאזאר 1.0	9150	232	+190	+2.1	+297
אינטרבאזאר 5.0	6963 תב	1528	+633	+10.0	+3860
מגוד עזרא 1.0	1410 תב	4649	+80	+6.0	+8585
כלל סחר 1שח	455 תב	171223	+41	+9.9	+268854
כלל סחר אופ ד	366 תב	56673	+32	+9.6	+132996
כלל סחר אגח 2	160.0 תב	35626	+14.5	+10.0	+180754
קריסטל 1.0	1080	8342	+15	+1.4	+2132
רשק 0.1	32600	1.3	+1100	+3.5	+2.8
רשק 0.5	14630 תב	295	+1330	+10.0	+515
שופרסל א 2.0	12210 תב	1250	+1110	+10.0	+3297
שופרסל ב 10.0	10130 תב	4814	+700	+7.4	+8261

שרותים

דלק 1 0.1שח	6000 תב	18056	+550	+9.7	+46116
הראל 1.0	2670	50.0			−50.0
הראל 5.0	2250 תב	211	+156	+7.5	+250
ספנות הספקה 0.1	25650 תב	107	+1600	+6.7	+203
ספנות הספ 0.5א	13200 תב	1535	+1100	+9.1	+3694
קידר 0.1	1309	5274	+65	+5.1	+9075
קידר 1.0	344 תב	102445	+31	+9.9	+255373
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מלוני ערוגה 0.1	3142	343			−60.0
מלוני ערוגה 0.5	1504	2945	+70	+4.9	+3373
קונסורטיום 0.1	• 4074	4194	+30		+53280
קונסורטיום 0.5	3214 תב	1591	+408	+14.2	+3475
קופל 1.0	4930 תב	210	+290	+6.3	+259
קופל אופ 2	2920	79.0			−47.0

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	6250	22.0	+250	+4.2	+16.5
גלי זוהר 5.0	4510 תב	80.0	+410	+10.0	+100
מלונות דן 1.0	1950 תב	733	+150	+8.3	+4658
מלונות דן 5.0	1530 תב	800	+80	+5.5	+1572
אוף האלמוג 0.1	6890 תב	359	+490	+7.7	+533
כנס 1שח	2540 תב	570	+230	+10.0	+700
מלונות ירדן 1.0	• 2713	150	−27	−1.0	−21.0
• ביצוע חלקי 90.40%					

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שח	1780 תב	3162	+160	+9.9	+4644
דשה מיכון 1.0	12350 תב	532	+800	+6.9	+751
ת.ל.ל.ג. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעבא 1.0	• 12300	68.0	+1000	+8.9	+215
• ביצוע חלקי 96.50%					
כלל מחשבים 1.0	14000 תב	179	+900	+6.9	+376
מ.ל.ל. 1.0	12900	104			−4.0
מ.ל.ל. 5.0	4550 תב	320	+315	+7.4	+1038
משוב 1.0	766	2968	+36	+4.9	+4888
משוב אופ 1	619	312	+21	+3.5	+453
ביקוב 1שח במה	2267	683	−100	−4.2	−776
ביקוב 5שח במה	1178	5139			+2349
ביקוב אופ 2	5680	430	+250	+4.6	+829
חים מחשבים 1.0	1208 תב	15158	+90	+8.1	+28357

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזורי מבנים 1.0	756	492			−292
אזורי מבנים 5.0	339	3171	−10	−2.9	−2726
אורים 1שח	1210 תב	66677	+61	+5.3	+94913
אורים אופ 1	850 תב	23570	+60	+7.6	+40430
אורים אגח 3	151.5 תב	28742	+8.0	+5.6	+109768
אילון 1.0	515	19173			+6025
אל-רוב 1.0	1561	2030	+1	+.1	+1136
אמגורים 1שח	• 4210	254	+190	+4.7	+709
• ביצוע חלקי 98.60%					
אפריקה 0.1שח	52200	842	+1900	+3.8	+1176
אפריקה 1שח	45200	978	+1700	+3.9	+1359
אפריקה אופ 5	29000	102	+1530	+5.6	+392
ארזים 1.0	2800	420	−5	−.2	−66.0
ארלדן 1שח	3355	1495	+25	+.8	+2058
ארלדן 5שח	2357 תב	3203	+214	+10.0	+8160
בן-יקר גת 1.0	11338 תב	448	+1030	+10.0	+844
בנטביץ 1שח	4420	1251	+170	+4.0	+631
בנטביץ 5שח	3473	1314	+130	+3.9	+1187
דנקנר 1.0	7777	451	+77	+1.0	+141
דורקר 1.0	586				−104
דורקר 5.0	340	753	−12	−3.4	−426
דרוקר 1 ש"ח	540	2242			−1425
דרוקר 5 ש"ח	410	4904	+15	+3.8	+5831
המסלול 1.0	1789	217	+81	+4.7	+134
המסלול 5.0	1268 תב	269	+85	+7.2	+1119
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
בבנים ובנין 1.0	3510 תב	12477	+190	+5.7	+26787
בב-ים 0.1	4750 תב	3168	+310	+7.0	+7584
בב-ים 0.5	4001	4545	+186	+4.9	+7332
הכשרת הישוב 1.0	87350 תב	763	+4400	+5.3	+1346
ישפרו 1שח	• 6599	1844	+600	+10.0	+4063
• ביצוע חלקי 68.00%					
ישראלום 1.0	— הפסקת מסחר —				
ישרס 10.0	• 24838	523	+2258	+10.0	+1033
• ביצוע חלקי 78.50%					
כהן פיתוח 1.0	11726	364	+6	+.1	+646
כלל בדלן 0.1	765 תב	59423	+40	+5.5	+122693
לומיר 1.0	6138	206			−255
לומיר 5.0	2640	781	+39	+1.5	+974
מ.ת.ב. 1.0	450	26677	+14	+3.2	+25617
מ.ת.ב. אופ 2	291	6312	+18	+6.6	+25305
מ.ת.ב. אגח א	124.0	16580	+6.0	+5.1	+146012
מגורי בניה 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישכאל 5שח	479	4674	+8	+1.7	+11402
מנרב 5.0	3257	2131	+130	+4.2	+1791
מר-לו 1.0	955	1357			−877
לוינשטין 1.0	532 תב	4447	+47	+9.7	+5430
לוינשטין 5.0	182.5 תב	77553	+9.5	+5.5	+122549
ליפשיץ 1.0	2735	4830			−186
ליפשיץ 5.0	1780	15677			−8327
נאות אביב 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסי אורים 1.0	1375	4480	+65	+5.0	+17162
סהר השקעות 1.0	26200 תב	60.0	+2080	+8.3	+62.0
סהר השקעות 5.0	19700 תב	112	+1500	+8.2	+250
סולי 1.0	• 7586	8.0	+296	+4.1	+46.8
• ביצוע חלקי 72.70%					
סולי 5.0	5846				
עמי וסלע 1.0	789 תב	4142	+39	+5.2	+4243
עזר 3.0	1954 תב	5407	+140	+7.7	+12396
קרמיה 0.1	5775 תב	636	+525	+10.0	+1115
קרמיה 0.5	2771 תב	2047	+250	+9.9	+5433
רומבין 1שח	482 תב	7581	+44	+10.1	+16790
רומבין 5שח	271 תב	10456	+21	+8.4	+35179
רומבין אופ 2	• 1410	2931	+100	+7.6	+2392
• ביצוע חלקי 98.70%					
רומבין אגח א	129.0 תב	12138	+7.0	+5.7	+139778
רסקו מבנה	5808	419	+100	+1.8	+125
רסקו רג	5580	480	+5	+.1	+361

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3785	567	+145	+4.0	+935
מטעי הדר 0.5	3438 תב	1135	+315	+10.0	+2346
מהדרין 1שח	7610	583	+230	+3.1	+857
גבסי הדרים 1.0	1910 תב	4222	+110	+6.1	+8575
פריאור 5שח	2511	543	+110	+4.6	+1261
שו-הר 0.1שח	• 4144	820	−200	−4.6	−683
• ביצוע חלקי 95.10%					

תעשייה

מזון וטבק

אסם 1.0	1577 תב	1181	+76	+5.1	+1420
גולדפרוסט 1 ש"ח	3281	361	+51	+1.6	+462
גולדפרוסט 5 ש"ח	2440	286	+115	+5.0	+610
גולדפרוסט אופ 1	1390	78.0	+16	+1.2	+22.0
דובק בב ש	6955 תב	6055	+455	+7.0	+6293
דובק בב מ	6900 תב	4347	+400	+6.2	+3679
זגלל 1.0	1200 תב	1424	+60	+5.5	+2164
זגלל 5.0	910 תב	1298	+50	+5.8	+1872
פרי-הז 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הז 5.0	— הפסקת מסחר —				
מבשלי בירה 1.0	35200	135	+1600	+4.8	+216
מבשלי בירה 5.0	30600 תב	58.0	+1500	+5.2	+95.0
יכנר 1שח	• 1620	784	+122	+8.1	+780
• ביצוע חלקי 91.40%					
יכנר א 5שח	910 תב	5312	+60	+7.1	+17508
יצור אופ 2	637	7484	+39	+6.5	+16278
מן 1שח	• 820	2212	+75	+10.1	+5887
• ביצוע חלקי 95.30%					
מן 5שח	436	2400	+21	+5.1	+4051
מנפרוטס 1.0	15710	727	+10	+.1	+176
עלית 0.1	25600	1602	+1050	+4.3	+1048
עסיס 5שח	555 תב	31724	+27	+5.1	+52843
שלמה אבגל 1.0	3399	194	+149	+4.6	+155
שמן מבוכ ש	6050	570	+100	+1.7	+1447

טקסטיל והלבשה

אדגר 1.0	915	10407	+20	+2.2	+4277
אופיס 1.0	1837 תב	2338	+167	+10.0	+3233
אופנת ברוך 1 שח	736 תב	2715	+36	+5.1	+8156
אופנת ברוך 5 שח	532	4215	+6	+1.1	+1606
אופנת ברוך אופ	525	3000	+28	+5.6	+15941
ארגמן רג ש	17680	118	+400	+2.3	+281
דלתא-גליל 1.0	5100 תב	2988	+400	+8.5	+8082
דלתא-גליל א 3.0	3930 תב	2008	+200	+5.4	+5259
סריגות מאוחד 1.	4867 תב	307	−541	−10.0	−594
סריגות מאוחד 5.	2080 מ		−109	−5.0	−3409
ויטלבו 1.0	2190	1180	+100	+4.8	+599
ויטלבו 5.0	1600	395	+20	+1.3	+376
חדרזן 1.0	10200	227	+383	+3.9	+173
זיקית 1.0	— הפסקת מסחר —				
זיקית 5.0	— הפסקת מסחר —				
לודזיה 0.1	3500 תב	775	+250	+7.7	+1412
לודזיה 0.4	2805 תב	2896	+255	+10.0	+7394
ליבנת 1שח	1110 תב	10862	+95	+9.4	+14310
מים גליקו 1.0	• 742	721	−8	−1.1	−164
• ביצוע חלקי 92.70%					
מקס 0.1	5200 תב	759	+400	+8.3	+1343
מקס 0.5	3100	963	+115	+3.9	+1737
עים 1.0	750	8931	−20	−2.6	−10919
עים 5.0	400	6826			−81.0
עסק 1.0	460 תב	13382	+37	+8.8	+37077
פולגת א 1שח	4650 תב	1782	+400	+9.4	+2967
פולגת ב 5שח	3500 תב	17236	+310	+9.7	+31753
פוליגון א 0.5	16000	208	+750	+4.9	+356
פרגוד 1.0	5400 תב	581	+400	+8.0	+1404
גיבור סבריגה	18000 קו		+858	+5.0	+3282
תעש רוגוזין 1.0	3000 תב	1182	+150	+5.3	+1551

מתכת ומוצריה

אוקסנגן 5.0	3001	226			−58.0
אורדן 10.0	9450 תב	424	+640	+7.3	+1465
אורדן 50.0	8110	271	+240	+3.1	+352
אלומית 1.0	7300	169	−75	−1.0	−269
אלומית 5.0	5080	70.0			−20.0
כבלים ש	46500	33.0	+500	+1.1	+33.0
התבוף 1.0	12800	225	+500	+4.4	+302
התבוף 5.0	6611 תב	1899	+601	+10.0	+3709
התבוף אופ	7460	660	+360	+5.1	+478
זיקה 1.0	— הפסקת מסחר —				
זיקה 5.0	— הפסקת מסחר —				
קופסאות פח 1.0	4790 תב	7071	+280	+6.2	+16987
קופסאות פח 5.0	4515	582	+170	+3.9	+2045
מתכת טרום 1.0	3241	282	+30	+.9	+608
כבלי ציון 1.0	2682 תב	1349	+130	+5.1	+4269
כבלי ציון 5.0	1680 תב	11947	+105	+6.7	+17259
כבלי ציון אופ 3	675	2879	+35	+5.5	+4360
מודגן 1.0	1300	627			−274
מתכת קרסני 1 שח	• 402	10199	+37	+10.1	+27441
• ביצוע חלקי 82.00%					
מתכת קרסני 5 שח	228 תב	24380	+8	+5.6	+26830
מושתן 0.1	44670	12.0	+1080	+2.3	+17.0
מושתן 0.5	17400 תב	134	+900	+5.5	+461
ספק פלדה 1.0	23000 תב	120	+1580	+7.0	+120
קיגר 1.0	1270	765			−457
קיגר 5.0	705	4075	+6	+.9	+2421
קליל 1.0	2701	826	+91	+3.5	+2543
קליל 5.0	2170 תב	753	+170	+8.5	+2695
שלודות 5.0	14400 תב	810	+1000	+7.5	+1095
תעשיות לכיש 1.0	1385	457			+313
תעשיות לכיש 5.0	843	2051	+20	+2.4	+2511

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	641000 תב	87.0	+36000	+6.0	+156
אלקו 0.1	9200	174			−29.0
אלקו 0.25 ש	5460 תב	1510	+328	+6.2	+3697
אלקו 0.25 מ	5501	200	+200	+3.8	+348
אלקטרה 0.1שח	2520	786	+30	+1.3	+1628
אלקטרה א 0.5שח	1550	2907	+65	+4.4	+4366
אלקטרה אופ 5	1310	2305	+60	+4.8	+2562
אלקטרה אגח 3	150.0 תב	33195	+8.0	+5.6	+164396
אלרון 3.0	538000 תב	89.0	+28000	+5.5	+167
אריה 0.02שח	32000	301	+1100	+3.6	+358
כלל תעש אלקטרו	2690	5428	+85	+3.3	+8698
ספקטרוניקס 1.0	3180 תב	1569	+200	+6.7	+2750
ספקטרוניקס 5.0	2330	3800	+100	+4.5	+10196
פיטמגר 1שח	767	2920	+20	+2.7	+1779
פיטמגר 5שח	625 תב	2566	+45	+7.8	+3910
ציקלון 1שח	2494 תב	190	+124	+5.2	+201
ציקלון 5שח	1221	520	+41	+3.5	+660
קנבשטיין אילר 1.	7109	70.0	+149	+2.1	+324
קנבשטיין אילר 5.	5280 תב	850	+480	+10.0	+1412
ת.א.ת. 1.0	2090 תב	2606	+190	+10.0	+7226
ת.א.ת. 5.0	949 תב	42109	+86	+10.0	+80341
ת.א.ת. אופ 1	24441 תב	388	+2651	+12.2	+968
תדיאה 1שח	1150 תב	9928	+70	+6.5	+10693

מוצרי בניה

א.י.ס.כלל בנין 1.	1552	2021	+52	+4.0	+7851
א.י.ס.בנין אופ א	844	4951	+28	+3.4	+3208
א.י.ס.בנין אגח א	138.5 תב	26286	+6.5	+4.9	+105596
אלקול 5.0	10951 תב	374	+996	+10.0	+898
אקרשטיין 1שח	1194 תב	4047	+109	+10.1	+13945
אקרשטיין 5שח	900 תב	2862	+55	+6.5	+6515
אקרשטיין אופ א	569	3379	+17	+3.1	+5474
אקרשטיין אג"ח 1	131.5	11475			+3225
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כון 1.0	1590	6446			−196
בר-כון 5.0	667	2839	+8	+1.2	+1719
פרומאבסט 1.0	10300	41.0	+321	+3.2	+90.1
פרומאבסט 5.0	4851	376	+121	+2.6	+470
מ.ל.ב. 1.0	922 תב	297	+52	+6.0	+253
מ.ל.ב. 5.0	651	32.0	+16	+2.5	+345
מודול השק 1שח	• 801	1575	+14	+1.8	+3188
• ביצוע חלקי 97.70%					
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	14700	5.6	−99	−.7	−5.6

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	23020 תב	1117	+1500	+7.0	+2682
אליאנס ב 200.0	2951	577	+141	+5.0	+929
גל תעשיות 1.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיות 5.0	— הפסקת מסחר —				
דקסטר 1.0	3399	119	+99	+3.0	+331
דשנים 0.1	• 5000	158	−80	−1.6	−289
• ביצוע חלקי 82.10%					
דשנים 0.5	1570	1345	+30	+2.0	+1219
חיפה כמיקל 10.0	960 תב	40327	+60	+6.7	+57794
טבע 0.01 ש"ח	12550 תב	2679	+800	+6.8	+4365
ליפסקי 1.0	3830	1208	+50	+1.3	+3454
ים המלח 1שח	4010 תב	26797	+210	+5.5	+52267
פטרוכימיים 10.0	650 תב	39513	+32	+5.2	+94092
מקסימה 1.0	9000	61.0			−9.0
מקסימה 5.0	5622	1218	+96	+1.7	+1443
נקה 1שח	8480 תב	578	+480	+6.0	+1126
סנו 1.0	26300 תב	298	+2300	+9.6	+263
סנו 5.0	21000	36.0			+72.0
פריקלאס 1 ש"ח	661 תב	14311	+40	+6.4	+35550
פריקלאס אופ 1	277	10300	+22	+8.6	+28990
קרים כימיקל 1.0	6700 תב	367	+350	+5.5	+809
ת.ג.ל. 1.0	4987	118			−68.0
ת.ג.ל. 5.0	• 4227	131	−43	−1.0	−180
• ביצוע חלקי 72.40%					
תיא 5.0	20200	116	+300	+1.5	+9.0
פרומפרים 10.0	22070	378			+117
תרו א 5.0	11560 קו		+550	+5.0	+250

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1שח	265	49483	+11	+4.3	+60963
רפרון 1.0	10780 תב	96.0	+800	+8.0	+112
רפרון 5.0	7150	98.0			−98.0
ת.מ.ן. 1.0	• 9317	818	+847	+10.0	+1634
• ביצוע חלקי 58.10%					
יאה 1שח	6600	124	+300	+4.8	+128
לבידי אשקלון 1.	676	4924	+30	+4.6	+5434
לבידאשקלון אופ	1120 תב	984	+70	+6.7	+5072
מולט ב 0.5	— הפסקת מסחר —				
מפעלי גיר 10.0	— הפסקת מסחר —				
ספאנדיה 1.0	• 4071	427	+160	+4.1	+605
• ביצוע חלקי 90.90%					
רים 0.1	2620 תב	405	+170	+6.9	+1577
רים 0.4	2050 תב	1435	+126	+6.6	+2531
תעל ב 0.2	20000 תב	614	+1500	+7.0	+790

תעשיות שונות

אגרין 1.0	14100 תב	234	+900	+6.8	+393
אגרין 5.0	5966	841	+59	+1.0	+1571
חמישה יהד 1.0	11550	247	+550	+5.0	+268
ה.ג.פולק 1שח	2560 תב	233	+160	+6.7	+735
ה.ג.פולק 5שח	1683 תב	3325	+153	+10.0	+5628

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	12960 תב	1772	+840	+6.9	+3110
כור בב 1.0	137500 תב	1.5	+78000	+6.0	
כלל תעשיות 1.0	2750	39835	+115	+4.4	+35655
מאגרי טכנולוגיה	607 תב	6865	+32	+5.6	+18030

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקי ש	8100	548			−110
אידיבי פתוח 2.0	9360 תב	9223	+660	+7.6	+19550
אינקובה 1שח	99.0	58330			+12608
אלגר ש	18350	182	+550	+3.1	+253
אלגר מ	18700 תב	156	+1400	+8.1	+321
אלרן ש	6050 תב	5880	+550	+10.0	+12050
אלרן מ	5940 תב	592	+540	+10.0	+923
אמישר בב 1.0 במה	2950 תב	749	+225	+8.2	+1299
אפיק 1.0	359 קו		+17	+5.0	+84795
אפיק 5.0	305 קו		+15	+5.2	+40291
גולת השקעות 1שח	2114	3331	−10	−.5	−1631
דנבאר 0.1	670 תב	13090	+47	+7.5	+14736
דנבאר 0.5	488 תב	12276	+32	+7.0	+13496
חברה לישראל 1שח	20240 תב	2744	+1840	+10.0	+5415
חברה לישראל 5שח	17900 תב	368	+1400	+8.5	+1411
חלפסון 0.1	148000	6.4	+4500	+3.1	+3.1
חלפסון 1.0 ש	32000 תב	232	+2000	+6.7	+186
אמפא א 0.5	29150 תב	270	+2650	+10.0	+374
פועלים השק ש	11750 תב	2383	+950	+8.8	+6414
דיסקונט השק ש	6100 תב	19068	+440	+7.8	+40672
מזרחי השק ש	32200 תב	151	+1600	+5.2	+304
מור השק אגח 124	14320	11.0			−16.0
חירון 1.0	4334	157			−67.0
חירון 5.0	1947 תב	1994	+177	+10.0	+5889
ישום והשקעות 1שח	265 תב	68518	+17	+6.9	+105545
יצוא ש	15000	79.0	+500	+3.5	+369
יורון א 0.1	3550	576			−154
כלל ישראל 10.0	1553 קו		+73	+5.0	+99292
כלל ישראל 50.0	1379 קו		+65	+5.0	+27598
לנדיק 1שח	3091 תב	1822	+281	+10.0	+1863
לנדיק 5שח	1260 קו		+60	+5.0	+3175
מגור 1שח	775	2721	+27	+3.6	+6260
מגור א 5שח	460	2080	+10	+2.2	+9500
מגור אופ ב	350	3698	+21	+6.4	+18911
מגור אג"ח 1	123.5		+4.5	+3.8	+20000
עוז השק ב 0.1	3208	1702			−1662
עוז השק 2 0.5	3300 תב	894	+200	+6.5	+470
פז השק ש	4165 תב	2414	+300	+7.8	+11277
פמה א 0.1	12692	491			−266
פמה 0.5	9008	751	+410	+4.8	+1114
פריון ב 0.2שח	9691 תב	960	+881	+10.0	+3371
קרדן 1שח	225 תב	33253	+17	+8.2	+65918
קרדן 5שח	189.0 תב	41316	+11.0	+6.2	+45696

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	4724 קו		+225	+5.0	+10538
דלק חיפושים 5.0	3212 קו		+153	+5.0	+7292
דלק נפט אופ 2	2446 תב	6368	+306	+14.5	+8568
נו חיפושי נפט	33000 תב	701	+3000	+10.0	+986
י.ג.א.ל. 5.0	5985 קו		+285	+5.0	+7943
מ.נ.ן. 1.0	— הפסקת מסחר —				
מ.נ.ן. 5.0	— הפסקת מסחר —				
פראויל ב 0.05שח	• 10340	292	+940	+10.0	+638
• ביצוע חלקי 60.40%					
נפטא ש	— הפסקת מסחר —				

נסחרות במט"ח

גזית מ	— הפסקת מסחר —				

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ק-201 תשואה 3.24%		
ש3601	37453.0	−582.0
ש3602	34484.6	−547.0
ש3603	32061.0	−514.0
ק-202 תשואה 3.26%		
3604	28742.0	−481.0
ש3605	26228.0	−442.0
ש3606	24702.0	−420.0
ק-203א תשואה 2.48%		
ש3607	23589.0	+77.0
ק-203ב תשואה 3.54%		
ש3608	21480.0	−566.0
ק-203ג תשואה 3.29%		
ש3609	20633.0	−395.0
ק-204א תשואה 3.10%		
ש3610	18732.0	−597.0
ק-204ב תשואה 3.18%		
ש3611	18398.0	−565.0
ק-204ג תשואה 1.61%		
ש3612	18989.0	+577.0
ק-205א תשואה 2.71%		
ש3613	17107.0	−356.0
ק-205ב תשואה 2.18%		
ש3614	16774.0	+54.0
ק-205ג תשואה 2.70%		
ש3615	15162.0	−272.0
ק-205 תשואה 2.80%		
ש3616	13819.0	−310.0
ק-206 תשואה 2.75%		
ש3617	13059.0	−331.0
ש3618	12390.0	−319.0
ש3619	11394.0	−299.0
ק-207 תשואה 2.72%		
ש3620	10787.0	−264.0
ש3621	10246.0	−254.0
ש3622	9238.0	−347.0
ק-208 תשואה 2.84%		
ש3623	8796.0	−229.0
ש3624	8283.0	−218.0
ק-209 תשואה 2.77%		
ש3625	7593.0	−194.0
ש3626	7022.0	−182.0
ש3627	6512.0	−171.0
ק-210 תשואה 2.72%		
ש3628	6009.0	−156.0
ש3629	5630.0	−148.0
ש3630	5323.0	−141.0
ק-211 תשואה 2.52%		
ש3631	4940.0	−128.0
ש3632	4655.0	−121.0
ש3633	4398.0	−116.0
ק-212 תשואה 2.56%		
3634	3866.0	−110.0
ש3635	3730.0	−60.0
ש3636	3593.0	−58.0
ק-213 תשואה 2.75%		
ש3637	3338.0	−62.0
ש3638	3107.0	−59.0
ש3639	2844.0	−55.0
ק-214 תשואה 2.76%		
ש3640	2341.0	−49.0
ש3641	2029.0	−43.0
ק-215 תשואה 2.90%		
3642	1799.0	−61.0
ש3643	1560.0	−54.0
ק-216 תשואה 2.66%		
3644	1412.0	−79.0
3645	1274.0	−71.0
4.25% מלוה כדירה (צליל)		
ק-251 תשואה 3.59%		
3701	1080.0	−51.0
ק-252 תשואה 3.45%		
3702	833.8	−46.6
ק-253 תשואה 3.62%		
3703	730.2	−21.3
3704	625.6	−18.3
ק-251 תשואה 3.81%		
3751	325.9	−10.1
ק-252 תשואה 3.84%		
3752	131.0	−3.8
3753	125.8	−3.7
ק-253 תשואה 3.48%		
3901	125.0	−3.8
3902	119.0	−2.9
3903	118.2	−2.9
3904	116.3	−2.8
ק-254 תשואה 3.76%		
3754	115.1	−2.9
3755	110.7	−3.3
3756	110.0	−2.9
3757	107.9	−2.9
ק-255 תשואה 3.45%		
3758	108.5	−.7
3759	108.2	−.7
3760	106.7	−.7
3761	104.4	−.7
3762	101.7	−.6
3763	98.6	−.6
ק-256 תשואה 3.70%		
3764	94.8	−2.2
3765	92.6	−2.1
ק-271 תשואה 3.24%		
3791	100.7	−.7
3792	98.9	−.7
ק-291 תשואה 3.51%		
3826	116.6	−1.2
3827	114.2	−1.6
3828	113.5	−1.2
3829	111.3	−1.2
ק-292 תשואה 3.37%		
3830	110.2	1
3831	109.9	+.1
3832	108.4	
3833	106.1	+.1
3834	103.3	+.1
ק-311 תשואה 3.67%		
3861	102.0	−2.3
4%–6%–7% מלוה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3206	212100.0	
ש3210	212200.0	
ש3211	201300.0	−100.0
ש3212	199600.0	
ש3213	195400.0	
ש3214	188500.0	+1000.0
6%		
ש3501	178300.0	
ש3502	175600.0	
ש3503	165574.0	
ש3504	153086.0	−2500.0
ש3505	152000.0	
7%		
ש3521	148050.0	−3000.0
ש3522	145300.0	
ש3523	136500.0	−4200.0
ש3524	145300.0	
ש3525	145714.0	
ש3526	141500.0	
ש3527	139000.0	
ש3528	136000.0	
ש3529	135300.0	−1800.0
ש3530	131100.0	
ש3531	130800.0	
ש3532	128000.0	
ש3533	126500.0	−2000.0
ש3534	120600.0	
ש3535	120000.0	−600.0
ש3536	119600.0	
ש3537	119500.0	
ש3538	113000.0	
ש3539	112900.0	
ש3540	112700.0	
ש3541	107400.0	
ש3542	108500.0	−1000.0
ש3543	102200.0	
ש3544	103600.0	
ק-701 תשואה 1.37%		
ש3545	100294.0	−1525.0
ש3549	94862.0	−1468.0
ש3552	87191.0	−2503.0
ש3554	90895.0	−1429.0
ש3555	90893.0	−1429.0
ק-702 תשואה 1.63%		
ש3546	100377.0	−2153.0
ש3547	100071.0	−2163.0
ש3548	99918.0	−2178.0
ש3550	94921.0	−3208.0
ש3551	94415.0	−3263.0
ק-703 תשואה 1.40%		
ש3553	86483.0	−2569.0
ק-704 תשואה 0.22%		
ש3556	88573.0	+273.0
ש3558	88685.0	+324.0
ש3559	85526.0	+305.0
ש3560	81162.0	+336.0
ק-705 תשואה 0.43%		
ש3557	89206.0	+267.0
ש3572	81417.0	+299.0
ק-706 תשואה 0.36%		
ש3561	80623.0	+277.0
ש3571	80330.0	+254.0
ק-707 תשואה 1.59%		
ש3573	78763.0	−1883.0
ש3574	72616.0	−1744.0
ש3577	72687.0	−1768.0
ש3578	67098.0	−1657.0
ק-708 תשואה 0.42%		
ש3575	74213.0	+253.0
ש3576	73942.0	+231.0
ש3579	68393.0	+241.0
ק-709 תשואה −0.07%		
ש3580	64688.0	+190.0
ש3581	58996.0	+199.0
ש3582	54539.0	+202.0
ק-710 תשואה 1.36%		
ש3583	48922.0	−1052.0
ש3584	46605.0	−998.0
ש3585	44228.0	−971.0
ק-711 תשואה 0.48%		
ש3586	41154.0	−353.0
ש3588	42671.0	+136.0
ש3589	39136.0	+122.0
ק-712 תשואה 1.58%		
ש3587	41861.0	−953.0
ש3591	38195.0	−886.0
ש3592	38137.0	−891.0
ש3593	38050.0	−899.0
ק-713 תשואה 1.53%		
ש3590	37776.0	−976.0
ש3595	36035.0	−952.0
ק-714 תשואה 0.28%		
ש3594	37616.0	+341.0
ש3596	36030.0	+343.0
ש3597	35874.0	+331.0
4% מלוות אחרים (90% הצמדה)		
א84	304045.0	09/02/87
ב84	286133.0	25/02/87
ג84	279481.0	
ד84	281700.0	25/02/87
א50	248379.0	28/01/87
ב50	229880.0	28/01/87
4%–7% מלוות אחרים (80% הצמדה)		
א93	96250.0	01/02/87
ב93	99767.0	05/02/87
ג93	91801.0	03/03/87
א81	105000.0	17/02/87
ב81	99066.0	15/01/87
ג81	93120.0 מ	−2880.0
4% מלוות אחרים (100% הצמדה)		
90	630560.0	25/02/87
א93	595221.0	25/02/87
ב93	615550.0	08/02/87
א94	601352.0	25/02/87
ב94	595028.0	25/02/87
ג94	512692.0	25/02/87
ה96	508490.0	25/02/87
א64	631185.0	01/03/87
ב64	602035.0	01/03/87
א70	454490.0	25/02/87
ב70	457776.0	25/02/87
א74	440089.0	25/02/87
ב74	434887.0	25/02/87
א77	391198.0	25/02/87
א30	621090.0	02/02/87
א34	606298.0	25/02/87
ב34	606797.0	25/02/87
א36	608297.0	25/02/87
ב36	590190.0	02/02/87
ב37	509541.0	25/02/87
א41	451318.0	25/02/87
ב41	451758.0	25/02/87
א44	448651.0	25/02/87
ב44	425476.0	25/02/87
א45	418180.0	02/02/87
א47	392230.0	25/02/87
ב47	382418.0	25/02/87
157	128.5	−.6
160	128.4	−1.2
162	116.7	
163	115.9	
5% מלוה פיתוח ומדינה (בחירה בשלה צמודה)		
ש2001	150400.0	
ש2002	150200.0	−400.0
ש2003	143000.0	−400.0
ש2004	143000.0	−2000.0
ש2005	135300.0	−200.0
ש2006	139500.0	−100.0
ש2007	140000.0	−200.0
ש2008	136100.0	−200.0
ש2009	137900.0	
ש2010	137800.0	
ש2011	134700.0	
ש2012	132800.0	−400.0
ש2013	135200.0	
ש2014	132600.0	+200.0
ש2015	131800.0	
ש2016	131100.0	−200.0
ש2017	129700.0	−1000.0
ש2018	125500.0	−5400.0
ש2019	126600.0	
ש2020	123300.0	−2000.0
ש2021	122500.0	−2500.0
ש2022	114300.0	−2400.0
ש2023	116000.0	−3000.0
ש2024	107400.0	−2000.0
ש2025	107200.0	−3000.0
ש2026	107700.0	−2500.0
ש2027	102800.0	−2500.0
ש2028	106200.0	
ש2029	98800.0	−1800.0
ש2030	103000.0	
ש2031	97600.0	
ק-101 תשואה 0.34%		
ש2032	100824.0	+305.0
ש2034	95438.0	−709.0
ק-102 תשואה 0.45%		
ש2033	94229.0	+295.0
ש2035	86677.0	−736.0
ק-103 תשואה 1.22%		
ש2036	86236.0	−1708.0
ש2038	84805.0	−742.0
ש2040	81758.0	−726.0
ק-105 תשואה 1.26%		
ש2041	76610.0	−1081.0
ש2052	70612.0	−1012.0
ק-106 תשואה 0.66%		
2051	78439.0	+248.0
ק-107 תשואה 0.55%		
ש2053	72519.0	+225.0
ש2055	67119.0	+234.0
ק-108 תשואה 0.21%		
ש2054	66902.0	+210.0
ש2056	62059.0	+219.0
ק-109 תשואה −0.10%		
ש2057	63238.0	+196.0
ש2059	57635.0	+200.0
ק-110 תשואה −1.85%		
ש2058	59655.0	+164.0
ש2060	55214.0	+169.0
ק-111 תשואה 1.46%		
ש2061	39818.0	−931.0
ש2062	36387.0	−861.0
ש2063	34712.0	−839.0
זרים		
מ 19	102.1	+.1
מ 21	104.0	
מ 22	101.8	−.4
מ 23	93.5	−1.3
ש24	92.0	−1.5
ש26	93.5	−2
ש27	90.2 מ	−2.8
ש28	93.5	
ש29	92.0	−1.0
ש30	98.0	−.5
ש31	99.0	
32	93.8	+2.7
33	99.6 מ	−3.1
34 פר"ג	102.0	−1.0
35 פר"ג	102.5	−1.1
36 פר"ש	108.0	10/03/87
אגרות חוב בלתי צמודות		
מב"ב 24 ש	86.1	28/12/86
מב"ב 25 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 26 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 28 ש	88.8	12/01/87
מב"ב 30 ש	84.9	19/02/87
אגרות חוב צמודות לדולר (70% הצמדה)		
לקט 2 ש	118264.0	11/03/87
מירב 38 ש	109273.0	11/03/87
ש6001	113110.0	11/03/87
ש6002	106509.0	11/03/87
ש6003	105000.0	11/03/87
ש6004	101450.0	11/03/87
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	172.0	+1.5
סד' 2502	169.6	+1.6
סד' 2503	163.9	+1.8
סד' 2504	161.6	+1.4
סד' 2505	154.5	+1.2
סד' 2506	148.4	+1.0
סד' 2507	145.8	+.5
ק-604 תשואה 5.25%		
סד' 2508	118.4	+3.2
[illegible]-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 10.80%		
7001	242.5	−5.4
7002	234.7	−5.3
ק-902 תשואה 11.30%		
7003	221.7	−5.7
7004	203.8	−5.5
ק-903 תשואה 10.88%		
7005	192.3	−5.4
ק-904 תשואה 10.34%		
7006	183.4	+.2
ק-905 תשואה 11.08%		
7007	167.7	−4.6
7008	159.1	−4.5
ק-906 תשואה 11.02%		
7009	159.9	−2.2
ק-907 תשואה 10.50%		
7010	153.1	+.3
ק-908 תשואה 11.15%		
7011	142.2	−1.6
7012	137.1	−1.6
ק-909 תשואה 10.20%		
7013	132.3	+1.2
ק-911 תשואה 11.10%		
7015	93.2	−1.0
7016	95.3	−1.0
7017	94.2	−1.1
7018	94.0	−1.1
7019	94.4	−1.1
7020	94.2	−1.0
7021	93.3	−1.0
7022	92.9	−1.1
ק-951 תשואה 11.85%		
7201	90.1	−.6
7202	88.2	−.7
7203	87.9	−.6
7204	88.3	−.6
7205	88.3	−.7
[illegible]-צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.50%		
ש6101	12858.0	−177.0
ק-802 תשואה 4.40%		
ש6102	7444.0	+11.0
ק-803 תשואה 4.50%		
ש6103	6683.0	−325.0
ק-804 תשואה 3.89%		
ש6104	6336.0	+3.0
ש6105	6002.0	+3.0
ק-805 תשואה 4.10%		
ש6106	5760.0	+3.0
ש6107	5547.0	+3.0
ק-806 תשואה 3.90%		
ש6108	4027.0	+47.0
ש6109	3829.0	+46.0
ש6110	3762.0	+46.0
ק-807 תשואה 4.82%		
ש6111	2985.0	−86.0
ש6112	2898.0	−85.0
ק-808 תשואה 4.96%		
ש6113	1929.0	+2.0
ק-821 תשואה 5.51%		
ש6151	757.3	+.5
ש6152	725.0	+.5
ק-822 תשואה 5.50%		
ש6153	655.8	+.5
ש6154	625.2	+.4
ש6155	407.1	+3.0
ק-824 תשואה 5.38%		
ש6156	327.1	+.5
ק-825 תשואה 4.99%		
ש6157	251.3	+7.2
ש6158	238.0	+6.8
ק-826 תשואה 5.40%		
6159	195.1	+1.0
ק-827 תשואה 5.48%		
6160	182.0	+1.2
6161	175.7	+1.1
ק-828 תשואה 5.40%		
6162	159.5	+.5
ק-829 תשואה 5.42%		
6163	147.8	+.1
6164	142.1	+.3
ק-830 תשואה 5.38%		
6165	133.7	+.5
ק-831 תשואה 5.40%		
6166	126.3	+.1
6167	124.4	+.1
6168	122.5	+.1
ק-832 תשואה 5.43%		
סד' 6169	114.8	+.2
ק-833 תשואה 5.46%		
6170	107.7	+.1
ק-854 תשואה 5.60%		
6171	75.6	−2.1
6172	74.4	−2.1
ק-851 תשואה 5.43%		
6801	85.6	+.1
פרים		
אל-אופ 85	1108.0	
אלביט 85	188.2	
אלרון 85	1159.0	+33.0
אלסינט א'	1920.0	
אלסינט ב'	1574.0	−56.0
סאיטקס 85	756.0	−7.0
תדיראן 84	96.2	−.9
תדיראן 85	373.0	

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב.	5512.05	5496.36
אבוקה	547.78	537.23
אגוד	236.26	231.71
אדיר	1575.97	1543.11
אדם	2844.69	2789.39
אופיר	1819.05	1805.54
אור	419.25	410.42
אדיון	156.47	153.33
אורלי	256.88	254.89
אורן	774.37	759.47
אייל	—	—
אירים	5191.72	5167.69
איתן	413.50	699.15
אלון	568.86	557.18
אלמוג	661.96	653.87
ארז	763.05	748.36
אש	190.51	189.65
אשל	180.46	176.90
אתרוג	227.08	224.93
בדולח	2825.65	2772.71
ברוש	542.55	532.16
ברק	563.81	552.82
ברקת	—	—
גביש	1474.87	1464.92
גבע	1038.20	1023.19
גורן	731.75	717.76
גיא	9585.98	9444.37
גיל	3239.47	3178.58
גלית	596.22	589.17
דובדבן	427.56	423.50
דוכיפת	737.37	725.16
דולב	221.79	217.10
דורון	1454.10	1427.56
דותן	253.11	248.17
דליה	548.69	538.58
דרור	445.99	435.62
דקל	461.29	452.42
הדס	—	—
ורד	510.92	501.58
חבצלת	—	—
זוהר	19952.71	19662.25
זיו	18299.07	18031.85
זמיר	1151.65	1129.53
חדוה	147.62	144.36
חליפין	128.13	127.57
חלמיש	—	—
חץ	134.26	133.99
חצב	1348.01	1309.29
טל	5719.34	5652.66
יובל	819.96	804.38
יהלום	2566.91	2518.92
יסודות	442.39	438.26
יערה	661.67	647.29
כוכב	1320.78	1295.20
כחל	132.59	129.99
כלנית	605.49	594.18
כספית	—	—
כרמל	147.92	145.00
כתר	1126.84	1104.95
להב	4615.82	4528.33
למשקיע	116117.47	114002.15
לפיד	451.24	442.37
לקט	1718.77	1683.22
לשם	—	—
מגדל	1221.04	1197.76
מבטח	3537.52	3505.71
מגד	233.50	230.11
מגן	3548.57	3515.57
מגל	752.64	748.05
מור	2123.31	2095.74
מורן	979.78	976.12
מטה	27615.35	27107.50
מיתר	935.22	917.15
מעוף	4564.24	4478.82
מעיין	756.47	742.18
מקשה	—	—
מרגלית	1498.33	1469.55
מרווה	114.15	113.76
מרום	1204.59	1181.49
נגוהה	27699.08	27500.78
נמיר	—	—
נטע	528.80	517.90
גילי	7272.26	7168.59
סביון	651.52	639.02
סגולה	131.57	128.97
סלע	—	—
סנונית	717.52	703.59
סער	850.99	835.06
ספיר	—	—
עדי	949.87	932.09
עדית	—	—
עידו	7486.35	7380.77
עבר	1198.22	1172.61
עגת	—	—
עופרי	667.79	653.24
ערמון	141.28	138.59
פיא	1665.35	1653.36
צבר	556.79	545.78
צופית	730.66	716.31
צוק	—	—
צמיד	1003.64	982.76
צמיחה	8801.71	8674.57
צמרת	1759.45	1724.74
קלע	2315.01	2305.45
רננית	—	—
רימון	118.13	117.88
רקפת	748.64	735.09
רשף	753.15	736.96
שביט	804.25	788.81
שחם	—	—
שירה	440.06	436.96
שמיר	361.59	359.00
שנהב	1008.77	994.51
שקם	978.08	954.25
שקד	178.87	175.55
תאנה	251.55	249.28
תדהר	598.36	595.38
תירוש	500.03	494.09
תמר	216.09	211.97
תפוח	167.79	166.61
תרשיש	1421.51	1411.54
תשרי	479.70	478.05

שערי מטבע חוץ ביום 16.03.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.58	1.65	1.58	1.65	1.58	1.65	1.6124	1.6326	1.6139	1.6341	1.6149	1.6352	1.6226
1 מרק גרמני	—	0.85	0.89	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8680	0.8789	0.8763	0.8873	0.8769	0.8879	0.8746
1 לישט"ג	—	2.49	2.60	2.50	2.62	2.51	2.63	2.5476	2.5793	2.5452	2.5769	2.5523	2.5844	2.5621
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2608	0.2641	0.2636	0.2669	0.2632	0.2665	0.2628
100 ייבים יפאניים	—	1.03	1.08	1.05	1.10	1.04	1.10	1.0515	1.0646	1.0656	1.0779	1.0645	1.0779	1.0579
1 גולדן הולנדי	—	0.75	0.79	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7693	0.7789	0.7742	0.7839	0.7754	0.7852	0.7746
1 פרנק שווייצרי	—	1.01	1.06	1.02	1.07	1.02	1.08	1.0346	1.0475	1.0436	1.0566	1.0452	1.0584	1.0425
1 כתר שוודי	—	0.24	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2495	0.2526	0.2511	0.2542	0.2511	0.2542	0.2510
1 כתר נורבגי	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2312	0.2341	0.2322	0.2351	0.2319	0.2348	0.2327
1 כתר דני	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2310	0.2339	0.2326	0.2355	0.2328	0.2357	0.2324
1 מרק פיני	—	0.35	0.36	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3549	0.3594	0.3571	0.3616	0.3571	0.3616	0.3572
1 דולר קנדי	—	1.20	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2215	1.2268	1.2236	1.2389	1.2225	1.2378	1.2292
1 דולר אוסטרלי	—	1.02	1.12	1.06	1.14	1.07	1.14	1.0956	1.1094	1.0995	1.1132	1.1004	1.1142	1.1033
1 ראנד ודא"פ	—	0.50	0.60	0.52	0.78	0.49	0.68	0.7707	0.7804	0.7712	0.7808	0.7727	0.7824	0.7757
10 פרנקים בלגיים	—	0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4177	0.4230	0.4235	0.4288	0.4229	0.4282	0.4224
10 שילינגים אוסטריים	—	1.21	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2367	1.2522	1.2448	1.2604	1.2480	1.2637	1.2462
1000 לירטות איטלקיות	—	1.19	1.26	1.21	1.29	1.20	1.29	1.2234	1.2387	1.2345	1.2499	1.2346	1.2501	1.8164
1 סל (ECU)	—	—	—	—	—	—	—	1.8043	1.8269	1.8162	1.8389	—	—	1.2310
1 דינר ירדני	—	4.52	4.80	4.40	4.68	4.46	4.72	—	—	—	—	—	—	4.6893
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.14	0.15	0.12	0.17	—	—	—	—	—	—	0.1527
1 לירה מצרית	—	0.78	0.83	0.77	0.82	0.76	0.82	—	—	—	—	—	—	0.8194

המשך הלוח מעמ' 9

למפעל בפ"ת דרושות: 1. פקידה משלוחים. בוגרת תיכון אחרי צבא הדפסה חובה. 2. מבקרת איכות בוגרת תיכון אין צורך בנסיון קודם שעות העבודה 14.30 - 8.00 לפי נות 03-9229371-2 (22175)

קלדניות/ תמלילניות מנוסות בלבד (ואנג-י.ב.מ.-א.ב.) תנאים טובים, לעבודה מיידית. "תיגבור" 03-282257-8 (22100)

כתבניות מנוסות עברית ו/או אנגלית לעבודה דינמית. מיידית. לפי שעות. "תיגבור" 03-282257-8 (22085)

מחשבים

מורים וגננות

עוזרות ומטפלות

טבחים - קונדיטורים

גזירה/תפירה

ל"נוטקס" בגבעת שמואל דרושות תופרות מקצועיות, 5 ימי עבודה בשבוע, כל התנאים הסוציאליים הסעה מאורגנת. 03-706158 ,706342 (22568)

התפרות בעלות נסיון במכונת "זינגר" לעבודה משכבת שכר גבוה "נגבור" 03-297013 (22075)

לרשת מתפרות "בוס" בחולון ובת"א דרושות אוברלוקיסטיות, זיגזג עובדות יד וגהצן (21951) 5052220

הנהלת חשבונות

נהגים (רשיון ג') נהגי סמיטריילר לאזורים תל-אביב ופתח-תקוה. (22229) 03-240207-8

מחסנאים

מחסנאים לעבודה קבועה לאזורים: ראשון-לציון ותל-אביב. (שכר +תנאים). 03-240207-8 (22263)

מוכרים/ות

לנוטקס הילטון דרושה מוכרת בעלת נסיון שליטה בשפות לועזיות. (22498) 03-337725

סוכנים - מקדמי מכירות

מכוניות

"אולי" בע"מ מציע לאספקה מיידית כל סוגי מכוניות דגמי 1987!! אשראי בריבית 10% שניתנו תנאים מיוחדים לעוסקי מס, אפשרות להחלפה, בגרשונ 78 ת"א 03-293005 (22663) 03-283984

עובדי מוסך

שומרים

פנסיונרים

שליחים

לאבי מודל דרוש נהג וספה +רכב ועבודות מוזקן תנאים טובים בנד לות 6 ת"א (22282)

שליח (רשיון על וספה) לעבודה קבועה בתל-אביב 03-231958 (22235)

ביקוש עבודה

אודי

אוטוביאנקי

עובדי נקיון

ל"נוטקס" דרושה עובדת נקיון למשרדים, משרה מלאה, כל התנאים הסוציאליים. (22569) 03-337725

ל"נוטקס" דרושה עובדת נקיון למשרדים, משרה מלאה, כל התנאים הסוציאליים. (22395) 03-337725

עובדי מתכת

אחזקה וטיפול במלגזות חשמליות ידניות, נסיון, עובד עצמאי. מאגרי 03-336079 אנוש. (22317)

מסגרים קוראי שרטוט לעבודה עצמאית לאזורים, ראשון-לציון, תל-אביב, ופתח-תקוה. (22234) 03-240207-8

טכנאים הנדסאים

הנדסאי/ת אדריכלות בעל/ת נסיון הזמנות במוצקי ספנדו תנאים טובים "חבר" 221214 (22654)

שרטוט וגרפיקה

חשמל ואלקטרוניקה

ל"א.ו.ת" דרושים: 1. חשמלאי מוסמך 2. חשמלאי עזר לעבודה מיידית (22674)

חשמלאי רכב (הסמכה) לעבודה קבועה באזור גוש-דן 03-240207-8 (22247)

מחולות/ מלגזנות לעבודה קבועה בחולון (שכר+ תנאים). (22236) 03-240207-8

חשמלאי מנוסה (מוסמך) לחברה גדולה באזור פתח-תקוה ותל-אביב (22232) 03-240207-8

פועלים/ות

עובדי יהלומים

ספרים/ות

נגרים

נהגים

אוסטין

אופל

חייבת להמכר אסקונה 1983 ראשונה, 45,000 תוספות. 03-297277-8 (22539)

טלבוט

טנדרים

לנציה

מיני-מינור

אלפא רומיאו

מספריות

אמריקאיות

ב.מ.וו.

מרצדס

סובארו

ג'יפים

דייהטסו

וולבו

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

בהזדמנות תיפושית 1981, יד ראשונה פרטית מצוינת. 913377 (22164)

פורד

פיאט

פיז'ו

רנו

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

חליפי רכב משומשים

חלקי חילוף לכל סוגי הרכב במחירים מנתיעים +קניית כל סוגי הרכב. "שוק החלפים" בע"מ צומת מסובים. (22329) 03-744380

רוצים לקנות

דהיטים

מקררים

מערכות קול

חיות בית

כלי נגינה

הלוואות

מזגני אוויר

מכונות תפירה

ריפוי והרזיה

הברזות

ירושלים

דירות

וילות ובתים

דירות להשכרה 4 חדרים ויותר

דירות בשכירות

הצעות עבודה

מכוניות

הצעות עבודה

מכירה

הצעות למכירה

ריפוי והרזיה

מכונות שטיפת כלים

שרותים כלליים

פוליש וניקיון

אסטרולוגיה

מחשבים

ציפוי אמבטיות

שרותים מעליות

שדרות

חניה

דירות

אשדוד

באר-שבע והדרום

עסקים

אילת

דירות

כל בוקר עם עיתון

דבר

הוא

בוקר טוב.

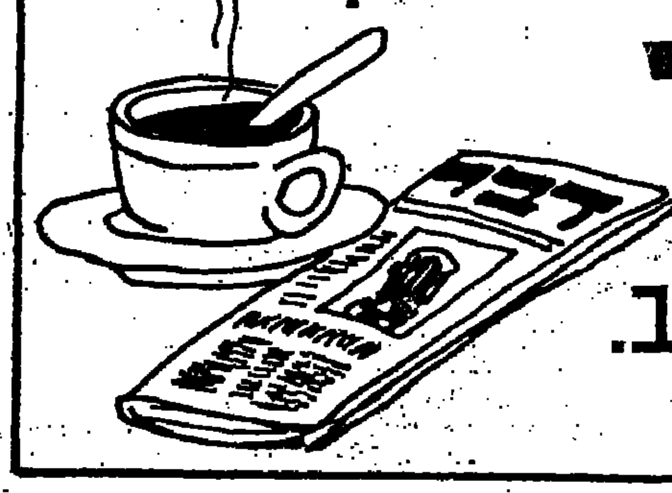

„אם לא נקים גן־עדן, נסלול הדרך אליו..."

(75 שנה לבוא ,עולי ציון' מגלאזגו, סקוטלנד)

מאת אריה גוטמן

במארס 1911 עלתה קבוצת חברים, בראשותו של האגרונום דיק, על גבעת פולה, היא מרחביה, כדי להקים במקום את משק „האגודה החקלאית" הידועה בכינוי „הקואופרציה", על־פי הרעיון הקואופרטיבי של פראנץ אופנהיימר, שקנה לו אז חסידים באירופה. קדמה להם בכמה חודשים קבוצת הכיבוש, שהיתה מורכבת בעיקרה מחברי „השומר". שנה לאחר־מכן, במארס 1912, הגיעו למקום שלוש משפחות מגלאזגו, סקוטלנד, על נשיהן וטפן, ביחד חמישה־עשר איש. הנקודה לא היתה ערוכה לקלוט משפחות מטופלות בילדים קטנים, והם שוכנו זמנית בחורבת הטחנה הישנה. חודש אחריהן הגיעה למקום משפחה רביעית. שתי משפחות, שלא עמדו בקשיים, חזרו לאחר זמן קצר לאנגליה; שתי המשפחות האחרות, משפחות קורש וגוטמן, נשארו במרחביה.

התארגנותם של העולים מגלאזגו החלה שלוש שנים לפני כן. בשנת 1908 יסדו חברים ממפלגת „פועלי־ציון" בגלאזגו אגודה בשם „עולי־ציון". מטרתם היתה להקים ישוב קואופרטיבי בארץ־ישראל. חברי האגודה היו בעלי־מלאכה, אך הם התכוונו לשלב בישוב המתוכנן גם עבודת־אדמה. במכתב ששלחו ב־5.1.1909 לבנק הקולוניאלי היהודי בלונדון („אוצר התיישבות היהודים", שיסדה ההסתדרות הציונית לשם פעולות התיישבות בארץ) כתבו, שיסדו אגודה בת 30 חברים, פועלים פשוטים ולא בעלי רכוש, „כולם אינטליגנטים" וכולם נחושים בהחלטתם להקים בית בארץ־ישראל. לשם כך, ציינו, הם מוכנים לסבול ולהיאבק. מן הבנק ביקשו כי ישלחו להם פרוספקטים ותעודות שונות היכולות לעניין אותם.

במכתב אחר (5.2.1909) שאלו אם הבנק מוכן לקנות בשבילם אדמה ולספק להם את הצרכים הראשונים לעיבוד האדמה. למעשה התכוונו להקים ישוב קואופרטיבי של בעלי־מלאכה, בצירוף משק־עזר לכל אחד מהחברים. באותו חודש גם שלחו מכתב למשרד הציוני בקלן וביקשו שישלחו להם מפה ועליה יצויין היכן אפשר לקנות בשבילם אדמה.

במשך שנת 1909 גיבשה האגודה את עקרונותיה, ובחודש ינואר 1910 שלחו חבריה מכתב מפורט לד"ר רופין, שעמד בראש המשרד הארץ־ישראלי ביפו, ובו ציינו כי נחושה החלטתם להיאבק למען האידיאל שלהם, שהוא התיישבות בארץ־ישראל על בסיס קואופרטיבי. היתה זו תגובה על מכתב שכתב להם רופין, ובו הזהירם מפני הקשיים המרובים. הם ביקשו מרופין שיעמיד אותם בראש התור של החלוצים, שיתחילו להקים בארץ את המושבות הקואופרטיביות, לפי הפרוייקט של אופנהיימר שהקונגרס הציוני התשיעי (דצמבר 1909) אימץ. כן ביקשו שיספקו להם מכשירי עבודה לנפחות ולנגרות, לבניית בתים, לעבודות מיכניות וכל הדרוש לבניית מושבה.

במכתב נתנו ביטוי לאמונתם הנלהבת בדרכם הרעיונית ובאגודתם, אגודת „עולי ציון", ש„כמעט אין כדוגמתה בכל העולם". וכה כתבו: „בדרך הציונות החדשה, אשר נולדה באמצעות ד"ר הרצל, לא נמצאה עד ימינו הדרך הנכונה ליישב את ארץ־ישראל. בשעה שהפרופסורים והמנהיגים הציונים לא מצאו את הדרך, הרי בגלאזגו הוקמה אגודת 'עולי־ציון' ואגודה זו מצאה את הדרך הנכונה".

למכתב צורף קטע עתון ובו תקנות האגודה: 1. חברי האגודה ישלמו תשלומים קבועים, על קניית האדמה; 2. כוונת האגודה היא להתיישב בארץ־ישראל ביישוב קואופרטיבי; 3. כל החברים הם פועלים חרוצים ורוצים לעבוד את האדמה; 4. כל חבר מקבל על עצמו לשלם לאגודה סך שישה פונט לשנה, בתשלומים רבע־שנתיים; 5. כל התשלומים יופקדו בבנק הקולוניאלי היהודי, ובכסף הזה ירכשו את האדמה הנחוצה, יבנו בתים ויקנו את כל הדרוש לשם כך; 6. האגודה תקנה אדמה בשביל כל החברים; 7. האגודה תקנה ותחזיק את כל המוסדות ההכרחיים; 8. לכל חבר זכות שווה ברכוש האגודה, וזכות שווה להחליט על האינטרסים של האגודה; 9. כל החברים ילמדו עברית, כדי שכולם ידעו את השפה הלאומית שלנו.

כמעט שנתיים אחר־כך (ב־21.12.1911) כתבו, הפעם מכתב באנגלית:

„אנחנו חברי אגודת 'עולי־ציון' בגלאזגו מצהירים בזה שהחלטנו להתיישב בפלשתינה באזור 'כנרת' ולעבד את האדמה בדרך קואופרטיבית, לפי שיטת אופנהיימר כפי שהציג אותה ב'די וועלט' (עתון ההסתדרות הציונית, 1910). אנו מצהירים בכל הרצינות, כאנשים כנים ומכובדים, שפרנץ אופנהיימר הזהיר אותנו מפני הקשיים והסכנות העומדים בפנינו; אנחנו גם הוזהרנו על־ידי ד"ר רופין. למרות כל זאת אנו נאמנים לאידיאל שלנו. אנחנו יודעים שאנו הולכים לאיזור טרופי, אשר שורצת בו קדחת תמידית. באיזור נמצאים בדואים קנאים וערבים, אולם כל אלה אינם מערערים את האידיאל שלנו. לא פרנסה אנחנו מחפשים: אנו רוצים להיות אנשים חופשיים על אדמתנו הלאומית ולעבוד בשביל ילדינו ועמנו. אם לא נוכל להקים גן־עדן אנושי לילדינו, נדע לפחות שסללנו את הדרך אליו". המכתב הסתיים בהצהרה נרגשת:

„אנו מצהירים בפניך ובפני כל אדם אחראי, שאם מאמצינו לא יזכו בהצלחה, לא נאשים איש, פרט לעצמנו; אולם הודות לרצוננו בחופש ואהבתנו את ארצנו ואת עמנו, אנו בטוחים שנצליח בדרכנו".

פרנץ אופנהיימר, אשר נאבק בתוך התנועה הציונית להגשמת רעיונו בדבר הקמת מושבה קואופרטיבית בארץ־ישראל, לא היה אדיש לקיומה של האגודה. הוא סיפר עליה במאמר שכתב בעתון „די וועלט" ובמכתב ששלח לבודנהיימר. במכתב זה שיבח אותם כאנשי עמל חרוצים, שאמצעיהם מצומצמים, וכל מגמתם היא לגדל ירקות לשם שיווק בטבריה.

רופין ודיק נכנסו לעובי הקורה והחלו על צעדים ראשונים לביצוע תוכניתם של אנשי גלאזגו. לאחר חילופי מכתבים בין האגודה בגלאזגו לבין מרכז ההסתדרות הציונית בקלן וד"ר רופין ביפו, נשלח מכתב לרופין בתאריך 26.1.1912, ובו מודיעים לו כי ב־27.2.1912 ייצאו שלושת החלוצים הראשונים מבין חברי האגודה בדרכם לארץ, ומצפים שיגיעו ליפו ב־12.3. „אנחנו מקוים שתשלח מישהו לקבל אותם, כי החלוצים מביאים עימם מטען כבד. שמות החלוצים הם: ל. גודמאן – אופה, א. בראוינסקי – עושה־סיגריות, א. סונדרלאנד – חייט", נאמר במכתב. אשר ל„מטען הכבד", על־פי עדותה של מרים כץ, הבת הבכורה לבית גוטמן (אחותו של כותב שורות אלה), שהיתה בת 13 כשעלתה המשפחה לארץ, הביאו עמם העולים מגלאזגו מכשירי עבודה רבים.

במכתב שנשלח ב־15.4.12 הודיע מזכיר האגודה, כי חבר נוסף יצא עם משפחתו בדרך לארץ; היתה זו משפחת קורש, שאביהם היה סנדלר. כאמור, אנשי האגודה הגיעו לארץ ולמרחביה בחודש מארס 1912; כשישבו כבר במרחביה, ב־15.4.1912, שלחו מכתב לד"ר רופין ובו ציינו, כי הם התיישבו במקום על אחריותם שלהם („הרדיקו שלנו", כלשונם) וכי הם מבקשים שיתנו להם חלקת אדמה על־יד הקואופרציה במרחביה כדי שיוכלו להתחיל בבניית הבתים. בינתיים הם רוצים להתאקלם וללמוד את הידע ההכרחי לשם זריעה, שתילה ושאר עבודות; הם מבקשים את סיועו של האגרונום דיק בתכנון התיישבות שלהם.

בזמן שחלוצי אגודת „עולי־ציון" עלו לארץ והשתכנו, זמנית, ליד הקואופרציה במרחביה, היתה תסיסה מסויימת באגודה בגלאזגו. חמישה מחברי האגודה נרתעו מפני הקשיים ששמעו עליהם, פרשו מהאגודה ותבעו שיחזירו להם את הכסף ששילמו במשך שלוש שנים כדמי־חבר. שנים מהעולים, ראשון בראוינסקי, שהיה גזבר האגודה, ושני סונדרלאנד, שהיה המזכיר, לא התגברו על הקשיים וחזרו לאנגליה.

אנשי הקואופרציה סייעו אמנם לעולים בקליטתם הראשונית, אך הם לא ראו בעין יפה התיישבות של גוף קואופרטיבי שני לידם. באותו זמן רכשה „הכשרת הישוב" שטח נוסף, ממזרח לקואופרציה. האגרונום אליהו בלומנפלד, שעלה מרוסיה, רכש במקום שטח אדמה בן 1000 דונם, וניסה להקים במקום חווה. בעל הון נוסף, קמינסקי מגרמניה, רכש גם הוא שטח אדמה במקום. באותו מקום, שבקושי אפשר היה לקרוא לו מושבה, התיישבה גם משפחת זכרסקי, מפולין. שתי משפחות „עולי־ציון", גוטמן וקורש, רכשו שטחי אדמה קטנים ובנו עליהם את בתיהם.

בקיץ שנת 1914 פרצה מלחמת העולם. הקשר עם גלאזגו נותק. האגודה התפוררה. שנות המלחמה והשנים הראשונות שלאחריה היו שנות סבל ומאבק על פרנסה. נסיונו של בלומנפלד להקים במקום חווה נכשל. קמינסקי חזר לגרמניה בעצם ימי המלחמה, בשנת 1917. הקואופרציה התפרקה. במקום התחלפו, זו אחר זו, קבוצות שונות, עד שקם במקום, בשנת 1929, קיבוץ השומר־הצעיר, שהתפתח והיה לקיבוץ מרכזי ב„קיבוץ הארצי". בתוך המושבה מרחביה נוסד, בשנת 1924, מושב עובדים. חלק מהפועלים שעבדו במקום, חלקם יוצאי הקואופרציה, ובעלי הקרקעות הזעירים, השתלבו במושב. כך גם משפחות גוטמן וקורש, יוצאי אגודת „עולי־ציון" מגלאזגו. נכדיהם ונינים של אבות המשפחה יושבים עד היום במושב מרחביה.

הכותב הוא בן למשפחת גוטמן

רדיו טלוויזיה בתי קולנוע

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': אומדן ועיגול (כ).
08.40 בלי סודות: חיריק 1.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 בתרגום לערבית: חשבון, חזקות.
10.10 אנגלית ו'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית.
11.15 חשבון ה': רוחו של קפטין פיל.
11.30 ארץ מולדת: הנרעזים (כ).
12.00 גיאוגרפיה (ז'–ט'): הנהרות באמריקה הצפונית.
12.25 ספרות: מקבת, איש הדמים הכמוס.
1.00 מוסיקה, העשרה: המוסיקה השחורה של דרום אפריקה.
1.30 מושגי יסוד ביהדות: שבתוך יהיה לארץ.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 שעת כושר.
2.15 סרט קולנוע: „בית הספר שלנו".
3.45 שביל באמצע שביל בצד: הזוז בר (כ).
4.00 רובוטריקים: פרק 16.
4.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק – משדר של ערב חדש.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

כללית

5.30 „זהב לתרשיש" – שחקן אורח שמואליק סגל.
6.00 „מר בלווהוד" – פרק שביעי: „סוף שבוע מבוהל".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 מקצבונות מפורכים – סדרה תיעודית. שם הפרק: „צייד הצקלון", חלק ב' (תרגום עברי־ערבי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „מישהו מטפל בדיו" – שם הפרק „יורש העצר".
8.30 כלבוטק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „מקגייוור" – פרק עשירי: „קריאת תיגר". במשימה למצוא את קייס, צלמת עיתונות יפהפיה שעקבותיה נעלמו בדרום אמריקה, נקלע מקגייוור למירוץ הימלטות מסוכן.
11.10 „בני הילי" – סדרת סרטים משעשעים בכיכובו של השחקן־הקומיקאי הנודע בני היל, בהשתתפות שחקנים אורחים.
11.40 „מסוקי של מקומי" – מבט אל היישובים בדרום, תהרר ותאשרו. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – „מיניאטי" סונט בלה מג'ור (נתן מילשטיין); ויוואלדי: קונצ'רטו ל־2 קרנות, מיתרים ותזמורת (תז. קמרית מינכן/הנס שטאדלמייר); ביבר: סונטה בדו מג'ור (תז. קמרית מינכן/הנס שטאדלמייר); מוצרט: סונטה ל־2 פסנתרים ברה מג'ור ק. 448 (רדו לופו/מארי פראיה); רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2 בדו מינור לפסנתר ותזמורת (ס. אוסט/תז. בירמינגהם/ו. ראסל); ליסט: הפרלודים, פואמה סימפונית מס' 3 (תז. גוואנדהאוז מלייפציג/ק. מאזור).
09.00 קונצרט בוקר – וילה לובוס: קונצ'רטו לגיטרה ותזמורת (ג' בריס/תז. סימפ. לונדון/א. פרוין); ברהמס: קונצ'רטו מס' 2 במי במול מג'ור אופוס 83 לפסנתר ותזמורת (ס. צזור/תז. הלאומית מבלגיה/ג'. אנטוניו); בטהובן: שלישייה בדו מינור אופוס 1 מס' 3 (שלישיית יוכלו); לאלה: קונצ'רטו לצ'לו ותזמורת ברה מינור (מ. מייסקי/תז. סימפ. ידן רשה"ש/ס. קומיסיונה); יאנצ'ק: הסוויטה „האידיאל" לכלי מיתר (הפילה. מרוטרדם וג'יימס קונלון); פולנק: גלוריה (תז. פילה. מבירמינגהאם/ל. ברנשטיין).
12.00 מן המוסיקה – ססמסי גרונדנהה, גיטרה – באך: סוויטה במי מינור 996 ב"ר"ב; פונס: נושא עם ואריאציות; הלמן: 5 הטנות; באך: פרלוד במי מג'ור (1062 ב"ר"ב); גרנדוס: תמונה של גויה.
13.05 בהאזנה נינוחה – היידן: פתיחה ל„אי בודד" (הקאמ. של לוזאן/א. דוראטי); היידן: קונצ'רטו במי במול מג'ור לחצוצרה ותזמורת (מ. אנדרה/תז. פילהרמוניה/ר. מוטי); לאלה: סקרצו (תז. פריס/ז' פייר דאקיה); אופנבאך: רונדו קונצרטי (ע. הריטי, צ'לו/תז. סינפוני/א. קבלא); צ'ייקובסקי: זכרונות מפירנצה אופוס 70 (הקאמרית הישראלית/י. תלמי); צ'ייקובסקי: פרנצ'סקה דה רימיני (תז. קליבלנד/ר. שאיי).
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – להקת הנשפנים של פיליפ ג'ונס מקונצרטי סירות לזרוינגבורג (1986) – באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 3 בסול מג'ור; אגודה פרביך: סריוולה; אורלנדו גיבונס: „אין נומינה"; סקרלטי: 3 סונטות; וייל: סוויטה קטנה מה„אופרה בגרוש".
17.30 קולות – זמר הבריטון מקס פון אגמונד.
18.00 מבחר התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – אופנבאך: הפתיחה „הלנה היפה" (תז. הסיילת של בוסטון/א. פידלר); אופנבאך: ארבע אריות מתוך „לה פריקול" (ר. טורל/תז. קולומביה/מ. ארבובאלו); דוניצטי: תמונה מתוך „איל קמפנלו" („הפעמון") – אופרה קומית (מלכים, מקהלה והסימפ. הרינאית/גרי ברתיני); ל. ברנשטיין: לקט מתוך המחזמר „סיפור הפרברים" (מתוך פסקול המקורי של הסרט/מנצח ג'וני גרין); אופנבאך: נגינת ביניים וברקרולה מתוך „סיפורי הופמן" (רוני סודלר); דוניצטי: תמונת הסיום מתוך „איל קמפנלו".
20.05 אינטרלוד – רגעי מוסיקלי.
20.30 קונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית – במבחר הקלטות.
22.30 ג'ז קלאסי.
23.00 מחוזות יצירה – רחמנינוב: הפרלודים לפסנתר; צ'ייקובסקי: שירים.

רשת א'

12.05 מעורב ירושלמי – עם משה גיאת.
15.30 השכלה הדעת לכל – „תכנון המשפחה" והפעם: „אמצעי מניעה".
16.05 גם אלה חיינו.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – „בטחון לאומי ומדיניות החוץ של ישראל" הפעם: „השפעת מעצמות העל על עיצוב המדיניות".
19.05 שער לתלמוד – והפעם מסכת „ברכות".
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד – והפעם: „קו פתוח" לשיחה על נושאים לפי בחירת המאזינים.

רשת ב'

14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות.
18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש – ענייני המדע והסביבה.
20.05 פרקי חזנות „בקשתך" – מוסר שיר.
22.05 עוד פעם אחת – תכניות בשידור חוזר והפעם: „מושבים" – „על המחשב בבן בית, ככלי עבודה וכמאגר מידע".
23.05 קפה ראשי – היתדים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת – מבחר הפזמונים הישראליים.
21.05 ארוס עתיק.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

13.05 מקום טוב באמצע.
16.05 841 נוסע צפונה צפונה – רפורטז'ה מאת איתמר לוי (ש.ח).
16.15 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן.
19.05 רדיו רדיו F.M.
19.50 תיק פלילי 373/86, מדינת ישראל נגד ג'ון איואן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור אירועי המשפט.
20.05 תום השורה – עם גבריאל בגה"ל. מנחה: תא"ל דוד הרמש סגן ראש אכ"א (ש.ח).
20.05 מכבבבים F.M.
20.55 פינה חמה ללבי.
21.30 אוניברסיטה משודרת – שלוש עשרה שיחות עם שחקן. ערב יחיד של סיפורי צ'כוב.
23.05 קול הג'ז הזה F.M.
23.55 שיחת חצות – עם המשוררת מיכל סנונית.

סרטים

תל־אביב

אסתר: שוטר במשרה חלקית 9.40, 7.15, 5
אורלי: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: ילדים וזרים לאלוהים
בית ליסין: הרומן שלי עם אבי
בן־יהודה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: סיגליות הן כחולות 9.30, 7.15
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.15, 5
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: המשימה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 1.30, 11 / מונה ליזה 9.40, 7.15
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: נפגש בחוף 7.15–9.30 / חצות – סקס
זהר: מרדף אדם 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45
חן 2: ברושע אתמול היום 9.45, 7.30
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.35, 7.35, 5
חן 4: מלקולם 9.40, 7.30
חן 5: חטיפה בעינה 7.30, 5.00 / קטיפה כחולה 9.40
לב 1: מפריץ מוסקבו 9.40, 7.15, 5, 2
לב 2: קרץ 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: בגד בי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: הקשר הגורבני 9.40, 7.30, 5, 2
לימור: להתחתן שבית 9.30, 7.15 / שבם רב המצרות 2.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: הורה לנעורים 9.30, 7.15
סיון (לשעבר אלנבי): הבעיה השלישית שלי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: בובה 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: חלומות מתוקים 9.30, 7.15, 4.30
פריז: בסר בלו 9.30, 7, 4.15, 2, 11.45 / 11.30 והמוסע השמיני
צפון: סגור לרגל שיפוצים – סרט הפתיחה: שם הורד
שחף: פלאטון 9.30, 7.00, 4.15
תמוז – רמת־אביב: ואיפה העיירות... לעזאזל? 9.40, 7.30
תכלת: דקה לחצות 9.35, 7, 4.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
מונטי פייתון – צהוב הזק 7.30
להיות שם 9.30
חצות – שברון ונשים
האולם הקטן בבנייני האומה סגור
הבירה: הקשר הגורבני 9.15, 7.15, 5.15
כפיר: פלאטון 9.15, 7, 4.30
מישמר: הזבוב 9, 7
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 9.15, 7
עדן: ניפגש בחוף 9, 7, 4.30
רון: מפריץ מוסקבו 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: הכתובת – סרט ספרדי 6.45
קולנוע לנוער
4.30 תעתועי שומר הזקן
רינה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
סינמטק: האוצר מארץ האש 9.30, 7.30

ירושלים

אדיסון: האוצר מארץ האש 9, 7, 4.30
ארנון: שוטר במשרה חלקית 9.00, 7.00, 4.30
אורדן 1: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30 / אנני 12.30, 10.30
אור 2: ג'ק פלאש המקפץ 9, 7, 4.30 / צרות גדולות בצ'ינה טאון 12.30, 10.30 / הכבוד של פריצי 11.30
אור 4: ג'ק פלאש המקפץ 9.00, 7, 4.30 / קארטה קיד 12.30, 10.30 / 11.30 נערי הכרך
אור 5: דמעות של שתיקה 8.30 / רגע 4.30, 6.45 / חברים במדים 12.30 / מלון ניו המפשייר 10.30, 11.30
אור גיל: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
בית אגרון: אלדין ומנורת הקסמים 4.15 בננות 5.45

חיפה

אורה: פלאטון 9.00, 6.30, 4.30
אורלי: להתחתן שבית 9, 6.45
אמפי־תיאטרון: הנערים במלכודת 9.15, 7, 4.30
ארמון: שוטר במשרה חלקית 9, 6.45, 4.30
חן: מלקולם 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: נפגש בחוף 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: נינג'ה איש הזעם 9.30, 7.15, 4.15, 11.00
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
קריאור: חשבון סופי 9.30, 7.15, 4.30
רון: האוצר מארץ האש 9.00, 6.45, 4.30
רב גת 1: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 9.15, 7.00, 4.30

קריות חיפה

ספיר: הגרים 9.15, 7.00
סביון: אל תקרא לי לבן 9.15, 7
אורות: נפגש בחוף 9.15, 7.00, 5.00
בית העם: בחורה לנעורים 9.15, 7
היכל: בובה 9.15, 7
ציון: נפגש בחוף 8, 6, 4

אשדוד

אסתר: בחורה לנעורים 9.30, 7.15
אשדוד: קטיפה כחולה 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: שיפוט מהיר 9.30, 7.30
מאור: הקשר הגורבני 9.30, 7.30
רחל: קטיפה כחולה 9.30, 7

באר־שבע

רון: בובה 9.30, 7.30, 4.30

הרצליה ורמת השרון

היכל: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
מלון דניאל: אהבה במחתרת 9.30, 7.15
כוכב: משפט הנשרים 9.30, 7
4.00 מהרגים באמבה

עפולה

סינרמה: המקצוע להם 8.30

חולון, בת ים

ארמון: ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.00
4.30 הצגה יומית לפנסיונרים
מגדל: צבע הכסף 9.40, 7.15
סביר: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
מתנ"ס קרית שרת: סינימטק למבוגרים 7.15–9.30 סלטרוד

טבריה

אביב: המקצוע – להם 9.15, 7.15

כפר־סבא, רעננה

עמל: חנה ואחיותיה 9.15, 7.00
רק: הג'יגולו האמריקני 9.15, 7
אורות: אהבה בשחקים 8.45

לוד, רמלה

בית זית: נערות אמריקאיות 9.15, 7.15
אורן: הנינג'ה האמריקני 2 9.30, 7.15
5.00

נהריה ועכו

הדר: מונה ליזה 9.00, 6.45
רון: חטיפה בעינה 9, 6.45
אודיטוריום: אהבה בשחקים 9.00, 7.00

נתניה

סמדר: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7
5 – שלגיה ו־7 הגמדים
אורות: הנינג'ה האמריקאי 9.15, 7
שרון: ניפגש בחוף 9.15, 7.00, 5.00

פתח־תקוה

שלום: נפגש בחוף 9.30, 7.15
היכל 1: פלאטון 9.30, 7.00, 4.15
היכל 2: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: בובה 9.30, 7.15, 4.30

ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: נפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: חטיפה בעינה 9.15, 7.00
ראשון: האוצר מארץ האש 9.15, 7, 5
בית העם: הקשר הגורבני 9.15, 7.15
חורי: הורה לנעורים 9.15, 7.15
חן: נפגש בחוף 9.45, 8.15, 6.30

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: צבע הכסף 9.40, 7.00, 4.30
ארמון: הזבוב 9.40, 7.15
לילי: פלאטון 9.30, 7.15
הוד: חמים ועמים 9.30
[illegible] 7, 4.30
רב גן 1: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.30, 5
רב גן 2: ג'ק פלאש המקפץ 9.45, 7.25, 5
רב גן 3: כולם נפלו על הראש 7.20 / 9.40 המכבסה היפהפיה שלי 5.00
רב גן 4: ברושע אתמול היום 9.40, 7.30
שבח: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7

קרית אונו

מרכז קולנוע: 6.30 [illegible]
9 [illegible]

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

ציון
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל
אנו מעוניינים לקלוט מכל רחבי הארץ
15 מועמדים
לקורס מכירות־בענף־ביטוח חיים
אנו מציעים:
● הדרכה מקצועית מושלמת;
● מסלול של קריירה עסקית לכל החיים;
● אפשרויות בלתי מוגבלות להכנסה;
● מערך תמריצים והטבות;
● אפשרויות קידום לתפקידי ניהול מכירות;
● הכנסה במשך תקופת ההכשרה – למועמדים שיעמדו בדרישות החברה.
הקורס ייפתח ביום ב', 27.3.87
אם הנך:
בגיל 27 לפחות שאפתן/ית בעל/ת יכולת ליצור קשר עם הזולת, ומוכן/ה להשקיע זמן ומאמץ בלימוד ובעבודה – נא להתקשר טלפונית לקביעת ראיון, בימים: 19.3.87, 18, 17, בין השעות: 9.00–14.00, אל: מר מייק קינן, טל. 646214 (03).

לחברת רם טלקס בת"א
דרושים
1. בחורה בעלת שליטה מוחלטת בשפה האנגלית + הדפסה עם נסיון (רצוי על טלקס או מסוף) שפות נוספות גרמנית ואו צרפתית יתרון גדול.
2. בחור/ה בעל/ת שליטה טובה באנגלית עם יכולת תרגום בשפות אנגלית ועברית לעבודה במשמרות, שפות נוספות יתרון גדול.
3. מקדם מכירות דינאמי עם נסיון, רצוי ידע בסיסי במחשבים + רכב. ללא נסיון לעבודה מלאה...
התנאים טובים.
טל. 03-241888 03-233598
להוראות רותי

מוכרת ראשית
בעלת ידע ורגש במכירות
ובעיצוב־פנים ליום עבודה מלא
ת.ד. 1132 תל־אביב 65111

קידמה ציוד לתובלה (1971 בע"מ)
למפעלנו באזור התעשייה החדש בראשל"צ
דרושים:
1. נציג מכירות
למכירת ציוד שינוע, מלגזות ומטבחים למלגזות.
כישורים: רקע טכני, קריאה והבנה באנגלית, ניסיון במכירות
2. מכונאים כלליים
לטיפול ישירות במלגזות 5 ימי עבודה בשבוע, תנאים טובים למתאימים.
טל: 9614111.
– סודיות מובטחת –

אורט ישראל המערכת ללימודי מבוגרים
דרושים
★ מורה – לקירור ומיזוג אוויר – בשעות הערב – בנתניה. לפרטים נא לפנות לטל: 053-615372.
★ פקידה – טובה ובעלת מוטיבציה – לעבודה בת"א. בעלת ידע בהנה"ח ובהכנת משכורות. השכלה: בגרות / אוניברסיטאית. לפרטים נא לפנות לטל: 03-234332, 03-234507.
★ פקידה/כתבנית – למח' הפדגוגית – לעבודה ביד אליהו. לפרטים נא לפנות לעליזה או ציפי טל: 03-234507, 03-233231/293.

ש.מ.ש. שרותי אבטחה ושמירה בע"מ
לסניף תל־אביב – דרושים
מאבטחים
למיתקן באזור מגב"ג
למשמרות בוקר, צהריים ולילה.
יוצאי יחידות קרביות; עבר ללא דופי עד גיל 35; אפשרות למשרה מלאה/חלקית, (גם לסטודנטים).
שומרים – מאבטחים
לאזור ת"א, למשמרות בוקר, צהריים ולילה. עד גיל 55.
נא לפנות אישית (מצוידים בפנקס־שבי, תעודת שחרור ו־2 תמונות) למשרדנו ברח' בן־יהודה 176, תל־אביב, טל' 236468, 03-242877.

על סוד בע"מ
דרושה
פקידה מנוסה
בעלת ידע בהנהלת השבונות למשרה מלאה.
רצוי עם רכב. תנאים טובים למתאימה
טל. 03-347111

לחברה מסחרית גדולה בחיפה
דרוש:
קבלן בעל נסיון
להספקה והגשת
ארוחות צהריים
מוכנות
בבנין סניף החברה (300 עובדים)
ובמחסניה (200 עובדים), כולל ניהול 2 מזונים בבנין הסניף ובמחסנים.
נא לפנות בהצעות בכתב אל ת.ד. 866 ת"א 61008, עבור מס' 538.

אופיס טבסטיל בע"מ
מפעל אשפרה וצביעת בדים
דרושים
★ מהנדס ייצור
רצוי רקע בטקסטיל.
★ בוגר/ת שנקר
במגמת טקסטיל או אופנה למחלקת הדפוס.

נא לפנות טלפונית:
03-802494-5 או
למפעל באזור
רח' משה שרת 32.

לחנות פולגת בבית קלקא
דרך פ"ת 116 ת"א
דרושה
קופאית מנוסה
נא לפנות בשעות אחה"צ
למנהל החנות

דרושה
פקידה טכנית
עם ידע בניהול משרד והדפסה:
נא להתקשר: 03-470414 03-497807

ג.ה. ביטוח
דרושים:
מועמדים מתאימים שיוכשרו כמנהלי מכירות
בביטוח חיים וביטוח כללי
• מתמיד הרוצה להצליח בעסק עצמאי
• מנהיג, ישר, בעל אופי ורצון חזק להצליח
אנשי מקצוע מנוסים יכשירו אותך בדרך הטובה ביותר להצלחה בקורס מקצועי יסודי של ביטוח חיים וביטוח כללי כולל הכנה לבחינות האוצר!
דרוש
עובד חוץ
לתפקיד
חידושים גביה ומכירה
כנציג
ג.ה. לביטוח
טלפן עוד היום לקביעת פגישה היכולה לשמת את מהלך חייך ולשפר את מעמדך הכלכלי!
03-221573
03-242142
משרד ראשי:
ת"א – ה' באייר
כבר המדינה 16
משרדי סוכנים:
ת"א – כבר מסריק 17
08.00–19.00 פרט לימי שישי וערבי חג יום ו' עד 15.00
תנאים טובים מאוד למתאימים!
יש לך מקום בי־
ג.ה. לביטוח

לחברה גדולה
דרושים/ות
נציגי/ות מכירה
★ בעלי/ות הופעה יצוגית ואמינה
★ הכנה במדיות הפירסום
★ שכר גבוה למצליחים
★ תיגבור הכשרה מקצועית
★ תושבי משרדי והסביבה.
מתבקשים להתקשר לטלפון 612111 ת"א

לדניש פלוס
דרוש/ה
פקיד/ה
היודע/ת אנגלית בסיסית לעבודות יבוא והתאמת חשבונות 5 ימים בשבוע
להתקשר ליחזקאל 03-739141

למשרד עורכי־דין
דרוש/ה
עורך/ת דין
רצוי נסיון בהוצל"פ
לפנות: 03-292376
– סודיות מובטחת –

למפעל „אודות" שומרון
(מול קרני־שומרון)
ציירת טקסטיל טכנית
להפרדת צבעים והכנות שבלונים
טלפון: 052-554446

לחברת נייר רציף
מפעלי הדפסה
דרושים
1. שרטט/ת בעל/ת נסיון לעבודות גרפיקה ושרטוט
2. מבקר איכות בעל נסיון הבקיא בהליכי דפוס, הגשה, פיקוח ואיזון
3. עובדים לאחר שירות צבאי עד גיל 25 ללימוד מקצוע
03-912985

למוסד צבורי
דרוש
עוזר
למנהל מחלקה
בעל נסיון בתקלאות בעיקר בענף הלול
ידע בהנה"ח והכרת המחשב
עדיפות לבוגר הפקולטה לחקלאות.
הצעת מועמדות בפרוט השכלה, נסיון וקורות חיים לשלוח לת.ד. 7133 תל־אביב 61071.

מ.ע.צ.ב
לכתבני־עת
נסיון של 3 שנים לפחות –
בעיצוב כתבי עת.
בוא אתנו לכבוש קוראים חדשים עם מגאזינים חדישים
התקשר היום:
052-442417

למשרדי חברה תעשייתית
במרכז תל־אביב דרוש/ה
פקיד/ת שכר
מנוסה – למשרה מלאה
סלל הכנת חומר ללשכת שרות של יב"ם.
לפנות בכתב יד לת.ד. 11333 ת"א מ. 61112 עבור „858". נא לציין השכר המבוקש (ברוטו)

לשכם רהיטי ילדים
הנוער
דרוש
מנהל חנות
בת"א
רצוי ידע במכירות
לפחות 5 שנים
9611941
03-9612351

לחברת הולידי שיווק פרסום
דרושים
אנשי מכירות
הכישורים:
★ בעלי נסיון בשטח המכונאות
★ מרץ יוזמה והתמדה
★ נסיון מוכח במכירות
★ הופעה נאה
העבודה בכל רחבי הארץ
פרטים 03-423093 03-428161
למתאימים תנאי שכר טובים
– סודיות מובטחות –

חוגלה
חוגלה כימברלי

למערך ההפצה באזור חיפה והצפון דרושים

אנשי מכירות עצמאיים (מפיצים)

דרישות התפקיד:
★ גיל 23 — 30, לאחר שירות צבאי מלא.
★ השכלה תיכונית/מקצועית מלאה.
★ עדיפות תינתן לבעלי נסיון בהפצת מוצרי צריכה ותמרוקים בפרט.
★ מהימנות בטיפול בכספים (יידרשו ערבויות מתאימות).
★ בעלי רכב מסחרי מסוג טרנזיט או דומה.
★ נכונות לעבודת שטח קשה ששכרה בצידה.

למועמדים המתאימים מובטחים תנאי־העסקה הולמים במסגרת חברת שיווק גדולה ומתקדמת.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב, תוך פירוט קורות־חיים, נסיון קודם ומס' טלפון, אל חוגלה כימיקלים, ת.ד. 3953, פתח־תקוה 49517, עבור "אנשי מכירות עצמאיים".
— סודיות מובטחת. —

אלטק בע"מ ייצור, פיתוח ושיווק מעגלים מודפסים
אזור התעשיה סגולה, פתח־תקוה
דרושים לנו

★ **מפעילי C.N.C** (קידוח, כרסום מעגלים מודפסים)
★ **טכנאי מכונות** לא נדרש נסיון מקצועי
★ **מכונאי אחזקה**
★ **עובדים** למחלקת פילמים

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות טלפונית למרים 03-906323 03-908635
5 ימי עבודה בשבוע

האגודה למען הקשיש
בית אבות באר־שבע
טלפונים: 057-414460, 057-417757
דרוש/ה

מנהל/ת בית אבות באר־שבע

מהות התפקיד:
1. אחריות לניהול המעון מהבחינה הסיעודית, החברתית, המנהלית, התקציבית, הכספית.
2. קיום קשר ומו"מ עם גופים ומוסדות ציבוריים ואחרים בכל הקשור בקידום ענין המוסד.
3. אחריות על כלל העובדים המקצועיים והמנהליים של המוסד.

הכישורים הדרושים:
1. נסיון בניהול מוסד סעודי או מעון לזקנים.
2. השכלה אקדמאית במדעי החברה או בעבודה סוציאלית או במנהל או בתחום הבריאות או בתחום הסיעוד.
3. בוגר הקורס למנהל בית אבות שליד אוניברסיטת חיפה.
4. כושר הבעה בכתב ובע"פ • תנאי העסקה בחוזה מיוחד. מגורים בבאר־שבע חובה.

הדירוג: תקבע בהתאם לכשורי המועמד. אין הועדה מחוייבת לקבל מועמד כלשהו.

הגשת מועמדות: מועמדים בעלי השכלה ונסיון יגישו מועמדותם, בכתב בדואר רשום בציון קורות חיים ובצירוף מסמכים המלצות אל מר ש. צוקרמן, רחוב יהויכין 2 באר־שבע, עד ה־25.3.87 כ"ד בשבט תשמ"ז. הערה: האגודה שומרת לעצמה את הזכות לקבוע סופית את המועמד לפי אחד מהכישורים הרשומים כלעיל.

שמואל צוקרמן
יושב ראש האגודה
למען הקשיש באר־שבע

חוק הזדמנויות שוות בעבודה
תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם איסור או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

RS שרותי כח אדם — השרות המומלץ 1987

דרושים:

★ **מלחימות / מחווטות**
— נסיון של שנתיים לפחות בחווט והלחמה של מעגלים מודפסים.
— עדיפות ליוצאות צבא, חי"א, חיל־הים, חיל־מודיעין, אפשר גם תמי"מ.
— עבודה במשרה מלאה באיזורים רמת־השרון, פ"ת, לוד ובני־ברק.

★ **חרטים - כרסמים - מפעילי C.N.C**
— בוגרי ביה"ס 12 שנות לימוד במגמת מכניקה.
— נסיון של 4 שנים לפחות.
— פרופיל צבאי גבוה.
— עבודה במשמרות באיזור ת"א.

• • •

מועמדים מתאימים יפנו לראיון לציפי או אבי, מצויידים בפנקס מילואים פנקס שבי, תעודות המעידות על השכלה ואישורים ממקומות עבודה קודמים רצוי.

לראיון ניתן להגיע בימים א' — ה' בין השעות: 08:30 — 16:00 וביום ו' עד השעה 12:00.

במסגרת עבודתך תקבל שכר הוגן ותנאים סוציאליים מלאים.

כנר אוהרים 134, תל־אביב, טלפון: 03-202460

להברת תיירות עסקית
בנמל תעופה בן גוריון דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

דרישות התפקיד:
★ סוג 3 בהנהלת חשבונות
★ ידע באנגלית
★ נסיון מקצועי מוכח
★ עבודה במשרה מלאה

מועמדים/ות מתאימים יפנו בכתב יד תוך פרוט קורות חיים לת.ד. 33749 ת"א מ. 61337.
סודיות מובטחת — רק פונים מתאימים ייענו

היפרכל קניון איילון

דרושים/ות

★ **קופאים/ות**
★ **עובדי/ות מאפית**
★ **עובדי/ות מעדניה**

— אין צורך בניסיון קודם — הכשרה תינתן במקום.
— העבודה במשמרות בוקר, ערב ולילה לסירוגין.
— תנאי שכר משופרים.

המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל במקום.

להוצאה לאור גדולה המתמחה במגזינים צבעוניים
דרושים

★ **עוזר/ת למנהל ייצור**
— במשרה מלאה
ידע בתהליכי הפקת עבודות דפוס מורכבות
נסיון בפיקוח על ייצור בבית הדפוס ובכריכיה
נכונות לעבודה בשעות לא מקובלות
רשיון נהיגה הכרחי

★ **גרפיקאי/ת ביצועיסט/ית**
עם נסיון בעיתוני צבע
אפשרות לשעות עבודה גמישות

לפנות בכתב לת.ד. 20530 תל־אביב, 62105, עבור "דרושים"

להברה מסחרית גדולה דרוש
מנהל - חשבונות
בעל ניסיון
לפרטים נא לכתוב ת.ד. 21515 מיקוד 61215

דרוש
מנהל מסעדה
נסיון הכרחי
טל' 03-651111
לתמיר

מרכז חינוך אורט "תל גיבורים"
רח' הפרדס 41 — חולון, טלפון 881562
דרושה
ספרנית
(משרה חלקית)

דרושה
פקידה להנה"ח ממוחשבת
המעוניינים יפנו לטל: 9-662828
לקביעת ראיון

רכוש ספר מספרית דבר

דרוש
סיכאי
עם נסיון
לפנות בלפון
03-811042

למשרד רואה חשבון דרושה
פקידה כתבנית מנוסה
(רצוי גם במעבד תמלילים)
משרה מלאה
טל. 625872

למישרה מעניינת בחו"ל
דרושים
צעירים
יוצאי יחידות קרביות. עדיפות לבעלי דרכונים זרים. שפה זרה הכרחית.
לפנות לטלפון
03-492465

קבלני צנרת נדרשת
למיזוג אויר וקירור
טל: 03-470414
03-497807

---

unitours יוניתורס
ISRAEL LTD.

עכשיו הזמן להצטרף לענף מתפתח בחברת תיירות דינמית, ולפתוח חלון לעולם הגדול
דרושים/ות:

★ **מפעיל/ת תיירות TOUR OPERATOR**
למחלקת קבוצות, תיירות נכנסת.
נסיון קודם וידיעת אנגלית — הכרחיים.
שפות אחרות יתרון.

★ **מפעיל/ת תיירות TOUR OPERATOR**
למחלקת F.I.T, תיירות נכנסת. נסיון קודם וידיעת אנגלית — הכרחיים. שפות אחרות יתרון.
משרה מלאה. תנאים טובים.
לקביעת ראיון נא להתקשר 03-246261

סהר
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

מחפשה אחת קדימה

פקיד/ת תביעות
בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות במח' תביעות.

עובד תקיה
בעל נסיון קודם
משרה מלאה 5 ימי עבודה
נא לפנות לטלפון 03-640418

עיריית תל־אביב־יפו

מיכרזים פומביים

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם — 1979, מכריזה בזה עיריית תל־אביב־יפו על משרה פנויה יחידת הסעים במינהל החינוך הנוער והתרבות.

1) מכרז מס': מח'/26/87
תואר המשרה: **מפקח הסעים**
דרגת המשרה: טרינת של הדירוג האחיד
שיעור המשרה: משרה אחת
תאור התפקיד:
1. הנחיית מסלולי נסיעה באוטובוסים.
2. קבלת מלווים והדרכתם.
3. בקורת בשטח על בצוע הסעות ע"י חברות ההסעה.
4. בקורת על תשלומי תלמידים.
5. אחריות לבקורת תקינות רכבים להסעת תלמידים.
דרישות המשרה:
1. השכלה תיכונית או מקצועית מקבילה.
2. כושר ניהול מו"מ וכושר הבעה בכתב ובע"פ.
3. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות רצויה.
4. בעל רשיון נהיגה.

2) עיריית תל־אביב־יפו מכריזה על משרה פנויה בלשכת עבר הירקון — אגף שרותי רווחה.
מכרז מס': מח'/29/87
תואר המשרה: **מרכז תחנה לייעוץ בחיי נישואין**
דרגת המשרה: עובדים סוציאליים רמה 3.
שיעור המשרה: 50%
תאור המשרה:
1. אחראי להפעלה ולביצוע תוכנית של התחנה לייעוץ בחיי הנישואין הנמצאת בלשכה האזורית.
2. מתן הדרכה מקצועית ומינהלית לעובדים הסוציאליים בצוות.
3. קיום קשרים עם גופים קהילתיים אחרים.
4. זיהוי צרכים ומגמות בקהילה ופיתוח שירותי מניעה וטיפול בהתאם.
דרישות המשרה:
1. תואר אקדמי בעבודה סוציאלית או בשירות בעבודה סוציאלית.
2. הכשרה מוכרת בתחום הייעוץ בנישואין.
3. נסיון של 3 שנים לפחות, בעבודה סוציאלית בטיפול ישיר, רצוי נסיון בעבודה קהילתית.
4. כושר פיקוח וארגון צוות עובדים.
5. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות — רצויה.

3) עיריית תל־אביב־יפו מכריזה על משרה פנויה במחלקת דרכים — מינהל ההנדסה.
מכרז מס': מח'/34/87
תואר המשרה: מנהל מדור פקוח
דרגת המשרה: 5—8 של דירוג המהנדסים
תאור התפקיד:
1. מנהל תאום ופקוח עצמאי על תכנית העבודה לסלילת כבישים ומדרכות של פרויקטים ... כולל דיווח למנהל המחלקה על התקדמות העבודה, גמר השבונות עם הקבלנים, מעקב על התקציבים ועל לוח הזמנים.
2. מנהל מקצועי וארגוני של המדור, כולל הנחיית העובדים בכל נושאי הפעלת תוכנית העבודה, עם קבלן ופקוח בשטח, תכנון הישגי הבצוע, בקרת איכות וטיב עבודה, סדר ובטיחות באתר העבודה, רישום יומני העבודה, קביעת שינויים והתאמות בתכנון, מדידות חשובי כמויות ותמחיר.
3. ייצוג מח' הדרכים בפני מפים בתוך העיריה ובפני גורמי חוץ.
4. השתתפות בישיבות טכניות וארגוניות של המחלקה, בדיקת הצעות קבלנים, טיפול בפניות של אזרחים ומוסדות.
דרישות המשרה:
1. תואר אקדמי בהנדסה אזרחית עם התמחות בדרכים, רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.
2. נסיון של 5 שנים בתאום ופקוח על פרויקטים של סלילת כבישים.
3. ידע ונסיון בניהול צוות עובדים.
4. יכולת ניהול מו"מ.
5. מסירות, חריצות ונכונות לעבוד מעבר לשעות הרגילות.
6. בעל רשיון נהיגה ורכב.
7. ידיעה מושלמת בעברית, כושר הבעה בכתב ובע"פ, ידיעת שפות זרות רצויה.

בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות המעידות על כישורי המועמד, יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העיריה במגנון, על גבי "טופס/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז. טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במגנון באופן אישי או ע"י הדואר, בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון. התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא: א' ניסן תשמ"ז 31 במרץ 1987.

ט"ז אדר תשמ"ז
17 במרץ 1987

אלי עשת
מנכ"ל העיריה

להברה לעמילות מכס
דרושה פקידה
למחלקת ייצוא — בעלת ניסיון
הדפסה אנגלית
שעות עבודה 8.00-16.00 03-899111

היפרכל חולון
רח' פרופסור שור 36

דרושים/ות

★ **קופאים/ות**
★ **עובדי/ות מחלקת כלי בית**

— הכשרה תינתן במקום.
— אפשרי משרה חלקית.
— תנאי שכר משופרים.
— הסעה בסיום משמרת ערב.

המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל במקום.

למפעל טכסטיל
דרוש/ה

אחראי/ת משמרת

לאחר שרות צבאי
בעל יכולת לנהל צוות של כ־30 עובדים
ידיעת השפה הערבית — יתרון.
מגורים באזור השרון.
תנאים טובים למתאימים.
נא לפנות לת.ד. 84 נתניה, 42100, עבור מח' כח אדם.

ויטלכו
מפעלי טקסטיל בע"מ
רח' עשר טחנות 24 ת"א דרוש

מכונאי אחזקה תעשייתי
★ נסיון 3 שנים לפחות
★ עדיפות למכונאי תעשייתי טכסטיל (ריגבים שזירה) תנאים טובים
לטלפן 03-479121 ליהודה כ"ל

סריגי **אתא־גוטמן**
דרושים

מעצבת
לסריגי תינוקות וילדים
בוגרת שנקר

טכנאי יצור
למדידות זמנים תפ"י

ת"א: פלורנטין 40, טל. 837820

לחברה באזור המרכז דרוש
איש מכירות נמרץ
נסיון בשיווק לקבלנים — יתרון
רכב — הכרחי
14.00-11.00 מ־ 03-9611355

מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
יבואני VOLVO בישראל
דרושים

פקיד/ה למחלקת חלפים
עם ידע בקלדנות

פקיד/ה ליחידת מחשב מרכזית
לחצי משרה

על המועמדים להיות אחרי שהות צבאית.
המעוניינים יפנו טלפונית
03/330088 לברכה

ועד מקומי שערי תקוה
ד.נ. אפרים 44802
טל. 03-9362266
דרוש

מזכיר/גזבר הישוב

יועדפו מועמדים בעלי נסיון מוניציפלי ו/או השכלה אקדמאית במינהל ציבורי.
יש להגיש מועמדות בכתב בצרוף קורות חיים לא יאוחר מיום שישי 27.3.87

דרייבמכר
מרכז קניות
תחנת דלק רמת־אביב
דרושים/ות
★ עובד ניקיון
★ עובד למחלקת מאפה
★ עובד מלוי לעבודה במשמרות
★ מוכרות למחלקת שונות
★ קופאיות
תנאים טובים למתאימים
03-423447

לחברה ארצית לשיווק מוצרי מזון וחומרי ניקיון
דרוש
סוכן לאזור הצפון
מקום מגורים בצפון
טל: 03-5519998

למשרד רואי חשבון בת"א
דרושות:
1. **כתבניות** עברית/אנגלית על מעבד תמלילים לכיד לשעות הבוקר מה"צ.
2. **כתבנית עברית** על מכונת יבם לשעות אחה"צ
לרחל 03-664561

לאריסטור־שטם בית אופנה
דרושים:
★ **קלדנית** לחצי משרה
★ **מבקרי טיב**
03-651761

לסוכנות ביטוח גדולה
דרושות

1. פקידה לביטוח אלמנטרי
★ נמרצת בעלת נסיון וידע מקיף עם המלצות.

2. פקידה לביטוח חיים
★ נמרצת בעלת ידע רב בכל הקשור לביטוח חיים כולל מיסוי וכו'.
יכולת לתת יעוץ ברמה מפעלית וברמת פרט.

על המועמדות להיות יוצאות צבא מעל גיל 25, יכולת לעבוד שעות מרובות תמורת שכר הולם.
נא לפנות טלפונית 03-7522020

למפעל פלסטיק מודרני בקצרין
דרושים לעבודה במשמרות:
א. **איש אחזקה** מועדף חשמלאי תעשייתי
ב. **מנהלי עבודה / משמרת**
מגורים באזור הכרחיים
למועמדים המתאימים תנאים טובים. 06-962207

לאופנת **LIZ**
דרוש
סוכן נמרץ
במרכז הארץ
בעל נסיון בענף הלבשת נשים
להתקשר טל. 03-820743

משאויד
טעינה אוירית בע"מ

דרושים:

עובדים בלתי מקצועיים

שיוכשרו לעיסוק בחברה
תנאים טובים למועמדים הכוללים תנאים סוציאליים מלאים. הסעות, ביגוד, ארוחות.

אפשרות לקביעות

נא לפנות לאלימלך
03-9711696

היפרכל ראשל"צ
אזור התעשיה החדש
מול בית גירון
דרושים/ות

★ **קופאים/ות**
★ **עובדי/ות מאפית**
★ **עובדי/ות מעדניה**

— אפשרי משרה חלקית.
— הכשרה תינתן במקום.
— הסעות בסיום משמרת ערב.
— תנאי שכר משופרים.

המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל, שד' לישנסקי 83, אזור התעשיה החדש, מול נעלי גלי. אוטובוסים: 19, 73.

עיריית תל־אביב־יפו — מינהל החינוך, הנוער והתרבות

עיריית תל־אביב — מנהל החינוך הנוער והתרבות
ההסתדרות הנשים העבריות בישראל למסגרת בתי תל־אביב דרושים
מרכז/ת שבט, מרכז/ת שבט דתי
בוגרי תנועות הנוער והבוגרות
יש לפנות לרחל
טלפון 03-438767/438

לחברת נסיעות גדולה
דרושים:

1. **SENIOR BOOKING CLERCK OUTGOING**
עם נסיון של 3 שנים לפחות.
ליום עבודה שלם.
להתקשר לטלפון: 209769, 209777 חנה או רן.

2. **כתבנית מעולה עברית/אנגלית**
ימים א'-ה' 8.30-13.30
יום ו' 8.00-13.00
להתקשר לטלפון: 209725, 209706

לחברת טרנס כלל בע"מ
דרושים/ות

★ **מסווג/ת בכיר/ה**
בעל/ת ניסיון בתעריפי מכס
★ **מפעילת מסוף מכס**

לפנות לאושרי 03-375211
שלוחה 261

לחברת יבוא מובילה בענף הדפוס ותעשיית הנייר דרוש

מכונאי מקצועי

להרכבה ולמתן שרותי תחזוקה לציוד הנ"ל.
כישורים — בוגר בי"ס מקצועי התמצאות ונסיון במכניקה רשיון נהיגה
ידיעת השפה האנגלית
נא לפנות בכתב ולפרט קורות חיים ת.ד. 10168 תל־אביב 61101

דרוש

מהנדס
לתחום הצבאי

מהות התפקיד:
מתן גיבוי טכני למגוון הפרויקטים הצבאיים (אפיון, שיווק הפרויקט, הדרכה, קליטת הציוד).

כישורים נדרשים:
מהנדס אלקטרוניקה או חשמל, כושר הבעה בכתב ובע"פ בעברית ובאנגלית, הכרת תהליך הפיתוח בצה"ל, רקע בהיחידה לוחמת — יתרון, נכונות לעבודה גם מעבר לשעות המקובלות.

נא לפנות בכתב לחברת אל אור ת.ד. 949 בני־ברק מיקוד 51108 — לידי צבי.
רק מתאימים ייענו.
תנאים טובים לעונים לדרישות.

לקרוסל דרושים:

1. **סוכן מכירות** עצמאי עם רכב לשיווק והפצת מוצרים.
2. **פקידת מכירות** עם נסיון בענף המתנות לאולם תצוגה
3. **עוזר למחסנאי שליחויות** אחרי צבא
4. **מוכרת לתכשיטים ואביזרי אופנה** עם נסיון. בעלת הופעה נאה

טלפון ב־03-7516180 (מ־9.00-17.00)

עמינח

למפעלנו בניר צבי (ליד רמלה)
דרושים

צבעי מקצועי
★ מס' שנות נסיון בצביעת רהיטים ומוצרי עץ.

נגר מקצועי
★ ידע והבנה בקריאת שרטוט.
★ נסיון במפעל תעשייתי כנגר רהיטים.

יועדפו מועמדים הגרים באזור
★ 5 ימי עבודה בשבוע.
★ הסעות מאזורי רמלה, לוד, רחובות, ראשל"צ.

המעוניינים יפנו טלפונית לאגף כח אדם 08-220777.

לחנות העסקה בממכר מתנות ותכשיטים בירושלים לענף תיירות
דרושים/ות

מוכרים/ות

דרישות התפקיד:
★ ידע בשפות אנגלית, צרפתית, גרמנית (חלקן או כולן)
★ נסיון מוכח במכירות
★ נכונות למאמץ ועבודה קשה
★ יחסי אנוש טובים

מובטחים תנאי עבודה טובים
מועמדים/ות מתאימים יפנו בכתב יד תוך פרוט קורות חיים לת.ד. 33749 ת"א מ. 61337
סודיות מובטחת — רק פונים מתאימים ייענו

דרוש
מנהל/ת חשבונות (סוג 3)

בעל/ת נסיון במגוון עבודות הנה"ח ובעלת ידע בהנה"ח ממוחשבת (כולל קלדנות)
העונים על הדרישות הנ"ל יפנו בכתב יד לת.ד. 50172 ת"א או לטלפון 03-630470.

עו"ד מנוסה בתשקיפים

למשרד עורכי־דין גדול בתל־אביב, בעל פרקטיקה בינלאומית
דרוש

עורך־דין

בעל נסיון של שנתיים־שלוש בעריכת תשקיפים ובדיני ניירות ערך
ת.ד. 29327 תל־אביב 61292

אנשי ונשות מכירה
שכר — 1500
+ אחזקת רכב
לכל חלקי הארץ
06-371295

למשרד הנדסי
דרוש:
קונסטרוקטור
★ בעל נסיון בתכנון בריכות ומגדלי־מים.
לעבודה חלקית.
לפנות לת.ד. 10502, רמת־גן.
— סודיות מובטחת —

להברה צבורית בענף הבניה
דרוש

★ **מהנדס/הנדסאי בנין**

עם נסיון בפיקוח התקשרויות עם מתכננים וקבלנים ובבקרת חשבונות הנ"ל ומסגרות קבלנים

מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצרוף קורות־חיים פרטי נסיון ותנאי שכר מבוקשים לת.ד. 20551 ת"א

חברה לשיווק ציוד מתמשך
דרושים
מקדמי/ות מכירה
+ רכב ★ צג — רשיון
לרכב + לקטנוע
טל. 03-447484, 03-448617

דרושה
פקידה (מזכירה)
לעבודה בחברת גמלון
תעשייה באזור הקריה הדפסה
עברית תמה. אנגלית רצויה
טלפון 03/787112

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

היעד: שיקום תחנות רכבת העמק

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

100 תלמידים רכובים על אופניים עברו שלשום ואתמול, ביוזמת חוגי הסיור של החברה להגנת הטבע, מסע בן יומיים, לאורך חלק מתוואי ההיסטורי של רכבת העמק הזכורה לטוב.

הם פקדו במהלך המסע את המבנים הנטושים והשוממים שהיו תחנות רכבת הומות אדם המוולה, ואף עשו את הלילה בכפר יחזקאל, אחת מתחנותיה הרבות של אותה רכבת המשמשת לוותיקי העמק, עד עצם היום הזה, מקור לא אכזב לסיפורים רוויי נוסטלגיה.

„את רכבת העמק", מספר אריה קימל (אחד מראשוני בוניה של עפולה, שבה היתה אחת התחנות החשובות) „בנו הגרמנים, שחלמו אז להקים לעצמם במזרח התיכון אימפריה משלהם, דוגמת זו של האנגלים, של ההולנדים ושל התורכים. הם הניחו ב־1904 מסילת ברזל צרה, שהחלה בחיפה, והגיעה, דרך יגור, כפר יהושע וכפר ברוך, עפולה, כפר יחזקאל וצמח – לדרעי שבעבר הירדן, ומשם שמאלה לדמשק וימינה למכה".

יוזם מסע האופניים, מרכז חוגי המסיירים בעמק של החברה להגנת הטבע, שלום כהן, אומר שהרעיון שמאחרי המבצע הוא להגביר את המודעות לצורך לשמר ולשקם את מה שעדיין נשאר מאותן תחנות של רכבת העמק למען הדורות הבאים.

בני נוער מחוגי הסיור של החברה להגנת הטבע ב„מסע הצדעה" לרכבת העמק ההיסטורית.
(צילום: יצחק מובשוביץ, „ישראל סאן")

איגוד הטייסים נענה לבקשת חברת ק.א.ל.

מאת אריה אגוזי ודויד מרשיוב, סופרי „דבר"

איגוד הטייסים נענה אתמול לבקשת „ק.א.ל." והנחה את חבריו לעשות כל מאמץ, במסגרת תקנות הטיס, לשם ביצוע תקין של הטסת היצוא החקלאי הטרי.

„ק.א.ל." פנתה אתמול ליו"ר איגוד הטייסים, הקברניט יצחק גונן, בנושא זה בעקבות הידיעות, כי המחסור הכבד בטייסים מקשה את ביצוע לוח־הטיסות של „אל־על". „ק.א.ל." מבצעת את טיסותיה במטוסים חכורים מ„אל־על" על צוותיהם. בשבועות האחרונים אירעו מספר שיבושים בביצוע לוח הטיסות כתוצאה ממחסור בטייסים.

ראשי „ק.א.ל." הסבירו לאיגוד הטייסים, כי שיבוש לוח הטיסות עלול לפגוע בפרנסתן של אלפי משפחות ולהסב נזק כבד למשק.

כפי שכבר נמסר ב„דבר" ביום ה', ל„אל־על" חסרים כיום לפחות 15 טייסים לביצוע תקין של לוח הטיסות המתוח שלה. לסופר „דבר" נודע אמש, כי בחודש שעבר הגיעו רבים מהטייסים ל־300–400 שעות היעדרות מהבית („שעות תפקיד"). לקראת הפסח צפוי גידול בעומס על הטייסים. אשתקד קורקעו אחדים לתמיד או לתקופה ממושכת מטעמי בריאות. בעקבות זאת הוזהרו רופאים את הטייסים מפני עומס עבודה מוגזם.

המחסור בטייסים נובע מסירובה של הנהלת „אל־על" לקבל טייסים חדשים, כל עוד לא יוסכם על הנהגת סולם שכר חדש לאלה שיתקבלו בעתיד.

זעזוע מתנאי דיור בשכונת התקוה

טענות חריפות על שר השיכון והבינוי וסגן ראש הממשלה דוד לוי, שלפיהן הוא מזניח את שכונות המצוקה, השמיע השבוע גדעון בן־ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, בכינוס חירום של דיירים מוגנים, שנערך בשכונת התקוה.

בן־ישראל, שביקר בדירות מוגנות במקום עם מזכיר מועצת פועלי תל אביב, תרי קאופמן, ויו"ר הוועדה להגנת הדייר בוועד הפועל של ההסתדרות, דוד כהן, הביע את הזדעזעותו מתנאי הדיור התת־אנושיים שנתגלו למבקרים. בן־ישראל ציין שהגנת הדייר מהווה חלק מן המאבק של השכבות העשוקות בחברה הישראלית. כן אמר שאין להשלים עם מצב של סחבת בהקמת הוועדה הציבורית לבדיקת חוק הגנת הדייר שמשרד השיכון הודיע על הקמתה לפני יותר מחצי שנה. הוא הוסיף שההסתדרות מתנגדת להנהגת שכר דירה כלכלי בדירות המוגנות לפי הצעת התאחדות בעלי הבתים.

חי לטיף ואלימלך רון, מראשי הארגון הארצי להגנת הדייר, הודיעו על ההכנות להפגנה נגד הגזירות המקפחות את הדיירים המוגנים ותקפו את הגישה „הליברלית" המקפחת את הדיירים המוגנים.

נפרצו שלושה בנקים בתל־אביב, השלל – אפס

(ע). – שלוש פריצות לבנקים בתל־אביב נתגלו אתמול בבוקר, אך פרט לכמה קופות־התרמה לא נגנב דבר.

• אחת הפריצות אירעה בבנק לאומי ברחוב בן יהודה 29. הפורצים נכנסו דרך החלון ופתחו את הכספת, ככל הנראה במפתח מותאם, אך היא היתה ריקה. בעקבות זאת נאלצו להסתפק במספר קופות התרמה שהיו על הדלפקים.

• גם בנק הפועלים ברחוב פינסקר 69 נפרץ בחדירה דרך חלון, תוך ניתוק מערכת האזעקה וחיתוך טלפונים, אך לא נגנב דבר.

• הפריצה השלישית היתה במשרדי בנק אמריקאי ישראלי בשדרות רוטשילד 28. הפורצים חדרו דרך חלון השירותים וחיטטו במגירות, אולם לא גנבו דבר.

„עיצומי שעון" בבנק לפיתוח התעשיה; תסיסה ב„דיפלומט"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

120 עובדי הבנק לפיתוח התעשיה נוקטים עיצומים כבר ימים אחדים, במחאה על חוזר שהוציא המנכ"ל יוסף טרייב, שבו הוא מודיע על ביטולן של מספר זכויות שהעובדים נהנו מהן.

החוזר מבטל את הזכות לצבור 65 ימי חופשה בשנה, הזכות להגיע לעבודה בבנק בשעות גמישות (בין השעות 7.30 ל־8.30) וכן את הזכות להיעדר ממקום העבודה, בשעות העבודה, במשך חמש שעות בחודש לצורך סידורים.

בתגובה החליטו העובדים להימנע מלהחתים את כרטיסי הנוכחות באמצעות השעון והם עושים זאת ברישום ידני. בקרב עובדי הבנק שוררת זמן רב תסיסה עקב תוכנית הריאורגניזציה חרף התנגדותו של ועד העובדים.

ב„דיפלומט"

עובדי מלון „דיפלומט" בתל אביב ישבתו היום מ־12 בצהריים, אם לא יועברו משכורות פברואר לחשבונותיהם עד לשעה זו.

העובדים היו אמורים לקבל את משכורותיהם ב־9 בחודש, אך בעלי המלון, חיים שיף, הודיע להם שהמשכורות ישולמו „בתוך שלושה ימים". חרף הבטחתו, עוד לא זוכו חשבונות העובדים.

בשבוע שעבר פרצה תקרית אלימה בין שיף לבין יו"ר ועד העובדים על רקע העיכוב בתשלום המשכורות.

הפנסיה של נהג שנרצח בידי בנו – לידועתו לא לאלמנתו

(ע). – פסק דין על פיו ידועה בציבור היא זאת שתזכה בזכויות הפנסיה של המנוח ולא אלמנתו, ניתן אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

המריבה על הירושה החלה עם מותו של נהג „אגד" אריה גבעתי, אשר נרצח לפני כשנתיים בידי בנו אילן, המרצה עכשיו מאסר עולם.

אשתו של המנוח, צפורה, היתה בהליכי גירושין במשך 20 שנה, אך סירבה לקבל גט. הידועה בציבור, איילה גבעתי, חיה עמו כאשתו לכל דבר. היא טענה, שבצוואתו הוא הוריש את כל רכושו לה ולבנו אילן, והדבר לא לצפורה.

הסכסוך הנוכחי היה על זכויות הפנסיה של המנוח ב„אגד". צפורה, שיוצגה על ידי עו"ד אילן דובב, טענה שהיא זו הזכאית לקרן הפנסיה. לדבריה, נקבע בתקנות הקרן של „אגד", כי הזכאית לזכויות הפנסיה היא האלמנה, המוגדרת בתקנות: „מי שהיתה אשתו החוקית בשעת מותו".

הידועה בציבור, שיוצגה על ידי עו"ד אילן קריסר, טענה לעומת זאת, כי היא האשה האמיתית ולכן גם החוקית. כן טענה, שהמנוח הוריש לה כאמור, את זכויות הפנסיה בצוואה. עוד טענה, שהאשה, שהיתה מסוכסכת עם בעלה 20 שנה ובית הדין הגבוה פסק שהיא לא תקבל מזונות, אינה זכאית גם לפנסיה.

השופט שאול אלוני פסק כאמור, שהידועה בציבור היא האחת והיחידה שתזכה בפנסיה. בפסק הדין קבע: „קריאת צוואתו של המנוח אינה מותירה בספק את המסקנה, כי אכן אחת ויחידה היתה כוונתו של המנוח: להנחיל את הזכות לגימלה לידועה בציבור ולה בלבד". השופט הוסיף, כי אם תתקבל עתירתה הנוכחית של צפורה, ייצא שבית המשפט פוסק בניגוד לרצונו של המנוח כפי שהדבר קיבל ביטוי בצוואה.

אברך קובל על השב"כ

(ע). – תלמיד ישיבת „שובו בנים" בירושלים, אריה וולפוביץ, שהואשם בשבעה מקרים של הצתות וגרימת נזקים במזרח ירושלים בעקבות רצח בחור הישיבה אליהו אמדי, כפר אתמול בבית המשפט המחוזי בהאשמות המיוחסות לו.

באמצעות סניגורו, עו"ד ששי גז, טען וולפוביץ כי ההודאות שמסר במהלך חקירתו נגבו ממנו באמצעים פסולים בידי אנשי שירות הביטחון הכללי. בעקבות זאת הודיע הסניגור שיבקש משפט זוטא באשר לקבילות ההודאות.

במהלך הדיון נטען כי אנשי השב"כ איימו על הנאשם, שאם לא יודה בעבירות המיוחסות לו, יציקו לישיבת „שובו בנים" ויבצעו מעצרים בקרב חבריו בני הישיבה. כן נטען, כי החקירות של אנשי השב"כ נמשכו שעות על גבי שעות, תוך חוסר שינה, והובטח לנאשם שישוחרר אם יודה באשמות המיוחסות לו, ובעקבות זאת הודה.

● בכביש חיפה עין־הוד נפצעו אור לשלושם 12 איש, בהם שלושה קשה בהתנגשות בין שתי מכוניות פרטיות ליד שכונת עין שרה. המשטרה סבורה כי נהג אחד, תושב שלומי, היה שתוי. הוא נעצר.

● שופט בית המשפט המחוזי בחיפה ברמי נור אתמול תשע שנות מאסר בפועל על שני תושבי הכפר מגרה בגליל לאחר שנמצאו אשמים בשוד הבנק הערבי־ישראלי בכפרם.

מאות שאלו על סוכרת בקו הטלפוני הפתוח של קופ"ח

(עס"ת). – לשכת דובר קופת החולים הכללית ערכה מבצע קו פתוח לציבור בנושא מחלת הסוכרת בעת וכעונה אחת בתל־אביב, בחיפה ובבאר־שבע. השתתפו 12 רופאים ודיאטנים. היענות הציבור ומספר הפניות היה גדול מן הרגיל (750). מן התשובות הסתבר בין השאר:

● בדיקת רמת הסוכר לחולי סוכרת בבוקר בלבד אינה מספקת;
● דלקות עיניים אינן שייכות בדרך כלל לנושא הסוכרת אם היא מאוזנת;
● פגיעות סוכרת בכושר הראיה מתבטאת בפנים העין;
● מומלץ לשתות הרבה – כל אדם (בפרט חולי סוכרת);
● מחלות זיהומיות הן תוצאות להאר של סוכרת בלתי מאוזנת;
● אין צורך לאכול יותר מ־70 גרם לחם לארוחה אחת;
● מתח רב יכול לגרום סוכרת;
● יובש בפה הוא אחד הסימנים לסוכרת;
● מומלץ שכל חולה סוכרת יעבור בדיקת עיניים לפחות פעם בשנה. סוכרת עלולה להופיע בעת ההריון. אין לחשוש ממנה, אך יש לשמור על דיאטה;
● מומלץ לנשים לאזן את המחלה לפני הכניסה להריון;
● הסוכרת לא בהכרח תעבור מהאם אל העובר.

אין סיכוי ליכולת משרד החינוך למתן את הקיטוב בין חילוניים לדתיים

בגלל מחלוקת אידיאולוגית קיומית; חוות דעת של המכון לאינטגרציה בבר אילן

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

אין סיכוי שמערכת החינוך תוכל למתן את הקיטוב בין דתיים לחילוניים. מדובר באוכלוסיות שאינן מעוניינות להתערב זו בזו, שהקיטוב ביניהן נובע ממחלוקת אידיאולוגית קיומית ולא מיחסים לקויים או מהיעדר מידע של קבוצה אחת על רעותה. מכיוון שהשאלות השנויות במחלוקת הן אידיאולוגיות רק הפוליטיקאים יכולים לפתור אותן ואילו מאמצי המחנכים דינם שיעלו תוהו.

קביעה זו כלולה בחוות דעת שגיבש צוות המכון לאינטגרציה באוניברסיטת בר אילן, בראשות פרופסור יהודה אמיר, לאחר שהתבקש לסייע לאגף לחינוך דתי בקביעת דרכי פעולה להפגשת תלמידים מהמגזר הדתי והחילוני.

צוות המכון מטיל ספק גם ביעילות מפגשי תלמידים יהודים וערבים מתוך הנחה שמוקד הבעיה בתחום זה הוא בורות והיעדר מידע ולא קבלה חברתית. „קודם כל צריך ללמוד. זו בושה שאחרי 40 שנה לא הצליחה מערכת החינוך להפיק תוכנית לימודים טובה על העם השכן. הפגשת תלמידים משני העמים כרוכה בקשיים טכניים עצומים הנובעים להסעת תלמידים ממקום למקום. מוזר מדוע מערכת החינוך מוכנה להתמודד עם קשיים אלה לפני שהיא מתמודדת עם הצורך למנוע עיוותי תפישה הנובעים מבורות", טוען אמיר.

התחום היחיד שבו הפגשת תלמידים היא כלי חינוכי יעיל הוא היחסים הבין־עדתיים. כאן אין תהליך לכך שתלמידים יכירו זה את זה וילמדו לחיות ביחד. יצויין שבתכנון היחידה לדמוקרטיה במשרד החינוך תופש נושא המפגשים בין תלמידים משני העמים ומהמגזרי חינוך שונים מקום חשוב ככלי לחינוך לדמוקרטיה.

בתגובה על חוות הדעת של המכון אמר יעקב הדני, מנהל האגף לחינוך דתי, כי אינו מקבל את הדעה הגורסת כי הקיטוב בין דתיים לחילוניים הוא אידיאולוגי ושרק פוליטיקאים עשויים למתנו. זאת, משום שהניסיון החינוכי מוכיח כי מי שנמנע ממפגשים הוא הצד החילוני בעוד שהצד הדתי מעוניין ברכישה.

דובר משרד החינוך הגיב כי משרד החינוך אינו שולל את הצורך בלימוד כהכנה למפגשי תלמידים יהודים וערבים, אולם „עם כל הכבוד למכון לאינטגרציה" אינו מוכן לקבל את ההנחה כי אלה אינם יעילים כהפגת דעות קדומות.

הצעה לבטל מסע הרצוג לגרמניה

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ח"כ אוריאל לין ואבנר שאקי הגישו אתמול הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת בתביעה שנשיא המדינה, חיים הרצוג, יבטל את ביקורו ב־4 באפריל השנה במערב־גרמניה. הם נימקו זאת בקיום משפטו של ג'ון דמיאניוק בימים אלה בירושלים.

אוריאל לין טוען, שהנסיעה מיותרת לגמרי ומבקרת עיניים במהלכו של משפט דמיאניוק. ההצעה לסדר היום תיכנס היום על ידי נשיאות הכנסת ולאחר מכן יעלו אותה הח"כים.

● בית כנסת ברחוב ליבלוב 1 בתל־אביב נפרץ ונשדד אור לאתמול וספרי קודש שבו נזרקו לרצפה. נגרם נזק למנורות מעל ארון הקודש. כן נפרצו שש קופות הקבועות בקיר.

● צלבי קרס צוירו על קירות בתים ברחוב טרומפלדור בתל־אביב.

„אפילו כסף לפלאפל לא נשאר לעורכת הדין הקשישה מעכו"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

„כדאי לך לתת להם כסף כדי שלא ירצחו אותך ואותי ביחד", נהג לומר הנרי בן שמחון, תושב עכו, לעו"ד ביאנקה רוזנברג גם היא מעכו.

בן שמחון נעצר בבית משפט השלום בעכו לשמונה ימים בחשד שסחט את עורכת הדין בת ה־75 מאז 1982 ביותר מ־200 אלף דולר. הוא היה העוזר שלה במשרדה, נהג להסיעה לקניות ובתמורה שילמה את כל הוצאותיו: ביגוד, דלק, מכולת וכו'. הוא נהג, על פי החשד, לקחת ממנה צ'קים פתוחים ובתמורה הבטיח להביא לה מזומנים בריבית קצוצה כדי שתשלם את חובותיה. כן נהג להביא למשרדה עבריינים ויחד עמם סחט אותה.

חוקרי המשטרה גילו אתמול ממצאים מדהימים: חמש הדירות שהיו ברשותה בעכו נמכרו כדי לממן חובות ללווים. כן מכרה תכשיטים רבים. תמורת זאת קנתה בכפיית הסחטנים שתי מכוניות מדגם אולדסמוביל וסובארו שנתפסו על ידי החוקרים. בפרשה מעורבים עד כה 10 בני אדם, שבעה מהם במעצר וצפויים מעצרים נוספים.

עורכת הדין, ששהתה מספר ימים בבית המעצר (בגלל הצ'קים שנלקחו ממנה וחזרו מחוסר כיסוי) עברה להתגורר בדירת בנה בדרום. היא נשארה ללא פרוטה וכדברי אחד החוקרים „אפילו כסף לפלאפל לא נשאר לה".

יותר זה"ב להולכי הרגל

לשכת הפרסום הממשלתית

המרכז הטכנולוגי למקצועות הדפוס

טקס פתיחת קורס בוקר בנושא מקצועות הדפוס

יתקיים היום, יום שלישי ט"ו באדר תשמ"ז 17.3.87 בשעה 10.30 באודיטוריום בבית הספר „עמל" ע"ש לוידי דיויס ת"א רח' בני אפרים 226 ת"א.

בהשתתפות:
★ אורי אגמי – יו"ר רשת „עמל"
★ דוד מיניפז – יו"ר קרן הדפוס
★ דב לובלסקי – מנכ"ל רשת „עמל"
★ אמנון אופק – מנהל המח' להכשרת מבוגרים ב„עמל"
★ אריה כוכבא – ממונה מחוזי משרד העבודה והרווחה
★ מאיר גולדשטיין – מזכיר איגוד עובדי הדפוס
★ עמוס פרס – מנהל בית הספר

קרן השתלמות מחקר רשת עמל
נהכשרת כח אדם
מקצועי בענפי הדפוס

האיגוד הארצי של עובדי הדפוס, הכריכה והקרטונז'

לגילה ומשה לוי

מזל טוב

להולדת הבן **רועי** אח לאלעד

משפחות

מרסל ואלפרד לוי רוז וחלפון בטיש

הטור השבועי

האוצר מלמד כי רק עמותי כח קובעים – הסכסוך בין הנהלת הקואליציה לבין יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת אורה נמיר באיזו ועדה לדון על עניני הביטוח הלאומי יש לו משמעות עקרונית, אמר אוריאל אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים באסיפת הגימלאים בבת־ים. העברת הנושא לדיון בועדת הכספים ולא לועדת העבודה והרווחה של הכנסת פירושו הגברת השתלטות האוצר על המוסד לביטוח לאומי וצמצום עצמאותו. אותו דבר בא לידי ביטוי בהצעות האוצר להפחית את הפרשות המעסיקים לביטוח הלאומי ולשלם מכספי תקציב המדינה במקומם. גישתו האנטי סוציאלית של האוצר בולטת בהצעות להגדיל את ההפרשות לעובדים השכירים לביטוח הלאומי, באופן יחסי לתשלומי המעסיקים ובאותו הזמן להקטין את קיצבאות הזיקנה ב־30 שקל בחודש ע"י שינוי החישובים. הנואם התקיף את שר האוצר על התעלמותו ממסקנות ועדה פנימית באוצר שקבעה כי הפנסיה של הגימלאים התקציביים ירדה במשך שלוש שנים ב־26.7 אחוז. ועדת הכספים של הכנסת תבעה מן האוצר לשלם פיצוי על השחיקה הנ"ל, כדי להקל על מצוקתם של הפנסיונרים. אולם זה מסרב ללא סיבה עניינית. מטה משותף של הסתדרות הגימלאים, הסתדרות עובדי המדינה, והסתדרות הפקידים התחיל בפעולה רחבה על מנת להפעיל לחץ ציבורי שיתוקן העוול שנעשה לפנסיונרים התקציביים. האוצר מלמד את הציבור כי לא נימוקים צודקים קובעים אלא רק עימותי כוח. ביום ג' השבוע תתכנס מזכירות הגימלאים כדי להחליט על הצעדים שינקטו לשם הגנה על הביטוח הלאומי והשגת פיצוי השחיקה עבור הגימלאים התקציביים. בימים הקרובים תתקיימנה אסיפות מחאה של גימלאים בירושלים ובתל־אביב הודיע א. אברהמוביץ, נודע לנו כי השבוע תדון ועדת הכספים של הכנסת בהשתתפות שר האוצר פעם נוספת בנושא התשלום השחיקה.

משלחת הגימלאים התקציביים – בראשותו של מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ראובן בר־עמי נפגשה ביום שלישי 10 במרץ ש.ז. עם חברי הכנסת מן השדולה למען הגימלאים בראשותה של ח"כ נאוה ארד. הח' בר־עמי סקר את השתלשלות המו"מ והח' זאק אמיר יו"ר ועדת המשנה דיווח על תוצאות הפגישה עם שר האוצר. בדברי חברי הכנסת בר־אליעזר, ארציץ, שוסטק, וגדות בא לידי ביטוי הזדהותם עם דרישות הגימלאים הביעו נכונות להאבק למען יישום החלטת ועדת הכספים לשלם פיצוי ליוצאי שרות המדינה 26.7%. המשלחת שאבה עידוד מצד חברי השדולה והתריעו בפני חבריה שצבור הגימלאים ינקוט בכל האמצעים שעומדים לרשותו. הח' בר־עמי שלח מכתב למזכירי עובדי המדינה במועצות הפועלים ולוועדי העובדים במשרדי הממשלה וקרא להם להזדהות עם מאבק הגימלאים. הח' ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות, הסתדרות הגימלאים והסתדרות הפקידים מתיצבים בראש המאבק הצודק של הגימלאים התקציביים שהם עובדי המדינה והרשויות המקומיות.

בסניפים:–

באר־שבע – במשך חודש פברואר התקיימו 4 הרצאות בנושאים שונים. במרץ ש.ז. הרצה פרופ' זאב הדרי, בנושא „היכולנו להציל יותר יהודים בשואה". ב־3 במרץ ש.ז. התקיים יום עיון באשקלון חבר המרכז הח' אריה סריג הרצה על בעיות הגימלאים. פתח והינחה הח' אריה לוין יו"ר הסניף. ב־10 במרץ ש.ז. כנס גימלאים בבית יציב בענין הבחירות, בהשתתפות הח' ויסמן ורקה ממרכז המפלגה. בערב באותו יום התקיים מפגש לזכר טרומפלדור וחבריו, הח' גאולה דישון קראה מדברי טרומפלדור, ברנר ובן־גוריון. אריה לוין סיכם על הלקחים מתל־חי.

גבעתיים – פעולות סניף בפברואר ש.ז. – ב־2 בפברואר ש.ז. בימת מפגשים במועדון במרכז שרת ב־3 בחודש בבית ראשונים, בימים 22.23.24, התקיים טיול לאילת והסביבה. השתתפו 110 איש.

הגליל העליון – ב־10 במרץ ש.ז. יום עיון פתח והינחה דוד שליטין יו"ר סניף גימלאי טבריה. בירך יוסי כהן, מזכיר מועצת הפועלים את ברכת המחלקה לתרבות וחברה גימלאים הביא דוד עזרא מנהל המחלקה, הח' אוריאל אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים הרצה על הבעיות הכלכליות של הגימלאים ועל חשיבות הבחירות לוועידת וותיקי התנועה. הח' שמעון אביזמר הרצה על דמות החברה בישראל ועל משנתו של בן־גוריון. ב־13 במרץ ש.ז. יום עיון לאחיות גימלאיות. פתחה והנחתה את הכנס הח' יהודית ברטון. הרצו יעקב כהן הנושא הבחירות לוועידת וותיקי התנועה ואברהם וולפנסון בנושא מוקדי המתיחות בחברה הישראלית.

הח' ישראל קרמן הירצה במועדון הקשישים של מכבי בת־א לציון 100 שנים להולדת בן־גוריון.

אשקלון – ועד גימלאי לבידים קיים מסיבת פורים ב־10 במרץ ש.ז. בשעה 10 בבקר במועצת פועלי אשקלון בהשתתפות נציגי המוסדות במקום.

ועד גימלאי יובל־גד קיים משף פורים ב־10 במרץ ש.ז. בשעה 6 בערב בבית דוד מלון סמדר. החברים מתבקשים לגלות יוזמה ופעילות לקראת הבחירות לוועידת הוותיקים גימלאים שתתקיימנה בימים 31 – 30 במרץ ש.ז. הרצאות ומפגשים מתקיימים בכל סניפי הגימלאים.

הודעה דחופה לגימלאי מועצת הפועלים – נציגי גימלאי מועצת הפועלים שהוזמנו ב־22 במרץ ש.ז. מתבקשים להופיע בשעה 9.30 בבקר בבית הספר לפעילי ההסתדרות ברחוב מהרדע 5 תל־אביב.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

ד"ר מרגוט מנסבך

אמה של חברתנו שוש מרכוס

ההלויה היום יום שלישי ט"ו אדר תשמ"ז 17.3.87 בשעה 15.00 בבית העלמין של קבוץ כברי.

התחבורה תצא לקבוץ כברי מחיפה קרית מוריה 95 בשעה 13.45

המשפחה ובית כברי

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-6	-1	מעונן
אמסטרדם	-1	5	בהיר
בואנוס איירס	11	21	מעונן
הלסינקי	-7	-1	מעונן
הונג קונג	19	21	גשום
וינה	0	3	מעונן
ז'נבה	-6	7	בהיר
טוקיו	4	14	בהיר
טורונטו	-8	5	בהיר
יוהנסבורג	17	26	מעונן
לונדון	3	8	בהיר
ליסבון	10	19	בהיר
מדריד	3	13	בהיר
מונטריאול	-8	2	בהיר
ניו יורק	-2	6	מעונן
סאן פאולו	20	26	מעונן
פאריס	3	7	מעונן
פרנקפורט	-1	8	שלג
ציריך	0	2	מעונן
ריו דה ז'נרו	19	30	בהיר
שטוקהולם	-8	-1	בהיר
שיקאגו	-1	5	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

לעדה רבון
ולצוות נשף פורים של נעמ"ת ת"א

כל הכבוד

חבריך בדור ההמשך (ת"א)

הודעה לבעלי היחידות ב„איריס" – קרן נאמנות

נתנת בזה הודעה כי

אסיפה כללית

של בעלי היחידות ב„איריס" – קרן נאמנות

תכונס במשרד מנהל הקרן ברח' אלנבי 108 ת"א ביום 29.3.87 בשעה 10.00 לשם אשור תיקונים בהסכם הנאמנות.

נוסח התיקונים ניתן לעיון במשרד מנהל הקרן אם לא יימצא מנין חוקי לאסיפה – תדחה האסיפה ליום 5.4.87 ותתקיים בכל מספר של משתתפים.

מנהל הקרן
מירית – נהול קרנות נאמנות בע"מ

לחברתנו
מרים סנדרוביץ
משתתפים באבלך במות אמך
חיה ז"ל

מועצת פועלי תל־אביב־יפו

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של

חישמה סלים דראושה

אמו של ח"כ עבד אל ווהאב דראושה

ההלוויה תתקיים היום יום ג' 17.3.87 בשעה 12.00 מביתה בכפר איכסל ע"י נצרת

המשפחה

לחברנו
צבי רוזנברג ומשפחתו
משתתפים באבלכם הכבד
על מות
האם ז"ל

בית דבר

במלאות שבע עשרה שנים
להבאתו למנוחות בישראל של יקירנו
חנוך לב כוכב ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום הביעי י"ז אדר תשמ"ז 18.3.1987 בשעה 14.30 בצהרים ליד קברו בהר המנוחות בגבעת שאול בירושלים.

המשפחה

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
שיקורי מרקו
במות
אביו ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה

בית זקוק אשדוד
ההנהלה וצבור העובדים

למי מאותת בנק ישראל?

אם לא יוריד בנק ישראל את שיעורי הריבית וימשיך להתלות בצפיות לאינפלציה גבוהה עשויות תחזיותיו לממש עצמן.

מאת מוריה אבנימלך

המחוקק שקבע כי על נגיד בנק ישראל להיוועץ בוועדה המייעצת של בטרם יחליט על מהלך מוניטרי מרכזי – ידע את אשר קבע. נגידי בנק ישראל, אישים בעלי שיעור קומה, ספק אם היו מתנדבים להיוועץ באנשי משק וסכפים, לולא היה חוק בנק ישראל מחייבם לעשות כן. היום אין, כידוע, ועדה מייעצת לבנק ישראל והנגיד נמנעת עצתם החשובה של בנקאים, תעשיינים ונציגי חברת העובדים.

לו היה פרופ' מיכאל ברונו שועה לאנשי משק, בטרם החליט על העלאה עצומה בשיעור הריבית לפני חודשיים, היה נמנע, קרוב לוודאי מצעד זה. בנקאים היו מספרים לו, מהן השלכות העלאת הריבית על מיגזרי משק השקועים בחובות כבדים, ועל ההשלכות העקיפות שיכולות להיות להעלאת הריבית על היקף חובות מסופקים. השלכות העלאת הריבית על התקים בלבד, שקלות, עפ"י הערכה שנעשתה באחד הבנקים, לכל הסבה הגלומה בפריסת החובות המוצעת לקיבוצים.

הנגיד יכול, כמובן, להתייעץ בכלכלני בנק ישראל. אך האם עליו לשמוע למנהל מחלקת המחקר, מרדכי פרנקל, שקבע כי "העלאת שער הריבית – מהלך הכרחי" או למנהל המחלקה המוניטרית ויקטור מדינה שהגדיר את המטרה – "ריבית זולה ועידוד האשראי".

בנק ישראל טעה בחיזוי האינפלציה: הוא ציפה לשיעור אינפלציה של יותר מ־3% (ובהשוואה ל־2% בחודש הקודם) ו"קיבל" אינפלציה של 1%. תחת שישתבח בהישג זה, היפנה בנק ישראל את תשומת הלב ל"מדד מחירים סיטונאים", שעלה ב־2.1%. תגובתו של בנק ישראל היא מעין "איתות" למשק להעלות מחירים, ואיתות למשרד התעשייה לאשר העלאות מחירים התואמות את שיעור האינפלציה ה"אמיתי".

מי שציפה כי נגיד בנק ישראל יודיע מיד כשהתבררה טעותו כי הריבית תרד – התבדה. פרופ' ברונו מציע לחכות עד אפריל ובינתיים לנהל עסקים, להשקיע ולצמוח בריבית מטורפת.

פרופ' ברונו: לו שעה – היה נמנע

הטעות הגדולה של בנק ישראל אינה טעות החיזוי אלא רצונו לכוון את מערכת הבנקאות, ואת המשק כולו, בפרטי־פרטים, בעזרת צוים והוראות.

הפדרל רזרב בנק האמריקאי כמו בנקים מרכזיים אחרים בעולם, קובעים את שיעורי הניכיון ומותירים לבנקאות המסחרית לקבוע את שיעורי הריבית. בנק שיש לו עודפי נזילות יכול להעלות את שיעור הריבית ובנק שיש לו גרעונות נזילות מוריד אותם. גם את העמלות – אם להזכיר תחום בעייתי נוסף – קובעים הבנקים המסחריים ומתחרים זה בזה. לא אצלנו. שיעורי הריבית הדביטורית והקרדיטורית, כמו גם גובה העמלות, נקבע ע"י בנק ישראל, בקפיצות גדולות, לתקופה ארוכה, ללא גמישות, ללא שיקול דעת יומי.

כתוצאה מכך יש לבנק ישראל שליטה על מיגזר צר בלבד מסך האשראי במשק. בעוד שהפעילות הפיננסית העיקרית, המתחכמת והנמצאת במגע עם המציאות, נעשית מחוץ לבנקאות. מדיניות בנק ישראל הולכת ומרחיקה אותנו מהשגת היעדים בתחום הצמיחה ובתחום הצדק החברתי.

כל שנותר הוא לצפות כי בנק ישראל – ששעה בעבר ללחצים של אנשי משק וביצע פיחות – ישמע להם גם הפעם ויוריד את שיעור הריבית לרמה סבירה.

הערכה ב"תדיראן": חטיבת הרכיבים תהיה ריווחית החל מ־1988

מאת מוריה אבנימלך

חטיבת הרכיבים של "תדיראן" שהפסידה בשנתיים האחרונות, תהיה ריווחית החל משנת 1988.

זוהי ההערכה בתדיראן.

"תדיראן" השקיע השקעה מסיבית במפעלי חטיבת הרכיבים בשנים 1984 1985 ו־1986, כדלקמן:

בתחום הכבלים בוצעה השקעה במפעל חדש לקווי תקשורת בבית שאן. "תדיראן" סגר מפעל באשדוד והעביר קווי יצור לחיפה, וכן סגר מפעל בקרית אתא וקווי היצור צורפו לחיפה. גם המפעל במעלות אורגן מחדש. תוצאות ההשקעה וה"ארגון שבוצעו החל מסוף 1984 ובמהלך 1985 ו־1986 מתבטאים לראשונה ברווח – של 4.5 מיליון דולר שיבוא לידי ביטוי במאזני "תדיראן" לשנת 1986 שיתפרסמו בימים הקרובים. בשנת 1987, צפוים לרווח נאה בתחום הכבלים.

במערך ייצור הסוללות בוצעו השקעות בהיקף גדול (כ־15 מיליון דולר) במערך יצור אוטומטי של סוללות ליתיום. השוק לסוללות ליתיום, שהוערך בחצי מיליארד דולר, הסתבר בדיעבד כקטן בהרבה (קצת יותר מ־100 מיליון דולר) "תדיראן" הינה החברה המובילה בעולם במוצר זה. קווי הייצור של הסוללות עדיין בשלב הרצה, ורק במחצית השניה של 1987 יגיעו לניצול מלא.

בתחום הגלאים הקימה תדיראן מפעל בירושלים, בשותפות בחלקים שוים עם רפא"ל. לאחרונה התקבלה החלטה להעביר את הפעילות מהמפעל בהר חוצבים למפעל בלשם, גם הוא משותף לתדיראן ולרפאל. מפעל הגלאים לא ידווח, כנראה, גם ב־1987 אך החל מ־1988 יהיה רווחי.

יצור מעגלים מודפסים עבר מחולון לקרית מלאכי בסוף 1986 ונמצא בשלבי הרצה. תוך כמה חודשים צפוי בו יצור סדיר.

בסה"כ השקיע תדיראן בתחום הרכיבים בחומש האחרון כ־100 מיליון דולר

סימטרון תגדיל מכירותיה ב־1987 מ־2.5 ל־4 מיליון דולר

החברה המובילה בתחום התיב"ם המכני, מקבוצת "כלל־מחשבים"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

המנכ"ל המשותף של חברת סימטרון (מיקרוקד), דוד בועז מעריך כי החברה תצליח להגדיל את היקף המכירות מ־2.5 מיליון דולר ב־1986 לכ־4 מיליון דולר השנה.

דוד בועז: מרמת השרון ליפן

כ־70% מהמכירות מיועדים לייצוא ובעיקר לשווקים מערביים מפותחים. החברה מתמחה בפיתוח עמדות עבודה משולבות לתעשייה בתחום ייצור משולב ממוחשב.

מנהלי החברה, אריה פלדמן ודוד בועז מסרו כי מאז יוסדה ב־1982, חדרה החברה לשני שווקים עיקריים: בארץ, כאן היא נחשבת למובילה בתחום התיב"ם המכני עם היקף מכירות של 60 עמדות עבודה (מחיר ממוצע לעמדה הוא 35 אלף דולר). בשוקי חו"ל, מכרה החברה כ־80 עמדות, מאז החלה בפעילות בינלאומית, לפני כשנתיים. השווקים העיקריים הם באירופה וארה"ב.

לסימטרון יש כיום כ־140 התקנות של תחנות עבודה ברחבי העולם לרבות ביפן (ראה מסגרת). בכוונת החברה להכפיל את מספרן במהלך 1987. חברת "אפולו", מהמובילות בעולם בעמדות עבודה הנדסיות, בחרה להציג את עמדות העבודה של "סימטרון" הישראליות להנדסת מכונות, בתערוכת המחשבים שהתקיימה החודש בהנובר בגרמניה.

בין החברות הישראליות המשתמשות במערכות תיב"ם של סימטרון מצוייה חברת "לוז אינטרנשיונל" שהזמינה מערכת תיב"ם לתכנון הדור הבא של תחנות כח סולריות. באמצעות מערכת "סימטרון" ניתן לבצע הדמיות של תנועת הקולטים, ולתכנן מכנה מיכני סוב יותר, המוזיל את מחירי הפקת החשמל מכח השמש.

החברה שהוקמה כ"מיקרוקד" שינתה את שמה ל"סימטרון" (CIM – ייצור משולב ממוחשב).

החברה ממוקמת ברמת השרון ומעסיקה 42 עובדים חציים במו"פ

הפריצה היפנית של "סימטרון"

התקנת 2 עמדות תיב"ם של "סימטרון" בחברה היפנית SNK השייכת לקונצרן Nippon Steel – עשויה להיות תחילת פריצה גדולה בשוק היפני.

קדמה להתקנה בחינה מפורטת של מוצר "סימטרון" ע"י החברה היפנית ברבעון האחרון של 1986. SNK עוסקת בייצור מכונות ייצור ממוחשבות CNC לתעשיית המתכת ומוכרת ב־300 מיליון דולר לשנה.

עמדות תיב"ם של סימטרון

משק עולמי / ביל כספי

דאגה מעליית שער הדולר

השר לסחר חוץ, קלייטון ייטר קורא לבלום את העלייה

עד לפני שלושה שבועות היו המדינות השונות מודאגות מירידת שער הדולר. עכשיו הן מודאגות מעלייתו. ואכן השינוי במצב הדולר ממטבע ששערו יורד למטבע ששערו עולה מאוד מדאיג. בארה"ב השמעו קולות בעיקר במשרד המסחר ובעיקר של קלייטון ייטר, הנציג המסחרי הבכיר של ארה"ב, אשר קוראים לבלום את עליית שער הדולר על־ידי התערבות בשווקים. ידוע, שגורמים בכירים בבנק המרכזי האמריקאי ה"פאדרל ריזרב בנק" אמרו שההחלטות שהתקבלו בוועידת פאריס לפני שלושה שבועות קובעות ייצוב שוקי הכספים ושערי החליפין ואין זה אומר שלדולר אסור לרדת אך מותר לו לעלות. ידוע, שגם במערב אירופה וביפאן מודאגים קצת מהמגמה, שכן היא משקפת את חוסר היציבות של שוקי הכספים כשעליה מהירה מדי, כפי שקורות בימים אלו, עשויות לערער את היציבות המוניטרית בעולם. אך למרות שהעליה בשער הדולר נבלמה קצת לפני שעה המטבע האמריקאי עדיין עולה והבנקים המרכזיים לא מתערבים כדי לבלום את עלייתו. עם זאת, ידוע, שהאמריקאים סבורים, ששער של 1.87 מרקים או של 155 יאנים הוא השער המקסימלי שיהיו מוכנים לסבול.

בניגוד לאמריקאים לא המתינו הבריטים להחלטות של פורום בינלאומי אשר יקבע את שער הליש"ט. במשך השבוע התערב הבנק המרכזי בצורה פעילה בשווקים ומנע את עליית שער הליש"ט. למטרה זו גם הורדו שערי הריבית בלונדון. הבנק המרכזי הבריטי "הבנק אוף אינגלנד" רמז שהשער הסביל לליש"ט הוא 1.6 דולרים ר"ג מרקים אך לא יותר. ואכן, המעורבות של הבנק המרכזי בשווקים והורדת שערי הריבית בלמו את עליית שער הליש"ט שירד ביחס למרבית המטבעות החשובים במשך השבוע.

	שער הדולר	שינוי שבועי
ליש"ט	1.576	+0.5678
מרק	1.8515	+0.3523
פר"ש	1.552	-0.2571
פר"צ	6.1625	+0.3664
גילדן	2.0905	+0.3359
יאן	152.40	-0.8458
דולר קנדי	0.7564	-0.9206
שקל	1.6226	+0.2781

הקור האירופי העלה מחירי נפט

מחירי הזהב, הקפה והמזון – ירדו

הקור באירופה היה בין הגורמים אשר העלו את הביקושים לנפט ומכאן גם את מחירו. אולם, פרט למזג האוויר הקר הסוער באירופה כמו בישראל בשבוע שעבר היו גורמים נוספים אשר דירבנו ביקושים השקעתיים ופיזיים לנפט. כך השפיעה מאוד החלטת סעודיה להקטין את תפוקת הנפט שלה במאמץ להחזיר מחירים על השוק, כי הדבר עשוי להביא למיפנה באופ"ק ולהחזיר כמה מדינות סוררות אל תלם התפוקות המוסכמות.

גם ידיעות מלאי הנפט בארה"ב השפיעה לטובה על הביקושים וגם לזה היה חלק בעליית המחירים. לעומת עליית מחירי הנפט העולמי ירד מחיר הזהב, כי הביקושים ההשקעתיים־מוניטריים פחתו מאוד בגלל עליית שערו של הדולר.

ירידה היתה גם במרבית מוצרי המזון השקעתיים. כך ירד מחיר הקפה בשל החשש שבהעדר הסכם קפה השווקים יוצפו בסחורה זולה. מחיר הקקאו ירד בגלל ביקוש נמוך שהוא הסיבה לירידת מחיר הסוכר.

ירידות חזקות מאוד היו במחיר התה עד ל־5.6 אחוזים במשך השבוע, שכן הביקוש הצרכני התעשייתי נמוך ולעומת זאת מגיעים משלוחים גדולים של תה מהודו וסרי לנקה.

לעומת ירידת מחירי המזון חלה עליה תלולה מאוד במחירי הכותנה, בעיקר הביקושים ההשקעתיים ובעקבות כך גם ביקושים תעשייתיים. העליה השבועית 4.15 אחוזים.

מחירי סחורות

אונקית זהב	403.9	דולר
אונקית פלטינה	534.75	דולר
טונה נחושת	929	ליש"ט
טונה אלומיניום	311.5	ליש"ט
טונה קפה	1287.5	ליש"ט
טונה סוכר (מזוקק)	213	דולר
בושל חיטה	2.92	דולר
ליברת כותנה	0.5705	דולר
חבית נפט ברנט	17.80	דולר
חבית נפט דובאי	16.85	דולר

מתכוננים לירידת שערי הריבית:

הצרפתים הלכו בעקבות הבריטים. הגרמנים והיפנים לא יאחרו להצטרף

למרות שבמשך השבוע ירדו שערי הריבית בלונדון ובפאריס במרכזים הפיננסיים החשובים האחרים השערים יציבים והבנקים המרכזיים או המסחריים לא הורידו לפי שעה את השערים הקבועים.

ביום שני האחרון אותת ה"בנק אוף אינגלנד" לבנקים המסחריים על הסכמתו להורדת שערי הריבית והבנקים־הקובעים את הריבית הבסיסית שלהם כמה אחוז, ל־10.5 אחוזים לשנה. בעקבות הירידה בוצעה הקבועה ירדו גם שערי הריבית הנזילים הריבית ליורו־סטרלינג ועוד.

מומחים בלונדון סבורים, שהעליה בהיקף הפעילות הכלכלית וחוזקו של המטבע הלאומי יחייבו עוד הורדת שערים זאת לאחר הצגת התקציב הבריטי לשנת הכספים המתחילה באחד באפריל; התקציב יוגש לבית הנבחרים היום יום שלישי בערב.

הצרפתים הלכו בעקבות הבריטים ויש אומרים, שגם בגרמניה וביפאן מתכוננים להוריד את שערי הריבית הקבועים במיוחד בגרמניה לאור הירידה בהיקף הפעילות הכלכלית שם. הציפיה לירידת שערי הריבית הקבועים לא השפיעה לפי שעה על שערי הריבית הנזילים כי הריבית המוצעת בפר"ש בגילדנים וביאנים לא ירדו. במשך השבוע גם שערי הריבית הדולריים הנזילים לא ירדו זאת למרות האפשרות שהירידה בהיקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב והעליה בשער הדולר יחייבו הורדת שערי הריבית הדולריים.

שערי ריבית דולריים

בסיסית	7.5
ניכיון שטרות	5.5
קרנות פדרליים	6.13
ליבור חצי שנתי	6.56

ריבית ליבור חצי שנתי

ליש"ט	9.75
מרק	4.06
פר"ש	4.13
גילדן	5.44
יאן	4.25

לא כדאי למכור למדינות הנפט

הסעודים כבר אינם משלמים במזומן

בריטניה לומדת בימים אלה שכבר לא כל כך משתלם למכור למדינות הנפט ובמיוחד לערב הסעודית. בעבר כל רכישה סעודית של נשק של מפעלים או סתם מוצרי צריכה היתה משולמת על־ידי שיק משוך על אחד הבנקים הגדולים של לונדון וניו־יורק. אך כיום הירידה במחירי הנפט וירידת הכנסות המטבע הזר של סעודיה חייבו אותה להיות יותר נוקשה בתנאי התשלום שהיא דורשת עכשיו. ואכן היא דורשת תנאי תשלום נוחים ואף יותר מזה.

בשבוע שעבר הגיעה ללונדון משלחת סעודית ודנה דרג כדי לדון מחדש בעיסקת רכש עסקית של נשק בריטי על־ידי סעודיה אשר שווי יותר מחמישה מיליארדי לירות שטרלינג.

הסעודים מעוניינים לרכוש את ציוד צבאי בריטי אך הם דורשים בתמורה שהבריטים יסכימו להשקיע חלק מכספי הרכש בסעודיה בהקמת מפעלי ייצור בשיתוף עם משקיעים סעודים. הסעודים אינם מסתפקים בסתם השקעות אלא דורשים שהן יהיו עסקות של טכנולוגיה גבוהה ושהמוצרים יינתנו לייצוא על פי תנאי השוק הנוכחיים.

הקומוניסטים באיטליה הופכים קפיטאליסטים

המפלגה הקומוניסטית הקימה בנק להשקעות

המפלגה הקומוניסטית של איטליה שהיא השניה בגודלה במדינה זו נחשבה תמיד למפלגה הקומוניסטית הליברלית ביותר באירופה. בימים אלה היא הוכיחה, שלפחות בנושאים כספיים היא באמת ליברלית מאוד שכן היא הקימה בנק להשקעות בשיתוף עם חברת ההחזקות הממשלתית "אי.אן.אי."

קומוניסטים ותיקים בעולם יודעים בוודאי למשמע הדבר שבאיטליה קם בנק להשקעות קומוניסטי אשר בין מטרותיו השקעות בבורסה, מימון חברות וכו'. הבנק שנקרא "פינאק" מוכיח, שהמפלגה הקומוניסטית של איטליה אשר לה אינטרסים כלכליים נרחבים אינה מוכנה להישאר מחוץ לבאות בהשקעות פיננסיות באיטליה.

עם לסולידריות רעיונית יש עדיין השפעה באיטליה לבנק "פינאק" לא יחסרו לקוחות, שכן סקר שנעשה לא מכבר קבע, שחלק נכבד מחברי המפלגה הקומוניסטית האיטלקית הם בעלי חברות ומפעלים. דובר המפלגה הקומוניסטית שנשאל לפשר הקמת הבנק, לא היסס לומר שהמפלגה חייבת לדאוג למצבה הכספי ובחברה קפיטאליסטית כמו איטליה זה מחייב לשחק על פי הכללים הקיימים של רווח והפסד לפחות עד ל"מהפכה".

בריטניה לא צופה שיפור במאזן

הגרעון ב־1986 יגיע ל־1.1 מיליארדי ליש"ט

שינויים חדים ניכרו בהערכות משרד האוצר הבריטי על מצבה המסחרי של בריטניה בשנה הנוכחית. על פי ההערכות החדשות הגרעון במאזן התשלומים הבריטי בשנת 1986 יגיע ל־1.1 מיליארדי לירות שטרלינג כ־1.76 מיליארדי דולרים במקום 360 מיליון ליש"ט כפי שהוערך עד כה.

השינוי החד (לרעה) בהערכות על מה שצפוי בבריטניה בתחום המטבע הזר בשנה הנוכחית הפתיע הבדיב גורמים רבים, אך הוא נובע משינויים בלתי־צפויים בהכנסות בריטניה משירותים והשקעות. שירותים אלו כוללים תחבורה, תיירות, בנקאות וביטוח וכמו כן ההכנסה מהשקעותיה העצומות של בריטניה בחו"ל המוערכות בכ־130 מיליארדי דולרים – ההשקעות הזרות השניות בגודלן בעולם אחרי אלו של יפאן.

על־פי הנתונים שהתקבלו בלונדון ההכנסות הצפויות מחברות הביטוח ומהבנקים הבריטיים מהשירותים שהם נותנים לגורמים זרים ירדו בצורה חדה ואת הסיבה העיקרית להרעה במצב המטבע הזר של בריטניה בשנת 1986. בלונדון סבורים, שהממשלה זהירה וסבורה, שמשבר החובות של מדינות דרום אמריקה עשוי לפגוע הן בבנקים והן בחברות הביטוח הבריטיות.

בעקבות החלטת בל"ל

בנקים נוספים בוחנים מעבר לחמישה ימי עבודה בשבוע

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בעקבות החלטת בנק לאומי לעבור לחמישה ימי עבודה בשבוע תמורת קיצוץ שכר של 8% בוחנים בנקים נוספים צעד דומה.

מבדיקה במערכת הבנקאות עולה כי הבנקים האחרים יעקבו אחר יישום ההחלטה בבנק לאומי ויאמצו מדיניות דומה. ההערכה היא כי לאחר פרסום המאזנים לשנת 1986, שיסתיים בסוף אפריל, יתחילו הבנקים בצעדים להיערכות החדשה.

מנכ"ל בנק לאומי, [illegible] הגיע להסכמה עם העובדים לקיצוץ שכר של 8% ומעבר לחמישה ימי עבודה. לעובד שיסרב תישמר האופציה לעבוד שעה נוספת בכל אחד מחמשת ימי עבודה ולשמור על רמת שכרו. הנסיון בבנק הבינלאומי הוכיח, כי הרוב המכריע של העובדים נמנעו מלנצל את האופציה לעבוד שעות נוספות, ומקוים כי כך יהיה גם בבנק לאומי.

המעבר לחמישה ימי עבודה בבנק לאומי יחל כבר מראשית אפריל, אז יעברו 2500 עובדי המינהלה, שהם כרבע מעובדי בל"ל, להסדר החדש.

היערכות הסניפים לשבוע עבודה מקוצר תהיה מסובכת יותר – הארגון יוטל על ההנהלות האזוריות – אך נראה שבמהלך השנה הקרובה יעברו גם הסניפים, בהדרגה, להסדר החדש.

בנק דיסקונט טרם מיצה את מהלך הפרישה מרצון עד תום. רק אחר מיצוי ישקלו גם בו מעבר לחמישה ימי עבודה.

התעשיינים: נתוני הריבית שהציג הנגיד לוועדת הכספים – מוטעים

ההיטל על אשראי מחו"ל בשיעור של 3%, כפי שמציע בנק ישראל, יפגע בתעשייה ובהשקעות ויגביר האינפלציה, סבורים התעשיינים.

נציגי התעשיינים טענו בפני ועדת הכספים של הכנסת כי הנתונים שהביא פרופ' ברונו לוועדה על שיעורי הריבית הריאלית בענפי המשק השונים, ושעל פיהן הריבית הריאלית הממוצעת לתעשייה נעה בין אפס לאחוז אחד – מטעים, מכיוון שהם מניחים שער חליפין קבוע. במצב כזה ענף המשתמש במידה רבה באשראי מחו"ל יהיה שער הריבית הריאלית שלו נמוך בהשוואה לענפים אחרים.

התעשיינים הרגישו כי המצב היה שונה לחלוטין לולא היה שער החליפין קבוע.

כור־סחר רכשה 50% מסוכנות היבוא "סמרטיים"

חברת כור־סחר רכשה בימים האחרונים 50% מהבעלות על סוכנות היבוא סמרטיים ברמת השרון. 50% הנותרים נשארו בידי מנהל החברה והבעלים־המייסדים, קבוצה בראשותו של איש העסקים יורם אריאלי.

סמרטיים עוסקת ביבוא ובמכירת מוצרי רווחה שונים, כמו קמינים, בריכות שחיה, ג'קוזים, ריהוט לגן ולבית ומוצרים אחרים.

אבי חממי, מנכ"ל חטיבת כור־סחר פנים – מסר, כי עם סיום העסקה מקווה הנהלת סמרטיים להגדיל השנה את מכירותיה ולהגיע להיקף של 2.5 מיליון דולר – פי 3 מאשר בשנה שעברה. העסקה עם כור־סחר פנים תפתח בפני סמרטיים רשת הסוכנויות ומרכזי השיווק ברחבי הארץ.

מסתערים על דרום מזרח־אסיה

הוקם כח משימה המגבש תכניות להגברת היקף היצוא הישראלי לאסיה

שרון אישר מינוי יובל בן אבא בקונסוליה בהונג קונג, לריכוז הנושאים המסחריים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הנהלת משרד התעשייה המסחר, משרד החוץ ושאר הגורמים הפעילים בקשר העיסקי עם דרום מזרח אסיה מגבשים בימים אלה תכניות להגברת היקף היצוא החדירה הישראלית לחלק זה של העולם.

בין השאר מוצע לפעול בתחומים אלה:

זירוז מינוי הנספחים הכלכליים בהונג קונג, תאילנד, פיליפינים וקוריאה.

משלוח מומחים בענפים המועדפים המוגדרים בתכנית (כימיה אלקטרוניקה, חקלאות, תשומות חקלאיות ומזון) לצורך הגדרת צרכי השווקים, התאמת המוצרים לצרכים המקומיים, שיטות אריזה ושיווק.

סיוע של המשרד בהקמת לשכות־אזוריות בארצות אסיה.

סיוע של הנספחים הכלכליים באירופה וארה"ב במציאת צינורות שיווק מישראל באמצעות חברות בינלאומיות הפועלות באזור.

הנחיות מכון היצוא והנהלת מסו"ת לעידוד השתתפות פעילה יותר של חברות בישראל בתערוכות הערכות באסיה והבאת קניינים לישראל.

הגדלת תקציב המרכז לחקר שווקים כדי שיוכל לרכז יותר חומר וסקרים על ארצות אסיה.

מתן עדיפות למימון פרוייקטים ועסקים עם אסיה בהקצבות והלוואות של הקרנות המיוחדות לעידוד היצוא והקרן לביטוח סיכוני סחר חוץ.

שר התעשייה אריאל שרון אישר הצעה למנות עובד מקומי – יובל בן־אבא – בעלה של סגנית הקונסול הנמצאת בהונג קונג, לעסוק בריכוז הנושאים המסחריים והכלכליים בפיקוחו של הקונסול – ראובן מרחב – ובהנחיית המנהל לסחר חוץ במשרד המסו"ת, ותיגבר את המרכז לחקר שווקים באדם נוסף שיתמחה בשוקי אסיה.

הוקם כוח משימה לקידום היצוא לאסיה

צוות עבודה מיוחד שתפקידו לעודד את היצוא לאסיה המכונה "כוח משימה" הוקם באחרונה על ידי שר המסו"ת, אריאל שרון. הצוות מורכב מנציגי משרד התעשייה, החוץ והחקלאות מכון הייצוא ולשכת המסחר ישראל־אסיה.

חברי כוח המשימה הם: אברהם בלס – לשכת המסחר ישראל־אסיה, יוסי מרקס – לשכת המסחר ישראל־אסיה, גיל קינן – משרד התעשייה, אילן ברוך – משרד החוץ, אבנר מרמנטי – מכון היצוא.

לצוות יצורפו נציגים ממרכז לחקר שווקים וממשרד החקלאות.

כוח המשימה מתכוון להשיג את מטרת קידום היצוא לאסיה בשתי דרכים עיקריות:

הפניית תקציבים לחיזוק המאמץ השיווקי באסיה.

פעילות במערכת הממסדית ובקרב היצואנים עצמם לקידום היצוא.

כוח המשימה כבר החליט לאתר מקורות מימון קיימים במשרד התעשייה במכון היצוא לבצע חלק מהמשימות העידודיות הכלולות בתכנית "לפאתי מזרח", בעקבות מחקרי שוק.

כן החליט הצוות לבדוק נכונות נשיא המדינה לתת גיבוי לפעילות כוח המשימה בעקבות רשמיו החיוביים מביקורו במזרח הרחוק.

ילמדו סינית...

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

יו"ר לשכת המסחר ישראל־אסיה, אברהם בלס, אומר כי על תעשייני ישראל לעשות ככל הניתן בידם כדי שרק אלמנטים חיוביים בעלי אתיקה תעשייתית מסחרית גבוהה יפעלו בארצות אסיה ואוקיאניה ויעשו לפיתוח הקשרים הכלכליים עם מדינות האזור.

לדברי בלס אי אפשר לבנות תשתית חזקה וטובה של קשרים כלכליים בלי בסיס תרבותי ולכן רצוי לדעתו להקים קתדרה לתרבות אסיה וללימוד השפה הסינית.

ברזיל אינה דומינו

"אקונומיסט" מיוחד לדבר

פריסה ומיחזור חובות מדינות אמריקה הלטינית לבנקים המסחריים הינה אשליה של פתרון: רק צמיחה מהירה תסייע להיעלמות בעיית החוב. ברזיל תוכל לשלם חובותיה אם תפנה 1% מהתוצר הלאומי לייצוא.

התכסיס של ניכוי הריבית במקור על החוב הבנקאי בסך 68 מיליון דולר העלתה דרישות חדשות לתכנית גדולה כדי לפתור את הבעיה. הצעות כאלה היו תמיד מעורפלות, הם עדיין כך. מטוה כזו הגיונית רק במידה ויש בעל חוב אחד – כמו גרמניה ההרוסה שלאחר המלחמה – או תחזית המשותפת לכל הלוחים. אף אחד משני אלו לא קיים היום. מגוון בעלי החוב נע בקשת רחבה: ראויים, מופקרים, צומחים, מתכווצים, ברימיול ובישרימול. כסף צריך לזרום לכל אחד על פי תכונותיו ועל בסיס תחזית שימוש מועיל בכסף.

ברזיל תהיה דוגמא חריגה לחוק זה של נתינת כסף רק למקום שהשימוש בו יהיה רווחי. ממשלות זרות היו קצרות ראיה כאשר הם תכננו מחדש את החובות הרשמיים של ברזיל, בינואר, מבלי להתעקש על רפורמות כלכליות. שלא כמו מדינות עניות באפריקה, ברזיל אינה מקרה סער. היא צריכה רק להפנות אחוז אחד מהתוצר הלאומי הגולמי שלה לייצוא כדי לשלם בנוחיות את החובות. הבנקים, והממשלות המשמשות כנציגיהם מחוסר ברירה, צריכים לומר לברזיל שהיא צועדת לכיוון COVENTRY פיננסי אלא אם תבקש ייעוץ איך להבריא מתוכנית קרוסדו. כדי לחסוך מבוכה פוליטית מהנשיא סארניי, העצה צריכה לבוא מהבנק העולמי ולא מקרן המטבע הבינלאומית.

הגישה של "כל מקרה לגופו" היא עדיין נכונה. ברזיל או לא ברזיל, הטכניקה המתמשכת של מדיניות עברי פי פחת צריכה מחשבה מחודשת. מאז משבר החוב של מקסיקו ב־1982 הגישה הבסיסית היתה: עמוד על כך שהחייב יקבל אישור קרן המטבע, פרוס את ההלוואות; תוכל את הבנקים לתת הלוואות נוספות כדי שהחייב יוכל לשלם את הריבית; נקווה שצמיחת התפוקה אצל החייב תהיה גבוהה יותר מצמיחת החוב.

הסטטיסטיקה של החובות מראה שלעיתים קרובות התקווה נכזבה. נעשה קשה יותר לשמור שבנקים מסחריים ישארו נאמנים ל"בסיס" של ההלוואות הקיימות. לבנקים המרכזיים קשה לומר למסחריים להמשיך להלוות. הדרישות הטובות היחידות הן שבנקים רבים, (בעיקר אירופאים), הצליחו להשקיע השקעה בטוחה במלאים ובכרכש כנגד נכסים קודרים אלו.

בנקים צריכים להשתמש – ולהיות חופשיים להשתמש – ולחפש דרכים טובות יותר מזו הקיימת של הערמת חובות נוספים על חובות מטעים. בנקים אשר צברו מלאים כנגד חובות זרים, יכולים, למשל, לוותר על החובות לבעלי חוב מסויימים ולא להגדיל את החוב. אלטרנטיבה אחרת היא להחליף הלוואה קיימת, באגרת חוב. החלפת חובות במניות הינה דרך נוספת להיחלץ. הלוואות שניתנו לצ'ילה יכולות להימכר למישהו שמעוניין להשקיע ישירות במדינה. בנקים יפנים המחזיקים ב־13 אחוז מההלוואות שניתנו לאמריקה הלטינית, יכולים להמיר הלוואות דולריות להלוואות ביאנים עם ריבית נמוכה יותר. מימון מטבע־קשה היא טכניקה שבה משתמש הבנק העולמי כדי לשמור את הריבית הנמוכה. גיוון מטבעות יהיה הגיוני ללוחים וישמש להעברת חלק מהאחריות מהבנק האמריקאי הפדרלי.

אף אחת מההצעות האלה אינה מציגה פתרון לבעיית החובות. כולן יפחיתו עומס ריבית למדינות הנאבקות. הם מייצגות הסתלקות בצעדים קטנים ממתן "קרט בלנש" של הלוואות בנקאיות במאזן תשלומים. דרך שונה וממשית יותר של מדינות עשירות לסייע לעניות לממן את פיתוחן הינה באמצעות הנפקת מניות ואגרות חוב, מתן הלוואות עסקיות והשקעה ישירה.

התנגדות אחת לשיטות של מחילה או מתן הנחה לחובות היא שוק "הרצאה" של הבנקאים שכמה הלוואות שוות פחות מאשר ערכם הרשום בספרים ולכן מחייבות את הבנקים לדווח רווח נמוך. הבנקים האמריקאים והמפקחים שלהם רגישים מאוד לאידוטי העבר. הרגישות מבטיחה שהבנקים ממשיכים להלוות כדי לכסות את חוב הריבית הבא, ואחר כך את הבא... וכל פעם מגדילים את עומס הריבית שהמדינה הלווה לא היתה יכולה לשאת בו מלכתחילה.

כל ההצעות הללו הן כמובן דרכים משונות לדשדש במקום, השינויים השיטתיים היחידים שיגרמו להעלמות בעית החוב הם צמיחה כלכלית מהירה ויציבה. נסיגה של פרוטקציוניזם והורדת שיעורי הריבית בארה"ב, כתוצאה של מדיניות פיסקלית הדוקה יותר. התקדמות בנושאים מוכרים ובבסיסים אלו תהיה שווה את הכל.

דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט • דבר ספורט •

היום – במשחקי שמינית הגמר בגביע המדינה

מוליכת הליגה מול סגניתה הצגה שנייה ל„דרבי הגדול”

מאת אשר גולדשלגר

מזכירות ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול, כי אין מקום להענות לבקשת קבוצות הפועל תל־אביב, בית״ר ירושלים ובני־יהודה לדחות את משחקי שלב שמינית גמר גביע המדינה. לפיכך יעמוד היום אחה״צ איצטדיון בלומפילד במוקד המשחקים באשר ארבע הקבוצות הבולטות בשלב זה יתמודדו בינן לבין עצמן.

ב־4 אחה״צ יהיה המשחק בין הראשונה בטבלה, קבוצת בית״ר ירושלים, לבין השנייה, קבוצת בני־יהודה. שתי הקבוצות ישבצו במעמד זה את המאבק המתיש על אליפות הליגה וימקדו את תשומת הלב במפעל הגביע.

בני־יהודה, מעודדת מצימצום הפער בצמרת, תפגוש קבוצה מעורערת מעט, המושפעת מצימצום הפער בטבלה. לפיכך, למרות היתרון האיכותי של בית״ר, עשוי להתפתח במגרש משחק צמוד בין שתי קבוצות מהטובות בליגה שיניב גם שערים. בית״ר ירושלים עשויה להתעודד משובו של הבלם חנן אוולאי לאחר ריצוי עונש הרחקה, אולם ראשיה מוטרדים לא מעט בשל הפציעה הטורדנית של אודי מלמיליאן והיכולת הפושרת של מרכז השורה.

אבי גולדר יקבל במשחק אשראי ממאמנו קשטן על־מנת להבקיע מוקדם ככל האפשר את שער בני־יהודה, אולם ההגנה הקשוחה של בני־יהודה, בראשות ירון אדיב ויעקב סגל, תנסה להצר את צעדי הירושלמים.

מיד לאחר המפגש בין הראשונה לשנייה בטבלה יתקיים ה„דרבי” התל־אביבי הגדול בין הפועל למכבי. כל זאת, 72 שעות לאחר ה„דרבי” במסגרת הליגה, שבו ניצחה מכבי 0:1. המכבים מעודדים מהנצחון בליגה ישאפו בוודאי לנצחון נוסף, אולם דוד שוויצר מכין למכבים הפתעה בדמות מערך חדש, שיכלול את גיל לנדאו בחוד התקפה. מורים לאנו יוחזר לקישור ושבתאי לוי יהיה החלוץ השני לצדו של לנדאו.

מאמני שתי הקבוצות הדגישו, כי המשחק היום ב־6 בערב הוא האתגר האחרון של קבוצתם בעונה זו. הפסד של אחת הקבוצות יסתום את הגולל על הסיכוי לזכות בתואר כשלהו בעונה זו, ואת זאת יודעים היטב שחקני שתי הקבוצות.

אלי דריקס יישמר אישית על־ידי יוסי ואנה ועל־ידי כך מקווים שחקני הפועל לנטרל את החוד של מכבי. מנגד יציב שוויצר שמירה אישית על משה סיני, המוח של הפועל. נראה, כי הקבוצה שתשתחרר ראשונה מעצבים תזכה בסופו של דבר בנצחון. משה גריאני יהיה האיש למשימות מיוחדות של מכבי תל־אביב, הגם שלא יפתח בהרכב הראשון.

מפגש על טהרת הליגה הלאומית יתקיים ב־2.30 אחה״צ בנתניה בין מכבי נתניה לשמשון תל־אביב. שתי הקבוצות עלו באחרונה על גל ההצלחות ושמשון כבר רשמה לעצמה תואר ראשון של מחזיקת גביע הטוטו. אברהם עובדיה ינסה בוודאי להוליך את חבריו לנצחון ולרבע הגמר. מנגד חזר שלום תקווה להרכב קבוצתו וגם הוא מקווה להוליך אותה לנצחון ביתי על שמשון.

חניכיו של יעקב גרונדמן יצטרכו למצות את מלוא יכולתם על־מנת לזכות בנצחון חוץ, שיהווה לכל הדעות הישג מרשים.

קבוצת הפועל ירושלים תנסה להפתיעה בביתה בימק״א ב־2.30 אחה״צ את קבוצת מכבי חיפה. סיכוייה לנצחון סבירים בעיקר על רקע היכולת הבינונית, שהפגינו חניכיו של שלמה שרף בעונה זו. הנצחון של חיפה על בית״ר נתניה 1:8 אינו מרשים את חניכיו של יהושע פייגנבוים מירושלים. שכן, הם הביסו את בית״ר נתניה 1:6 בדיוק לפני שבוע. המאבק היום בין שתי הקבוצות מגביע על שוויון כוחות למרות שהירושלמים ממוקמים במקום השלישי בליגה הארצית. עם זאת תלוי המשחק בשחקני העיר־הכרמל בלבד. יכולת טובה של ארמלי, סלקטר וחבריהם עשויה להספיק מול הירושלמים, השקועים במאבק העליה לליגה הלאומית.

קבוצת הפועל חדרה, גם היא מצמרת הליגה הארצית, מקווה להפתיע את קבוצת מכבי יפו. חדרה מועמדת לנצחון על היפואים, השקועים עד צוואר במאבק נגד הירידה. עודד מכנס, שהוביל את חדרה לשמינית הגמר, מכיר את היפואים היטב, ולדבריו ניתן להלוך על פניהם בדרך לרבע הגמר. יש לא תוחתר. גם אם נזקקה לשני משחקים כדי לגבור על הפועל טייבה מקווים חניכיו של קפיטולניק לשחק ברבע הגמר.

קבוצת הפועל כפר־סבא היא הפייבוריטית במשחק הבית מול הפועל טבריה מהליגה הארצית. חניכיו של ניסים בכר, הגם שנוצחו בליגה 2:0 על־ידי מכבי נתניה, יזכו בנצחון ביתי על קבוצת מרכז הטבלה מהליגה הארצית. אלי יאני, מאיר נוזר וחבריהם לא יתקלו בבעיות קשות מול הטבריינים, שכבר מיצו עצמם במשחקי הגביע.

המשחק השביעי יתקיים ב־2.30 בחולון ובו תארח הפועל חולון, מוליכת הליגה הארצית, את בית״ר תל־אביב מהליגה הלאומית. חולון, שגברה קודם לכן על מכבי יבנה, פייבוריטית על רקע היכולת הטובה שהיא מגלה במשחקי הליגה.

המשחק השמיני בין הפועל למכבי פ״ת נדחה למחר ב־2.30 על פי בקשת ראשי הקבוצות הפתח־תקוואיות.

● היום ב־2.30 אחה״צ יתקיים משחק שארית במסגרת הליגה הארצית בין בית״ר נהריה לבין הפועל רמת־גן.

רוזנטל הוזמן לשחק בנבחרת נגד גרמניה

מאת אשר גולדשלגר

ההתאחדות לכדורגל שיגרה אתמול הזמנה לכדורגלן פ.צ. בריז' רוני רוזנטל להופיע למשחק הנבחרת הלאומית ב־25 בחודש, לאחר שהתברר כי קבוצתו של רוזנטל נוצחה במשחק גביע וההתנגדות לשיחרורו בוטלה.

נוסף לרוזנטל זימן המאמן הלאומי לאימון של יום שני את שחקני כפר־סבא נוזר ויאני וכן את שחקן מכבי תל־אביב אלון נתן. השלושה לא נטלו חלק באימון האחרון עקב הופעת קבוצותיהם במשחקי גביע המדינה.

אימון הנבחרת הלאומית שתוכנן למחר בוטל על פי בקשת הקבוצות לאחר שמזכירות ההתאחדות לכדורגל החליטה על קיום מחזור הגביע היום ומחר. נציגי הקבוצות טענו כי אימון הנבחרת מחר יפגע בקבוצות שכן נוסף לגביע יתקיים בשישי־שבת מחזור ליגה. [illegible] אתמול כי אימון הנבחרת מחר יאבד אפקט נוכח מחזור הגביע והליגה הצפוי השבוע.

במקום האימון שנועד למחר תקיים הנבחרת אימון לילי ביום שני ולפיכך היא תתכנס למחנה אימון שיחל כבר ביום שני וימשך עד לאחר המשחק ביום רביעי.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה התקנת שעון תוצאות באיצטדיון רמת־גן לקראת המשחק מול מערב־גרמניה בשבוע הבא.

נבחרת מערב גרמניה תגיע יחד עם 43 עיתונאים, ארבעה מהם אנשי טלוויזיה שישדרו ישירות את המשחק לארצם. כן יגיע לארץ צלם של התאחדות הכדורגל המערב גרמנית שיצלם את המשחק בשביל ההתאחדות.

חברת בזק תקים מרכז תקשורת באיצטדיון רמת־גן עם 30 קווי תקשורת.

מדלית ארד לותיקי האתלטים של ישראל

מדליית ארד אחת השיגו אמש האתלטים הותיקים של ישראל באליפות העולם במרוצי כביש לותיקים למסלול של עשרה ק״מ, שנערכה בנתניה.

רחל שמיטג, אשר זכתה שלשום במדליית הזהב הסתפקה אתמול במדליית ארד, לאחר שרצה עשרה ק״מ בזמן של 14.34 דקות.

שאר הישראלים דורגו במקומות נמוכים. ארוע מעניין היה במרוץ השלישי, בו נטלו חלק כל הגברים מגילאי 60 ומעלה וכל הנשים, כשקרן באולד מאנגליה ניצחה בזמן של 38.15 דקות. כמו כן יש לציין את השתתפותם של 1500 חיילים ואנשי משטרה, שנטלו חלק במרוץ העממי ובראשם רץ ראש עיריית נתניה, יואל אלדראי.

הזוכים: גילאי 45 – 40: אנטואן ברונסקי (צרפת) 13.01 דקות. גילאי 50 – 45: פייר ווטס (בלגיה) – 32.12 דקות.

גילאי 55 – 50: פירל לייי (אנגליה) 35.32 דקות. 60 – 55: וור דארק (אנגליה) – 33.32 דקות. גילאי 65 – 60: גורלט טרנט (קנדה) – 38.49 דקות. 70 – 65: הרברט לארסון (שבדיה) – 40.45 דקות.

גילאי 75 – 70: אוטו להרסמייר (מערב גרמניה) – 45.05 דקות.

80 – 75: ארנסט פריסון (אנגליה) – 35.40 דקות. 85 – 80: מקס ראוש (מערב גרמניה) 1:90.31 שעה.

גם במרוץ לגילאי 85 – 90 נמצאו כמה משתתפים. הזוכה המאושר היה ד״ר פאול סטגלד בן ה־88 1:10.59 שעה.

גם במרוצי הנשים נטלו חלק "קשישות", שהמבוגרות ביותר ביניהן היו בנות 75. 270 רצים ורצות נטלו חלק בתחרויות השונות.

הפתעה בסיבוב ראשון בסבב פרנקל ביפו

הפתעה נפלה בסיבוב הראשון של סבב פרנקל ביפו, כאשר מנצח הטורניר הראשון באשקלון פאלק משוודיה הפסיד לקנטסי מאיטליה 6:4, 6:3, 4:6. תוצאות בולטות אחרות: חיים ציון גבר על מנשה צור 2:6, 6:3, 4:6. סטיב קברי – יורם כארון 6:7, 3:6. ויינברג – ג׳נסן מנודרביה 4:6, 2:6. מרנשטיין – פונסנה 1:6, 6:7. עמית נאור – תאוס מיוון 6:7, 3:6.

חולון – גליל־עליון 88:101 ובינתיים נשרף המועדון והמחסן

מאת אבי זייברמן

קבוצת הפועל חולון תתמודד בשבוע הבא עם מכבי חיפה על הזכות להשתתף בעונה הבאה במשחקי גביע קוראץ'. אמש גברו החולונים במשחק השלישי והקובע על הפועל גליל־עליון בתוצאה 88:101 (54:61).

החולונים בראשותם של ג׳יימס טרי מתחת לסלים ודייויד בורמוד בקליעות ממרחק לא התקשו להוליך בכל שלבי המשחק ביתרון משכנע.

שחקני הגליל איכזבו שוב. פרט לקרטיס ברי וטרי חייס, ששמרו על רמה סבירה, שיחקו שאר השחקנים מתחת לרמתם. ניכר היה, כי משחק זה לא מעניין אותם במיוחד.

גם אמש המשיך קני באניסטר לאכזב ולשחק כחית שעשועים. נראה כי כוכב העבר של הניו־יורק ניקס הפסיק להפחיד את שומריו ותרומתו לחולון כיום היא אפסית.

רק 300 צופים חזו במשחק שנערך בחולון. במשחק זה שפט לאחר העדרות ממושכת בגלל פציעה שופט הכדורסל הבין־לאומי ראובן וירובניק. יחד איתו שפט השופט הצעיר בורנשטיין.

נקודות להפועל חולון: טרי (35), בורמוד (22), יעקובי (20), אלימלך (9), מאור (6), באניסטר (5), בוגין (4).

נקודות לגליל עליון: ברי (30), חייס (23), דיסמן (14), הנמלר (10), חזן (9).

שריפה פרצה ביום א' בלילה במועדון הכדורסל של הפועל חולון. נשרף מחסן ציוד שהכיל ביגוד וכדורים. ערך הנזק עדיין אינו ידוע. חוקר מכבי אש טרם קבע אם היתה הצתה.

מערכת מיזוג אויר תותקן בהיכל הספורט

מאת נתן רועי

בשורה לחובבי הכדורסל המגיעים ל"היכל הספורט" בתל־אביב: החל מעונת הכדורסל הקרובה הם יוכלו לצפות במשחקי מכבי תל־אביב כשמערכת מיזוג אויר חדשנית תצנן את התלהבותם.

הסוד על כך סוכם בישיבת ועדת הכספים של עיריית תל־אביב, שהחליטה לאשר התקנת מיזוג אויר בהיכל הספורט. העירייה תשתתף במימון ההתקנה בסכום של 175,0000 ש"ח. 500,000 ש"ח ימומנו על־ידי מוסדות הספורט ו־750,000 ש"ח יועברו מעודף ההכנסות העתידיות של "היכל הספורט" בתקופת ההתקנה. ביתר תוציא הנהלת "היכל הספורט" 3,000,000 ש"ח להתקנת המיזוג.

וועדת הביקורת של עיריית תל־אביב דנה בישיבתה האחרונה בביקורת של מבקר העירייה על מרכז הספורט בקרית־שלום. התברר, כי מרכז הספורט הפועל רשמית משנת 1985 נמצא ברמת אחזקה נמוכה ואף נתגלתה תקלה חמורה במערכת הביוב של המרכז הספורטיבי. התקלות הן בעיקר תולדה של אי השלמת תוכנית הקבלן ומשום שלא ניתנה תעודת גמר על־ידי מהנדס ממנהל ההנדסה בעירייה. הוחלט בועדה לבדוק שוב את התיקונים הנערכים במרכז הספורט בקרית שלום.

הנערים למחנה אימון לקראת גומלין בבלגיה

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל התכנסה כבר ביום שישי הקרוב למחנה אימון עד ליציאתה ביום ראשון לבלגיה למשחק הגומלין מול נבחרת הנערים של בלגיה.

מאמן הנבחרת אמנון רז זימן את השחקנים, שהופיעו במשחק נגד בלגיה בהרצליה. השחקנים שיצאו לבלגיה יזכו לחליפת רשמית כיאה לנבחרת לאומית המופיעה במפעל בינ"ל רשמי. משחק הגומלין יתקיים ביום רביעי הבא.

המזכירות אישרה אתמול ביצוע תקציב חצי שנתי של 6.171 מיליון שקל. התקציב השנתי עומד על סך של 11.771 מיליון שקל.

המזכירות אישרה את יציאת נבחרת הנערים של הפועל לטורניר בברלין בין ה־2 ל־9 ביוני.

הפגנת עתונאים

ביום חמישי השבוע, 19.3.87 בשעה 4 אחה"צ תתקיים הפגנת עתונאים חברי האגודה בת"א ליד אולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב.

ההפגנה תהיה נגד תנאי העבודה המחפירים ויחסי האנוש הבלתי נסבלים השוררים בעתונים הלא עבריים שבבעלות מפלגת העבודה.

בהפגנה תועלה התביעה להדיח את שבתאי הימלפרב, העורך, יו"ר מועצת המנהלים ומנכ"ל בחברות המנהלות את העתונים הלא עבריים של מפלגת העבודה.

באותו מקום ובאותה שעה יתקיים כנס הסברה ארצי של מפלגת העבודה.

אגודת העתונאים בתל־אביב

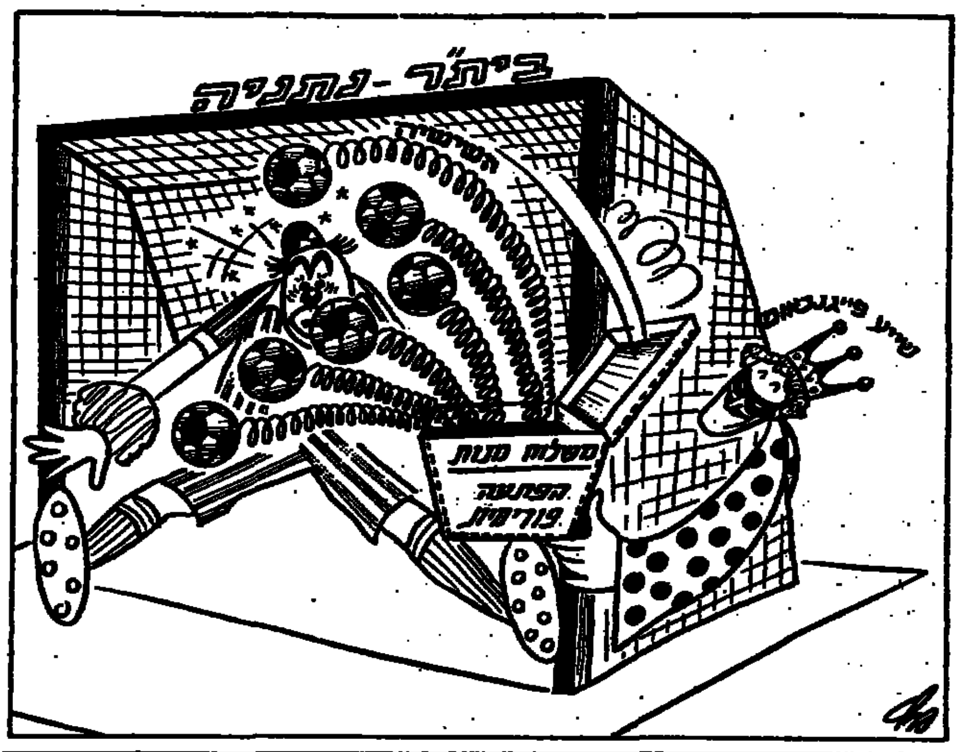

כולם ציפו למנסדורף בלוד והוא נסע לטורניר ברוטרדם

גליקשטיין: בנבחרת הטניס יש הרמוניה יוצאת מן הכלל, אבל לומר עלינו שאנו מעצמת טניס יהיה מנופח. אנו מדינה בעלת טניס מתפתח ● העדרותם של מנסדורף, פרקיס ובלום הפכה את קבלת הפנים לחגיגה של עסקנים שהרעיפו שבחים איש על רעהו ● המאמן צורף: לקראת הודו אנו זקוקים לחודש הכנות על מגרשי דשא ובתנאי מזג אויר דומים לאלה השוררים שם ● הח"כ גולדשטיין כבר התנדב בהתרגשות לנסוע עם הנבחרת להודו ● למנצחים חולקו גביעים

מאת משה בוק

עשרות חובבי טניס ועסקנים ציפו אמש בקוצר רוח לשובו של „גיבור היודוויס”, עמוס מנסדורף, אך הטניסאי המצטיין העדיף טורניר טניס נוסף ברוטרדאם על־פני קבלת פנים וניגוני טקס. כנראה שזאת דרכם של טניסאים מקצועניים.

העדרותם של מנסדורף, פרקיס ובלום ועיפותו הרבה של שלמה גליקשטיין הפכה את קבלת הפנים לחגיגת עסקנים, שהרעיפו שבחים איש על רעהו ולא הסתירו את שביעות רצונם מקבלת הפנים החגיגית.

שלמה גליקשטיין לא יצא מגדרו משפע החיבוקים והנשיקות. באדישות רבה הוא אמר: „בנבחרת הטניס ישנה הרמוניה יוצאת מן הכלל. שיחקנו כיחידה מלוכדת וגם שני השחקנים שלא שיחקו תרמו את חלקם לנצחון”.

הטניסאי הותיק נזהר לא להסחף בהצהרות יומרניות: „לאמר עלינו שאנו מעצמת טניס זה יהיה מנופח, אנו מדינה בעלת טניס מתפתח”.

הוא לא שכח לציין את ההכנה הטובה של הנבחרת לקראת המשחקים. „ההכנה לקראת המשחקים היתה יוצאת מן הכלל. הגעתי למשחק מוכן ועם הרבה מוטיבציה”.

ל„קפטן” הנבחרת, יוסף שטבהולץ, היה הנצחון המרשים נקמה מתוקה על ההפסד החלק של נבחרת ישראל לפני 21 שנים לצ'כים (5:0). „לא באנו לצ'כיה במטרה לסגור חשבונות עם הצ'כים. התכוננו באופן יסודי לקראת ההתמודדות. נסעתי לארה"ב כדי להתרשם ממצ'ב וידענו בדיוק לקראת מה אנו הולכים”, הוא אמר, ולא שכח להתיחס להתנהגותו של ה"קפטן" הצ'כי, יאן קודראש: „השתצגות שלו הכניסה ללחץ את שחקניו. הוא לא העריך נכונה את יכולתו של מנסדורף וכסוף הוא שילם על־כך ביוקר”.

יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, הח"כ פנחס גולדשטיין, לא הסתיר את התרגשותו הרבה: „את היתה חוויה בלתי רגילה ואני מקווה לנסוע עם הנבחרת גם להודו”. גולדשטיין ביקש להודות לצ'כים על קבלת הפנים החמה, שהם ערכו לו כחבר כנסת ישראלי.

בתום ההצהרות והחיבוקים נערך בחדר קבלת האורחים של נמל התעופה טקס קצר, בהנחייתו של יו"ר איגוד הטניס, דוד הרציק, שאמר: „היו לנו שלושה ימי פורים”.

מי שנראה רחוק מהזרקורים והצלמים היה מאמן הנבחרת, שלמה צורף, שכבר דיבר על הצפוי לנו במשחק נגד הודו: „אנו זקוקים לחודש הכנות על מגרשי דשא ובתנאי מזג אויר הדומים להודו”, הוא ציין. בתשובה לשאלתי הודה צורף, כי להבא יתכן שגליקשטיין ומנסדורף לא ישחקו יחדיו במשחק הזוגות, בעקבות עיפותם הרבה לאחר משחקם המשותף נגד הצ'כים. „הם שיחקו יחדיו בגלל בקשתם המפורשת”, הוא הסביר.

בחדר האח"מים של שדה התעופה דיבר נשיא איגוד הטניס מרדכי מאיר על חברי המשלחת הישראלית לצ'כיה כעל גיבורים ששבו משדה הקרב. „הטניס הוא דבר ערכי לעם ישראל. היה לנו חלום להגיע לצמרת הטניס העולמי והחלום התגשם. בשם עם ישראל תודה רבה לכולכם”, אמר בהתרגשות.

גם ראשי מרכזי הפועל ומכבי ברכו את חברי המשלחת. יצחק אופק ברך גם בשם הועד האולימפי. „עשיתם לנו את חג הפורים, לפנינו עומד כעת האתגר הגדול של משחקי הפועל”.

בתום הברכות חולקו לחברי המשלחת גביעי הוקרה של איגוד הטניס. בשם מנסדורף קיבלו את הגביע הוריו, שלא הסתירו את התרגשותם הרבה.

נבון לטניסאים: „הבאתם כבוד רב למדינת ישראל”

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון אמר אתמול, כי הטניסאים הישראלים הביאו כבוד רב למדינת ישראל. השר אמר: „רשמתם הישג היסטורי לספורט הישראלי. עקבנו אחריכם בהתרגשות. כולנו גאים בכם וחשים התרוממות רוח מהישגיכם. הוכחתם כי במאמץ ובמקצועיות אפשר להגיע להישגים בין־לאומיים”. שר החינוך איחל לנבחרת הטניס של ישראל, כי היא תשמור על מקומה בצמרת הספורט הלבן העולמי.

ברכות מאנשי ציבור ו„עמך”

איגוד הטניס הוצף אתמול בים של מברקים וטלפונים. כל המברכים, אנשי ציבור וסתם „עמך”, ביקשו להתחלק עם אנשי הטניס בשמחה הגדולה.

יו"ר ההתאחדות לספורט, עמי שלף, הדגיש בברכתו את העובדה, שנבחרת הטניס מורכבת משחקנים מתוצרת כחול־לבן.

יו"ר הועד האולימפי, יצחק אופק, ציין, כי הנצחון הסנסציוני הוא אחד ההישגים הגדולים של הספורט הישראלי.

מעבר להישג הספורטיבי הצליח הטניס לחדור לכל בית בישראל. במקומות עבודה, בבתי קפה ובבתי־ספר לא הפסיקו לדון־ולדוש בתוכנות של עמוס מנסדורף, שגנב את ההצגה אפילו ממכבי ת"א הגדולה.

התגובה המעניינת ביותר נשמעה בתום הטקס ע״י חובבת טניס מבוגרת: „זה הישג חסר תקדים של ספורט תוצרת כחול לבן. גם ללא שחקנים כושים ניתן להצליח”.

הערב חצי גמר ה„פליי־אוף” בכדורעף

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל המעפיל תמשיך כנראה הערב בשרשרת ההצלחות במשחק חצי־גמר הפליי־אוף בליגה הלאומית בכדורעף כשתארח את קבוצת הפועל כפר־סבא באולם בעין־החורש.

במשחק חצי־הגמר השני יתמודדו קבוצות הפועל מטה־אשר והפועל קרית־אתא. צפוי משחק שקול שיוכרע בסיום לזכותה של מטה־אשר.

במשחקי הדרוג 5־8 יתקיימו שני משחקים. הפועל בת־ים תארח את הפועל העוגן ומכבי חיפה תארח את הפועל שריד.

משחק נוסף בין הפועל רמת־אביב לאליצור תל־אביב יתקיים במסגרת הבית התחתון בליגה הלאומית בכדורעף.

הערב – חצי־גמר הגביע לנשים

קבוצות אליצור ת"א והפועל גבעת־חיים הן הפייבוריטיות להעפיל לגמר גביע המדינה בכדורסל לנשים לאחר משחקי חצי־הגמר, שיערכו הערב.

מחזיקת הגביע, אליצור ת"א, תתמודד בחולון ב„דרבי” עם הפועל ת"א ואילו באולם אליצור בנתניה תשחק מכבי דרום/רמת־חן עם הפועל גבעת־חיים.

כ־5000 רצים מתשע מדינות ישתתפו במרתון ת"א השביעי

מאת ברוך הגון

יותר מ־5000 רצים ישתתפו במרתון ת"א השביעי, שייערך מחרתיים ברחובות המרכזיים של העיר ובכמה מרחובות הערים הסמוכות.

המרתון, המאורגן ע"י מרכז הפועל, הועתק מפורים – היום הקבוע, בו נערך בכל השנים – ליום חול כדי למנוע שיבושי תנועה בעיר. עם זאת מקווים המארגנים להשתתפות ערה במירוצים השונים. עד כה נרשמו כ־200 רצים למרתון המלא, יותר מ־1000 רצים לחצי־המרחק ויותר מ־3000 למירוצים העממיים.

המרתון יזונק ב־9 בבוקר ליד בית הועה"פ ברחוב ארלוזורוב ע"י מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר. הוא יסתיים באותו מקום כעבור חמש שעות. מסלול המרתון יכלול את הרחובות העורקיים הראשיים של ת"א ויתפרס גם לכמה רחובות בר"ג. המארגנים מצפים לקהל רב בצדי המסלול ומקווים לשוות למפעל ציביון ססגוני וקרנבלי.

יו"ר מטה המרתון, עמי שלף, מסר, כי 1000 מתנדבים, ביניהם תלמידי ביה"ס המקיף ה' בראשל"צ, יסייעו בהרצת המפעל. לראשונה יועמד מחשב בנקודת הפיניש כדי לספק מיידית את התוצאות המדוייקות והמיקום של הרצים בקטגוריות השונות.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, ציין, כי המרתון משתלב בשנת משחקי הפועל והדגיש, שמתן אות הזינוק ליד בית הועה"פ מבטא את הקשר של ההסתדרות עם הפועל.

רצים מתשע מדינות יטלו חלק במירוצים השונים. הבולטים יהיו, כנראה, האיטלקי ארמנדו סקוארי, בעל הישג אישי של 2.14 ש', הבריטי דייוויד קלארק (2.15 ש') והאיטלקי ג'יבואני ולנטה (2.18 ש'). הבולטים בין הישראלים יהיו מנצחי שני המרתונים האחרונים, ציון גבר ודני קפילושניק. סגן האלוף הישראלי של מרתון הכנרת, שלמה פנחס, יהיה הפייבוריט בחצי המרתון ואילו בין הנשים מועמדת זהבה שמואלי לנצחון. כמה רצים מצטיינים, ביניהם יאיר קרני ושם־טוב סבג, לא ישתתפו בגלל עומס של תחרויות לפני משחקי הפועל.

שלף אמר, כי לא ינתנו פרסים כספיים למנצחים. לדבריו, לא ניתן היה להביא רצים מהשורה העולמית הראשונה בגלל היעדר תמריצים כספיים גבוהים. בשנה הבאה ייעשה מאמץ למצוא נותני חסות לצורך הבאת רצים מעולים.

ברשימת הרצים ניתן יהיה למצוא חיילים רבים, אנשי יהניפ"ל, עולים מאתיופיה ותלמידים, שירוצו במסגרת קבוצתית.

מעבר לריצה עצמה, המרתון הוא מבצע אירגוני מסובך. נציגי המשטרה, נצ"מ אריה צמת וסנ"צ יששכר מורג, הסבירו, כי במהלך הריצה ייסגרו רחובות רבים בעיר, אך ייעשו מאמצים לאפשר לתנועה באזורים אחרים לזרום כסדרה. כ־700 שוטרים יפקחו על הסדר ויתפרסו במסוק. אנשי המשטרה פנו לציבור בבקשה להימנע מכניסה עם רכב פרטי לאזורי המירוץ כדי למנוע פקקי תנועה.

כמה פרטים לוגיסטיים פיקנטיים: ב־12 תחנות השתיה והריענון הכבר 12,000 בקבוקי מים מינרליים, 40,000 כוסות, טונה תפוחי־עץ ו־35,000 סופגי זיעה.

אשף הכדורמים מהונגריה נתן לעמק הירדן את המרשם הנכון

קבוצת הכדורמים של נערי אפיקים/עמק־הירדן

מאת שמעון וייס

לפני קצת למעלה משנה ביקר בארץ שחקן הכדורמים הנחשב לטוב בעולם – רנה פאזגו מהונגריה. תוך כדי הביקור בארץ, הביאו אותו מנהל הנבחרת, אברהם ניר, לקיבוצו, אפיקים שבעמק־הירדן, כדי שיוכל לצפות בדור העתיד של הכדורמים בארץ ולחוות את דעתו.

אחרי שצפה בצעירים המתאמנים ומשחקים, יכול היה פאזגו להביע את התלהבותו מכשרונם ומרצם של נערי העמק, אבל בצד המחמאות לא שכח שחקן הכדורמים הבין־לאומי לשלוח עצה טובה לנערים: „אם תתאמנו כמותי בגילכם – ארבע שעות מדי יום, תגיעו לרמה גבוהה”. החבר'ה הצעירים מהעמק כמעט טבעו מרוב תדהמה, אבל לקחו את דבריו של ההונגרי לתשומת לִבם.

ארבע שעות ביום לא מתאמנים בעמק הירדן, אבל שלוש פעמים בשבוע עם הרבה מרץ ומוטיבציה ועל חשבון ויתורים חברתיים מפתים לא פחות, מספיקים לנערי קבוצת הכדורמים של אפיקים/עמק הירדן על מנת לצבור כבר עתה כמות תארים שלא היתה מביישת קבוצה מבוגרת וותיקה יותר.

רשימת ההישגים של העונה האחרונה מרשימה בלי ספק. הקבוצה עד גיל 18 זכתה בכל התארים האפשריים ובהם, אליפות הפועל, ליגת החורף, אליפות המדינה ומחזיק הגביע וזאת בצד זכיות בטורנירים מקומיים. שבעה משחקני קבוצה זו היוו את השלד של נבחרת הנוער הישראלית, שיצאה בקיץ למסע משחקים בגרמניה. באליפויות המדינה והפועל לבוגרים זכתה קבוצת הנערים מהעמק במקומות השני והשלישי. בליגת החורף הנוכחית הצליחה הקבוצה הצעירה להתברג אל משחקי בית הגמר ושם היא מתמודדת עם קבוצות הבוגרים של גבעת־חיים, טבעון ושאר קבוצות הפאר של הכדורמים בארץ.

קבוצת גיל 14, שהיא אחת התקוות הגדולות של הכדורמים בעמק [illegible] מתמודדת במשחקי ה„פליי־אוף”. לא מכבר זכתה באליפות הפועל לשנת ’86.

קבוצת הנערים עד גיל 16 לא רשמה לעצמה הישגים גדולים כשאר הקבוצות, אך הצליחה גם כך לזכות בגביע המדינה.

את קבוצות הצעירים של אפיקים/עמק הירדן מאמן שחקן הנבחרת המצטיין צביקה גבישי, לשעבר מטבעון. מאז בואו, אומרים בעמק, שינה את תפיסת הכדורמים באזור והלהיב את השחקנים הצעירים, שהחליטו להמיר את נעלי הכדורגל בבגד הים. בזכות ההתלהבות וההתמדה, צויידו השחיינים בציוד משופר וביחס טוב יותר. הם מתאמנים בחורף בבריכה המחוממת של שער הגולן ובקיץ – בבריכה של אפיקים. מרבית השחקנים הם בני אפיקים ומקצתם באים ממסדה, אשדות יעקב/איחוד, שער הגולן ובית זרע.

אברהם ניר, מנהל הנבחרות הלאומיות בכדורמים ומנהל [illegible] יצטרפו לקבוצות המצליחות שחקנים נוספים ומוכשרים מקיבוצים נוספים. ניר, מי שמכונה "שמעון מזרחי של הכדורמים", מאמין, כי מוקד הענף יעבור בשנים הקרובות מטבעון וגבעת חיים, "מלכות" השנים האחרונות, לעמק הירדן.

המראות שמתגלים בבריכות השחיה של אפיקים ושער הגולן, מדי יום משעות הצהריים, בחורף ובקיץ, לא מותירים ספק שניר לא חולם. הוא יודע על מה הוא מדבר. גם השחקן ההונגרי ידע ממה להתרשם. עכשיו צריך לחכות ולראות.

המרתון כמעט נתקע ברכבת

מרתון ת"א כמעט נתקע בפסי הרכבת. מסתבר, כי המארגנים לא לקחו בחשבון את העובדה, שהרצים חייבים לחצות את המסילה ליד איצטדיון ר"ג דווקא בשעה, שרכבת משא מתוכננת לעבור בה.

הכדור הועבר, איפוא, לידי הנהלת הרכבת. המנכ"ל אליהו ברק גילה רוח ספורטיבית והודיע אתמול לאנשי מרכז הפועל, כי הרכבת האת תבוטל.

המרתון יחצה, איפוא, את המסילה ללא חששות.

הכל אותו דבר אבל...

מה יהיה אם כל יהודי ארה"ב יחליטו לרגל בשבילנו? ● איך נדאג לחמישה מיליון מרגלים ובני משפחותיהם? ● ומדוע מגישים האסטרולוגים בג"צ נגד נשיא סוריה? ● ולמה השר שריד מדבר בזכות תחלופה במשרדו ואינו מתחלף את עצמו?

תשלח לי, מה השעה ?

לכל שאלה נצחית, יש תשובה זמנית. מתוך "ב־ דבר־אחר" המוסף הסאטירי של דבר

עם: שלמה ניצן, דני קרמן, מושיק, איציק בר־נר, סמרל, יוני להב, יוני בר־שלום, יאיר גרבוז, יענקלה רוטבליט, אבנר כץ והמון אנשים חכמים אחרים.

הלואה וחסכון ירושלים אגודה שיתופית בע"מ

הננו מתכבדים בזה להזמין את חברינו

לאסיפה כללית של אגודתנו

שתתקיים ביום שלישי א' ניסן תשמ"ז 31.3.87 בשעה 5 אחה"צ במועדון „חוג עולי אונגריה” רח' אגריפס 8, (מול קולנוע עדן).

אם במועד הנ"ל לא יהיו נוכחים חברים במספר הדרוש לפי התקנות, תידחה האסיפה לשעה 6 אחה"צ באותו יום ובאותו מקום, ואסיפה זו השניה במספר, תהיה חוקית בכל מספר החברים שישתתפו בה.

סדר היום:
א. בחירת יו"ר האסיפה ומזכיר
ב. 1. דו"ח ההנהלה והמועצה
2. דו"ח הביקורת
ג. דיון והערות לגבי הבאזנים והדו"ח
ד. מכסת הגבה
ה. אישור הבאזנים לשנים 1985־1986 הדו"ח ודו"ח המפקח
ו. בחירות חלקיות להנהלה ולמועצה (במקום החברים היוצאים)
ז. בחירת ועדת בקורת
ח. אישור התקציב לשנת 1987
ט. מנוי רואה חשבון
י. שונות

בכבוד רב,
ההנהלה

בית ליסין

פעם אהבה גדולה עם אלי גורנשטיין הערב 17.3 ב־21.00 – הצגות ראשונות

חנוך רוזן בתכניתו „אל תתפוס אותי במלה” הערב 17.3, מחר ד' 18.3 ב־20.30

יפה ירקוני שרה ומארחת מחר ד' 18.3 ב־21.00 (כל הכרטיסים נמכרו)

יצרים ה' 19.3 ב־20.30, ב' 23.3 קרית ענבים ב־20.00, ד' 25.3 בית ליסין ב־20.30 (כניסת מאחרים רק בהפסקה)

„סטנד אפ קומדי” אתה מצחיק אתה על הבימה עם שמוליק ולוזו'ני, אבי קושניר, רמי שטרן ועוד ה' 19.3 ב־22.00

בעל שימושי מאוד ו' 20.3 ב־21.00, ב' 23.3 קולנוע אור צפת ב־20.30, ה' 26.3 בית ליסין ב־20.30

רובינזון קרוזו עם יוסי פולק וצביקה פישזון ו' 20.3 ב־22.00 ההצגה באנגלית בסיסית

טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים – לילדים שבת 21.3 ב־11.00

חגיגה של סיפורים – לילדים עם עירית ועזרא דגן שבת 21.3 ב־11.30

עלילות מכס, מוריס ובלה, מורדוך הערבי וביישק הסוס – קומדיה עם בובות (בשיתוף ת. חיפה) מוצ"ש 21.3 ב־20.30

פסטיבל סרטי וודי אלן „הרומן שלי עם אנני” הערב 17.3 ב־23.15 „בננות” מחר ד' 18.3 ב־23.15 „ישנוני” ה' 19.3 ב־23.15 „קומדיה סקסית בליל קיץ” ו' 20.3 ב־14.30 „שושנת קהיר הסגולה” ו' 20.3, מוצ"ש 21.3 ב־23.15

ויצמן 34 כיכר המדינה (תל אביב) טל. הקופה: 257966, 216653

דבר היום

חשדהו וכבדהו

הצנזורה הצבאית כופה על אורחי ישראל לייבא מעבר־לים, לרוב מאמריקה, ידיעות בטחוניות (ולעתים גם ידיעות מדיניות רגישות) בנושאים ישראליים. מאחר שאמצעי־התקשורת בארץ, שבידיהם נמצאות ידיעות אלה לא אחת לפני עמיתיהם־מתחריהם הזרים, מנועים מלהתייחס לידיעות אלה, להוסיף להן גושפנקה של אישור או להסתייג מכולן או מחלקן, נאלצים הקוראים, המאזינים והצופים לעכל את המרץ עם התבן, את הנבון עם הבדוי.

אתמול יצא קיצפו של שר־הבטחון יצחק רבין על הפירסום ב„וושינגטון פוסט", כי בדבר הריגול האמריקאי אחר מרגלים ישראלים נוספים נוסף לג'ונתן פולארד. רבין כעס במיוחד על שבמשרד־המשפטים האמריקאי יש המוכנים להציע לאל"מ אביאם סלע להתקיים בחו"ל האמיד ובלבד שיחשוף פולארדים נוספים. מה שלא גירה את רבין עד אתמול להתבטאות פומבית בפרשת פולארד, הצליח העיתון האמריקאי לעשות: רבין הצהיר כי אין פולארדים נוספים. גם הפעם נעשה זאת באנגלית, לקהל זר – אמנם יהודי, אך בוודאי מלווה בסיקור תקשורתי לחו"ל – אך הציבור הישראלי לא קיבל הבהרה מה קרה בפרשה.

על כל „וושינגטון פוסט", יש גם „ניו יורק טיימס", כבימול איזון השלילה בהארת הדוב. „טיימס" הקדיש השבוע שורות רבות לנושא ישראלי־אמריקאי אחר המואפל בדרך כלל בחשכת הצנזורה, שיתוף־הפעולה האסטרטגי. עוד בראשית פרשת פולארד, הבהירו ראשי הממשל כי למרות חומרתה לא תשפיע על הריקמה האיתנה של שיתוף־פעולה זה, המיועד (בתפיסת ממשל רייגן) לבלימת ההתקדמות הסובייטית באזור. לשיתוף־פעולה זה תוצאות חומריות חשובות לישראל, הן באחסנת ציוד צבאי אמריקאי, הן בהשקעות בתשתית והן בקידום התעשיה הישראלית למעמד מיוחס של קבלנית־ייצור לזרועות הצבא האמריקאי. בתחום יחסי־העבודה בין הקצונה בשתי המדינות מגביר שיתוף־הפעולה את האמון ומחליש את הזרות, לשמות כל עוד אין „כבדהו" זה נמהל ב„חשדהו" של מעורבות סלע בפרשת פולארד.

יתכן שדווקא בקיאותו של „פורום ראשי ממשלה" בנושאים חסויים מתחום קשרים אלה גרמה להם לזלזל בחומרתה של פרשת פולארד. היה עליהם לדעת מלכתחילה שגם אם הנשיא, שרי החוץ וההגנה ואנשי המועצה לבטחון לאומי וקהיליית הביון מעריכים את התרומה הישראלית למאמץ הבטחוני האמריקאי, לא יגיבו אנשי משרד־המשפטים, חוקרי האפ־בי־איי והאזרחים החשופים לתקשורת באותה סלחנות. הסינאטור של היום, הקולט מבוחריו זעם על ישראל, עלול להיות הנשיא העוין של מחר – וגם זה שיקול שיש להביאו בחשבון, בעת שנבחנת הפעילות החשאית, לכל הבטיה.

לשכות פרטיות

מאת חיים ביאור

ראשי ההסתדרות מוטרדים בעיקר מהעובדה, שרק מועצות פועלים יחידות התייצבו עד כה נחרצות נגד תופעה זו של שיווק כוח־אדם

„או.אר.אס.", „מנפאואר", „רגאלי", „מקור" ועשרות לשכות־עבודה פרטיות [illegible] מעוררות דאגה בהסתדרות. לשכות פרטיות אלה מספקות כוח־אדם על בסיס קבלני והעובדים שהן שולחות למקומות השונים מתקבלים למשרותיהם על־פי חוזים אישיים, בדרך כלל. התופעה מכרסמת בכוחה הארגוני של ההסתדרות.

התרבותן של הלשכות הללו קשורה בחוק לשכות־עבודה פרטיות שמגבש שר העבודה והרווחה משה קצב. החוק, אם יתקבל, יעניק מעמד רשמי ללשכות הפרטיות, בהגבלות מסויימות. בעלי יזמה, ה„מריחים כסף" בחוק המתבשל, הזדרזו והקימו כבר עתה לשכות פרטיות לעיסוקים רבים ומגוונים, החל במזכירות, מהנדסים וטכנאים וכלה במנהלי מחלקות במפעלים.

גם הפגיעה במעמדו של שירות התעסוקה – לא במעט עקב המינויים הפוליטיים שנעשו בו – תורמת לשגשוגן של לשכות העבודה הפרטיות. אל שירות התעסוקה פונים בשנתיים האחרונות בעיקר עובדים בלתי־מקצועיים או מועמדים לעיסוקים בלתי־יוקרתיים, שהשכר בהם נמוך. דורשי עבודה שהם בעלי השכלה על־תיכונית, מנהלים ואנשי מקצוע בענפי הייצור – הלשכות הפרטיות מחזרות אחריהם יותר ויותר.

ועדי העובדים רואים בעין רעה קבלת עובדים דרך הלשכות הפרטיות, מאחר שהעובדים הללו מועסקים, על־פי רוב, במנותק מהסכם השכר הכללי, ועל־כן אינם נזקקים לשירותיו של ועד העובדים. פירוש הדבר – הולשת מעמדו של הוועד וממילא גם מעמדה של מועצת הפועלים שמעליו ושל ההסתדרות כאירגון־על.

הלשכות הפרטיות פועלות במתכונת דומה לזו של משרדי תיווך. הן מתקיימות מאחוז מסויים שהן מנכות משכרם של המתקבלים לעבודה באמצעותן או מהמעסיק. אחת הבולטות שביניהן היא „או.אר.אס.", שהורתה־לידתה דווקא ב„כור" ההסתדרותית. בעשור הקודם פעלה במסגרת „כור" חברת „מנכור", שתפקידה היה לגייס כוח־אדם נדרש לקונצרן. מנכ"ל ההסתדרות לשעבר, ירוחם משל, שם קץ לתופעה, אך מנהלה של „מנכור", גבי סבג, קם ויסד את „או.אר.אס."

בהסתדרות רואים ב„או.אר.אס." את הפחות גרועה בלשכות הפרטיות. היא היחידה המפרישה דמי גמולים לקרנות הפנסיה ההסתדרותיות ולביטוח מנהלים ומבטיחה זכויות סוציאליות הנהוגות ב„כור". מועצות פועלים אחדות – ביניהן אלה שבתל־אביב, בחיפה, בבאר־שבע, בפתח־תקוה ובדימונה – אף החליטו שלא להכיר את „או.אר.אס."

גבי סבג לוחץ על מועצות פועלים נוספות שישתפו עמו פעולה, קרי: יעודדו מפעלים שבתחום „שיפוטן" לקבל עובדים באמצעות חברתו. מה שמטריד את ראשי ההסתדרות הוא, שרק מועצות פועלים יחידות התייצבו עד כה נחרצות נגד התופעה. אחת מהן היא מועצת פועלי חולון. מזכיר המועצה, משה רינת, השיב על פנייתו של יו"ר „או.אר.אס." בזו הלשון: „...יתכן שחברתך היא הפחות מנצלת, בהפרישה חלק מרווחיה לטובת התנאים הסוציאליים היסודיים המקובלים ב„כור". משום כך, אולי, מנת הרווחים שלה קטנה יותר, אך דיה כדי לאפשר לחברתך לשגשג לא מיצירה, אלא ממכירת כוח אדם. אני יודע שאת מכת הלשכות הפרטיות כבר לא ניתן לחסל, אך אעשה הכל כדי לסלק את התופעה..."

באגף לאירגון ומועצות הפועלים בהסתדרות, האמון להילחם בלשכות הפרטיות ובתופעת החוזים האישיים, אין נתונים על מספרם המדוייק של המועסקים בדרך זו במשק. יו"ר האגף, גדעון בן־ישראל, מעריך שאלפים מועסקים בדרך בלתי־מאורגנת בתעשיית האלקטרוניקה ועשרות־אלפים בענפי הבניין, החקלאות והטקסטיל, שם במיוחד פורח שוק עבודה פרוע, בגלל מספרם הגדול של המועסקים מהשטחים. האגף לארגון מתקשה לבלום את תאוצתן הגוברת של הלשכות הפרטיות. מועצות הפועלים, המשתפות פעולה עמן, נתעלמו מההוראות לבל יעשו זאת.

בשבוע שעבר פרסם האגף לאיגוד ומועצות הפועלים „מדריך למקומות עבודה מאורגנים" ובו 10,000 שמות של מפעלים וחברות. זהו צעד סמלי לגמרי במלחמה נגד הלשכות הפרטיות, שבסיבוב הראשון בה האגף הפסיד. התופעה של עזיבת חברים את ההסתדרות, המסתמנת בשנתיים האחרונות, מן הראוי שתטריד את אנשי הקומה החמישית בבית הוועד־הפועל.

מי ישלם את החשבון?

מאת אמנון אטר

הטעויות שעשו כלכלני האוצר ובנק ישראל בהערכת השפעת הפיחות על המדד פגעו בשכירים ובמיגזר היצרני במשק. בעלי ההון נהנו, כרגיל, גם הפעם

בחודש הבא יתברר, כי פסטיבל השמחה שקידם את פני מדד פברואר היה חג שלא בעתו. לפי הנתונים שהצטברו נראה, שמדדי מארס ואפריל יהיו גבוהים יחסית, בעיקר בגלל סיבות עונתיות. גם אם משווים את המצב למה שהיה בשנה שעברה, אין לשר האוצר סיבה לעליצות מיוחדת. בחודשיים הראשונים של 1986 עלה המדד בשלוש עשיריות האחוז בלבד, לעומת 3.1 אחוזים השנה. אבל השאלה העיקרית שמעורר המדד הנמוך של חודש פברואר היא במישור אחר: מי ישלם את חשבון הטעויות שעשו כלכלני האוצר ובנק ישראל? החישובים המוטעים של כלכלנים אלה בעניין השפעת הפיחות על המדד הובילו לעשיית שני צעדים, שמהם סבלו ועתידים לסבול בעתיד בעיקר השכירים והמיגזר היצרני במשק. צעדים אלה הם, עיקור תוספת־היוקר והעלאת שיעורי הריבית.

עיקור תוספת היוקר. במשא־ומתן שהתנהל ערב הפעלת התוכנית הכלכלית החדשה סוכם בין הצדדים שיש לעקר חלק מהשפעת הפיחות מתוספת־היוקר לשכירים.

סוכם אז כי השכירים יוותרו על שליש מהשפעת הפיחות. על־פי חישובי האוצר נקבע, כי בעקבות פיחות של 10 אחוזים יעלה המדד בשישה אחוזים, מה שיחייב מתן תוספת־יוקר של 4.2 אחוזים. לאחר שהפחיתו מזה את השליש שהתחייבו השכירים לתרום, התקבלו אותם 2.7 אחוזים ידועים, שעתידים להפחית אותם מתוספת־היוקר הקרובה. שני המדדים האחרונים מראים כי משהו השתבש בחישובים אלה והשפעת הפיחות על המדד קטנה משישה אחוזים. המסקנה הבלתי־נמנעת מהתפתחויות חדשות אלה היא, שהשכירים במשק עומדים לתרום בתחילת החודש הבא חלק משכרם, שהוא גדול יותר מהמתחייב מהמצב האמיתי.

עליית הריבית הריאלית. כאשר העלה בנק ישראל לפני כחודש וחצי את הריבית על האשראי האפשרי בשקלים טרחו דובריו הרשמיים להבהיר, כי מדובר רק בשמירה על שיעורי הריבית הריאלית. חישובי בנק ישראל הסתמכו אז על עליה של 2.5 אחוזים, הצפויה במדד פברואר. גם בנושא זה התברר, כי לא תמיד תואמים החישובים המוקדמים את המציאות. משום כך עלתה בחודש שעבר הריבית הריאלית במשק בשיעורים ניכרים, בניגוד לעמדתו המוצהרת של בנק ישראל. את החשבון שילמו כל אלה שנזקקו בחודש שעבר לאשראי, בעיקר המיגזר היצרני. בעלי ההון הרוויחו, כמובן, גם הפעם. הם קיבלו בעד פקדונותיהם ריבית גבוהה בהרבה מזו שהיו זכאים לקבל.

אסון המדד

מאת יצחק בדנר

יש לתבוע ממתכנני המדיניות הכלכלית, הנכשלים בתחזיותיהם, שישלמו את המחיר – בהצמדת קידומם למדד

רק עתה, 36 שעות לאחר הפירסום המדהים, התאוששו הנוגעים בדבר מתדהמתם ולאט־לאט הם חוזרים לאיתנם. אבל עדיין לא נמצא מי שיוכל לאמוד את שיעור הנזק שגרם המדד הנמוך הלא־צפוי הזה, אחוז אחד בפברואר.

יכולים לנסות להרגיע אותנו, שאלמלא הוזלו מחירי הפירות והירקות בחודש שהיה, לא היה המדד נמוך כל־כך. יכולים לנסות לקנות את לבנו באיזכור הנתון, שפברואר הוא החודש הקצר בשנה, אבל העובדה היא, שהמדד הנמוך תפס אותנו עם מכנסיים משולשלים למטה וכדי בזיון וקצף. ואולי, נכון יותר, המדד תפס אותנו בתגור קרבי מלא, עם נשק דרוך וקפל"ד ואפודי־מגן, מוכנים לקרב בגבורה את האינפלאציה. מה לא עשינו מבעוד מועד העלינו את הריבית במשק והגענו להסכם על תוספת־יוקר. פרשני הכלכלה והפרופסורים המלומדים כבר הכינו מאמרים שיבארו לנו מדוע ואיך אנו דוהרים אל תהום האנארכיה האינפלאציונית ומתי נגיע לשם. המומחים הכינו עצות לשעת חירום במה לא כדאי להשקיע ועם זאת לשמור על ערך כספך. בבנקים הכינו קופות לקליטת התמלוגים הרבים, שהיו עתידים לזרום אליהם בגין הריבית התופחת על הלוואות: ראשי העובדים השלימו את ההכנות לעיצומים הבאים, בשל הרעה במצב, מיגזרים שונים במשק מילאו את רשימת התביעות מן האוצר והפוליטיקאים הכינו נאומים חוצבי להבות. בקיצור, הכל הכינו את עצמם למה שהובטח לנו במפגיע: מדד פברואר שבין 2.5 ל־3 אחוזים, עם ציפיות, בקריצת־עין מנוסה ומסוירת, להפתעות – כלומר, למדד גבוה יותר אפילו – והנה, אכזבה שכזאת. שלא לדבר גם על הבוקים לקופות, לזמן שכוונו לדייק, לעצבים שנמרטו בציפיה בוטחת לקראת הקאטאסטרופה.

רוצה או לא רוצה, מדיניותו של שר האוצר מניבה תוצאות הרעות לשמו – ועם נסים שכאלה, מוטב לו שלא ינסה להרגיע אותנו בתחזיות על מדדים גבוהים יותר בחודשים הבאים, כשבמקביל הוא כבר לוחץ על בנק ישראל להפחית בריבית. עלינו לא יצליחו לעבוד פעמיים בתכסיסים שקופים כאלה. ולכן יש לתבוע במפגיע ממתכנני המדיניות הכלכלית, הנכשלים שוב ושוב בתחזיותיהם השוזרות, המתבדות בזו אחר זו, שישלמו את מחיר כשלונותיהם. העונש הראוי להם הוא שיוצמד קידומם למדד, למען יראו וייראו.

לא איראן; ההיפך

מאת דני רובינשטיין

מבחינות רבות צריכה היתה ישראל, על־פי האינטרס שלה, לתמוך בעיראק ולא באיראן במלחמת המפרץ

אחרי שוועדת טאואר בוושינגטון ריככה, ואולי סילקה, חלק ניכר מהחשדות שרבצו בישראל במהלך הפרשה האיראנית אפשר לשוב ולשאול מה הוא, ביסודו של דבר, האינטרס הישראלי במלחמה זו, או במילים פשוטות: לטובת מי אנחנו? דוברים ישראלים התייחסו לשאלה זו כמה פעמים במהלך המלחמה הממושכת. בדרך כלל היתה זו התייחסות נוסח הרמטכ"ל לשעבר איתן, שאמר, כי מבחינתנו העיראקים והאיראנים יכולים להמשיך ולהלחם, להמשיך ולהרוג זה את זה כמה שיותר. ואכן, המשך המלחמה מבטיח שלא תתארגן „חזית מזרחית" נגד ישראל, שכן עיראק היא אבן־פינה בכוח הצבאי הערבי של חזית זו. אני זוכר מה גדולים היו התדהמה והזעם בקרב הפלשתינאים כאשר פתח נשיא עיראק, צדאם חוסיין, במלחמה הזו. הם ציפו וקיוו שהצבא העיראקי החזק יופנה דרומה ומערבה, לאיים על מדינת ישראל, והנה הוא יוצא למלחמה בכיוון ההפוך, צפונה; ונגד מי? נגד מהפכנות מוסלמית, שעושה צרות צרורות לארה"ב, ידידתה הגדולה והחזקה והכמעט יחידה של ישראל.

הגישה המסורתית גורסת, לכאורה, תמיכה ישראלית באיראן. האיראנים אינם ערבים: כמו תורכיה ואפריקה השחורה הם חלק ממערכת העמים המקיפים את מדינות ערב ונתונים ללחצי הגוש הערבי. שילוב של העמים הלא־ערבים עם המיעוטים המזרח־תיכוניים יכול לשמש משקל־שכנגד ללאומיות הערבית הגואה בדורות האחרונים. פילוסופיה מדינית כזו אכן פעלה באיזור עשרות שנים ובמידה מסוימת אף הוכחה כנכונה.

אלא שבשנים האחרונות הלאומיות הערבית שוקעת והולכת. מלחמת עיראק־איראן היא אחד מסימני השקיעה הזו. בשעה שהעיראקים מנסים לשוות למלחמתם אופי של מלחמת „הערביות" נגד הפרס, תומכות שתי מדינות ערביות – סוריה, „אם הלאומיות הערבית", ולוב, שקדאפי שליטה ניסה בעבר בכל כוחו לכפות אחדות ערבית – באיראנים אויבי הערבים במלחמתם בערבים. ימי הזוהר של נסיונות האחדות הערבית, של הפאן־ערביות בנוסח נאצר, הנאצריסטיות, של ועידות הפיסגה הערביות התכופות, ימים אלה נראים כיום רחוקים וכמעט נשכחים. במקומם יש עתה עולם ערבי קרוע ומפולג, ואת החלל האידיאולוגי של הלאומיות הערבית מנסה למלא קנאות דתית מוסלמית.

מהלכי ההיסטוריה המזרח־תיכונית, כרכו יחד את נפילת משטר השאה באיראן ואת יוזמת סאדאת והסכם השלום הישראלי־מצרי. היה אולי משהו סמלי בצירוף זה. באיראן נפל משטר השאה, שהיה הידידותי ביותר לישראל, והתחלף במשטר קיצוני ועוין, ואילו במצרים הערבית, שמשטרה היה עוין לנו, קם משטר ידידותי כלפינו. תהליך השלום הישראלי־ערבי מחייב את ישראל להסתמך על מדינות כמצרים וירדן, העומדות לצידה של עיראק. עיראק, כחלק מגוש ערבי שאיתו תוכל ישראל לקיים את השלום, חשובה לנו. הפונדאמנטליזם המוסלמי נוסח איראן, „חזבאללה" ו„הג'יהאד המוסלמי" הם כיום הגורמים המיליטאנטיים ביותר בגישתם לישראל, הם ולא הלאומיות הערבית. המשטר באיראן איננו תאונה או אפיזודה שתחלוף במהרה: כל סיוע לו הוא איפוא סיוע למערך האויבים האכזריים ביותר של ישראל. גם בין הפלשתינאים, אלה התומכים באיראן הם הארגונים הקיצוניים של „חזית הסירוב".

מכאן, שמתבקשת מדיניות ישראלית לטובת מערך הכוחות הערבי הפרו־עיראקי. במדיניות כזו טמון סיכוי להסדר שלום בעתיד והיא עדיפה פי כמה מכל ההרפתקאות של הסיוע לאיראן.

„היסטריה בלבד"

מאת טדי פריס

ההתנכרות לפולארד, כפי שהצהיר עליה ראש הממשלה, לא חיזקה אלא עירערה עוד יותר את הקרקע ההולכת ונשמטת מתחת לרגלינו בארה"ב

במסיבת העיתונאים שקיים ראש הממשלה באילת התברר, כי הוא שמע על עליית „מכבי" תל־אביב למשחק הגמר על אליפות אירופה בכדורסל. זה הישג לא מבוטל לאדם שזוהר לקראת תואר אלוף־הלא־יודעים בספר השיאים של גינס. על־פי הישגיו ראוי שמיר לתואר אלוף־הלא־יודעים ודי לשם כך בידע שהפגין בעניין הלכי־הרוח בארה"ב: הוא יודע שאין שם סערת רוחות, אין היסטריה וקריצת המוכה לא הודיעו מהדין שנגזר על יונתן פולארד. יהדות ארה"ב אינה אחוזת בהלה. בהלה, חרדה וזעזוע, הם פרי ההיסטריה ששטפה את ישראל, אך ארה"ב: מה פתאום!

נניח למנהיגי היהדות האמריקאית, המגיעים לארץ בכמטיצ'ע כדי לשכך את חששותיהם. הם הרי מקיימים קשרים הדוקים עם היהדות הישראלית ואם הם מודאגים, יש לחפש את הסיבה בהיסטריה כאן בארץ, שכנראה נדבקו בה. נניח. אך אמצעי־התקשורת בארה"ב אינם מושפעים כל־כך מגל השינאה העצמית השוטף את מדינת ישראל ובכל־זאת, אם אין נשמעות שם נימות מלאות חרדה, הרי נקל להבחין בנימות חרדות זעם ואף במשקעים אנטישמיים. אולי הדבר לא הגיע לידיעת ראש הממשלה, אך הנציגויות של ישראל בארה"ב ממלאות את הקריה ברוממה במברקים גדושי פרטים מפחידים על מה שאומרים וכותבים שם. או שמא, כמו ריצ'ארד ניקסון בימיו האחרונים בבית הלבן, הזמין משרד־החוץ הישראלי תגובות אלה מתושבים בארץ?

אחת הקונסוליות הישראליות דיווחה, כי תחנות הרדיו באזורה דנות בפרשת פולארד בכל מישורי האקטואליה, כולם בנימה זועמת. בדיקה העלתה, כי לתחנות מגיעות תגובות רבות של מאזינים שרובם ככולם תומכים בכינויי־הגנאי לישראל. „שורר חוסר אמון מוחלט בהודעת הממשלה" („לא ידענו"), דיווחה אחת הקונסוליות. „בפעולת הריגול, אך בעיקר במה שבא אחריה, גרמה ישראל לעצמה נזק כפול – בראש וראשונה ביחסיה עם ארה"ב, אך גם ביחסיה עם הקהילה היהודית."

העיתונים: ב־6 במארס כתב „ניו־יורק טיימס" כי „התנהגותה (של ישראל) מקניטה ושקריה מרגיזים". ב„וושינגטון פוסט" מאותו יום נאמר: „ישראל מנסה לקבור את הפרשה אך דרושה בחינה בסיסית של המחוייבויות ההדדיות. ההרגשה בארה"ב היא כי הוליכו אותנו באף". ימים אחדים אחר־כך נכתב באותו עתון: „ישראל ביזתה את ארה"ב ובכך העמידה במבחן את הברית הנשענת על אינטרסים ועל ערכים... יצחק שמיר מושך בכתפיו בנונשאלנטיות: „זה לא חשוב". מאמרו של ויליאם סאפייר (נץ שהשקפותיו דומות להשקפות „חרות") ב„ניו־יורק טיימס" כבר צוטט בישראל, אך מאמר שיצחק שמיר כנראה לא שמע עליו הרי עיקריו שניים: „שידול יהודי ארה"ב לבגידה עלול לעורר אנטישמיות. קידומם של איתן וסלע הם פחדנות מוסרית". ב„ניו יורק פוסט" נכתב ב־10 במארס „ישראל עשתה טעות קשה" וב„ג'ואיש" מ־7 בחודש קבע: „ישראל עברה את הגבול. קידומם של איתן וסלע מורה כי ישראל אינה מבינה את חומרת המצב". שלושה ימים אחר־כך נכתב באותו עתון: „בהתנערותה מפולארד סיפקה ישראל את המידע שהפלילו. הסירוב למנות ועדת־חקירה הוא גילוי נוסף של אטימות ישראלית".

„שקרנים, גנבים" – אלה רק כמה מתארי־הכבוד ש„בוסטון גלוב" כיבד בהם את ישראל: „האיך הם נוהגים בנו כאילו היינו שוטים ומטומטמים מכדי להבין שמושכים אותנו באף? מתי נתחיל לפעול לפי האינטרסים שלנו, לא שלהם?" „גלוב" מוסיף ושואל, היכן הסנאטורים אדוארד קנדי וג'ון קרי (השניים המייצגים את מדינת מאסצ'וסטס, ש„גלוב" יוצא בה לאור), שמוקיעים כל מעידה קטנה של הנשיא רייגן, אך שותקים כשצריך להוקיע את ישראל?

הממונים על ההסברה בנציגויות, לרבות בשגרירות בוושינגטון, שיגרו לארץ מבריקים מלאי דאגה. המכנה־המשותף בהם הוא, שישראל הוצגה בארה"ב לא רק כשקרנית ותככנית כפויית טובה, אלא גם כמתנערת מהאיש שלה בוושינגטון. ההתנכרות, מסתבר, לא חיזקה אלא עירערה עוד יותר את הקרקע הנשמטת והולכת מתחת לרגלינו בארה"ב.

יצחק שמיר הוא איש עסוק מאוד. עליו להשתלט על התנועה שמעמדו בה טוב רק במעט ממעמדה של ישראל בארה"ב כרגע. אין פלא איפוא כי לא הספיק לעיין בעתונים האמריקאיים או לקרוא את מברקי הנציגים שלנו בארה"ב. אם מישהו ממכריו של שמיר ייתקל בגליון זה של „דבר", יואיל נא בטובו למסור אותו לידי ראש „חירות", בתקווה שיתפנה לכמה דקות מטרדותיו בתנועה, כדי להוכח שחוץ מזה הכל בסדר.

הכדור עגול אך המגרש שטוח

מאת דרור שרביט, לונדון

הפיכת „איצטדיוני" כדורגל לאזורי־מגורים יוקרתיים היא כיום הלהיט בעסקי דלא־ניידי של הבירה הבריטית, תוך התחשבות זעומה מאוד ברגשות האוהדים

כדורגל זה עסק. במולדת המשחק הזה מתגלגלים סביבו מדי שנה כ־10 מיליארד דולאר. רק טבעי הוא שאופנת המיזוגים, השולטת כיום בעולם העסקים המערבי, הגיעה גם למגרשים. האופנה הזו, שבאמצעותה נהפכים אי־אלה משקיעים לעשירים בן־לילה, פוגעת קשה באוהדים שמועדונם, נכסם, חדל להתקיים.

קבוצת הכדורגל של פולהם במערב לונדון, מהליגה השלישית, חגגה בשנה שעברה את יובל התשעים שלה. בעוד כמה חודשים עשוי המועדון לאבד את עצמאותו ולהתמזג עם קווינס פארק ריינג'רס (ק.פ.ר), מהליגה הראשונה. חברת ההשקעות „מרלר", שבבעלותה נמצאים שני המועדונים, מתכוונת למזג את שתי הקבוצות.

„מרלר" אינה יכולה להתחשב בסנטימנטים של האוהדים. אולי משקיעי החברה חשו קורת־רוח רבה כאשר פולהם עלתה השנה לשלב רבע הגמר בגביע האנגלי, אך שמחתם היתה גדולה יותר כאשר מנהל החברה, דייוויד בולסטרוד, בישר על תוכניתו למזג את שני המועדונים ולהסב את מגרשה של פולהם לאיזור מגורים יוקרתי. שערי מניותיה של „מרלר" בבורסה הלונדונית קפצו בעשרות אחוזים ושוויה של החברה עלה ל־85 מיליון לירות שטרלינג.

יש להניח כי לאו־דווקא השמות המפוצצים של שחקני הכדורגל והיכולת הגלומה ברגליהם הם שקסמו לבעלי חברות השקעה, אלא מה שמתחת לרגליים המתרוצצות על מגרשי הכדורגל האנגלי. הכדור הוא עגול אך המגרש שטוח ומתאים לבניה. אולי הגילוי הזה יצער חובבי כדורגל רבים כאן בעולם, אך הנכס העיקרי של אותם מועדונים מפוארים בלונדון היה ונשאר מגרש.

לונדון נהנית בשנים האחרונות מגאות חסרת תקדים, כמושגים אירופיים, במחירי המקרקעין והבתים, בגלל סיבות שונות של ביקוש גדל והיצע מצומצם. אוכלוסייתה של העיר הזו גדלה בלי־הרף: מהגרים אליה יותר ויותר תושבים מאזורים מוכי אבטלה, ובשל אופי עיסוקיה הבין־לאומיים, בעיקר הפינאנסיים, משתקעים בה זרים רבים. נוסף על כך, בעלי הון זרים רבים גילו שההשקעה בנכסי דלא־ניידי של העיר היא

(המשך בעמוד 8)

אותם מעסיקה הצבת הטילים

מאת שלמה שפיר

כאשר אני מבקש לערוך – אחרי גיחה קצרה למערב־גרמניה – את התרשמויותי מהנושאים הפוליטיים המרכזיים המעסיקים כיום את המערב־אירופים, אני מתלבט, כיצד להעלות עניינים המרוחקים כל־כך מפרשת פולארד וממשפט דמיאניוק

קודם כל, אפשר לחוש כיום באירופה מעין אופטימיות זהירה, כי לאחר הקיפאון הממושך בשיחות ז'נבה על הגבלת מירוץ החימוש ופירוק הנשק וגם בסוגיות אחרות, יש סיכוי ריאלי להתקדם לקראת סילוקם – או לפחות לקראת הפחתתם המשמעותית – של הטילים הגרעיניים לטווח בינוני, הן של האמריקאים במסגרת נאט"ו והן של הסובייטים. עם זאת, צרפת של הנשיא הסוציאליסטי מיטראן ושל ראש הממשלה הגוליסטי השמרני שיראק תומכת בסילוק הדדי של כל הטילים הללו רק אם הסכם בין־מעצמתי כזה לא יפגע בכוח־המחץ הצרפתי העצמאי; גם מארגרט תאצ'ר, המקווה להפיק תועלת מדינית מביקורה הקרוב אצל מיכאיל גורבאצ'וב, איננה מתכוונת לוותר על הכוח הגרעיני הנפרד של בריטניה, שהלייבור התחייב לחסלו. בגלל התחייבות זו עלולה האופוזיציה, השסועה בין שמאלנים קולניים ופעלתניים לבין לייבוריסטים מתונים, לנחול בבחירות מפלה זו הפעם השלישית ברציפות.

גם דוברים שמרניים במערב־גרמניה מתייחסים בחשדנות רבה להסכמתו של גורבאצ'וב לוותר עכשיו, בניגוד לעמידתו בעבר, על הקשר בין המשא־ומתן לסילוק הטילים [illegible] לבין „יוזמת ההגנה האסטראטגית" (בז'ארגון הפופולארי [illegible] „מלחמת הכוכבים") של הנשיא רייגן.

יש מי שמבקש לכרוך את גורל הטילים לטווח בינוני בטילים קצרי הטווח במזרח־גרמניה ובצ'כוסלובקיה; אחרים טוענים כי בגלל העליונות של ברית וארשה בתחום הכוחות הקונבנציונאליים רצוי להכניס גם כוחות אלה למשוואת פירוק הנשק החדשה, ויש הרואים בכל העניין צעד מסוכן למערב־אירופה, המיועד להחלישה מול מעצמת־העל המזרחית. לפופולאריות אצל הספקנים זוכות אזהרותיו של שר־החוץ האמריקאי לשעבר הנרי קיסינג'ר, שסילוק הטילים לטווח בינוני באירופה אינו תואם במיוחד את האינטרס הלאומי האמריקאי ועלול להחליש את הקשר בין בעלות־הברית משני עברי האוקיאנוס.

מטבע הדברים, גישתה של האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית ושל „הירוקים" חיובית הרבה יותר. על־אף מעורבותו הישירה של הקאנצלר לשעבר הלמוט שמידט בתכנית להצבת טילי „פרשינג" ו„קרוז", סלד מכך הרוב במפלגה הסוציאל־דמוקראטית, וחלקים ממנה הצטרפו להפגנות ההמונים של תנועת השלום נגד הטילים. אולם גם שר החוץ הליבראלי בממשלת קוהל, הנס דיטריך גנשר, תומך היום במפורש במו"מ משמעותי עם הסובייטים, במטרה לסלק או לצמצם עד למינימום את הטילים לטווח בינוני, והוא מזהיר מפני כריכת הדבר בתנאים מכשילים. השאלה הגדולה היא, כמובן, אם יספיקו שולץ ושוואר־דנאדזה, בעת פגישתם הבאה במוסקווה, להכשיר את הקרקע להסכם ממשי בעוד כשנה ואם לא יסכלו הכוחות השמרניים בארה"ב את המאמצים הללו, למרות פרישתו של סגן שר־ההגנה ריצ'ארד פרל, שהוא מעין „סמרטוט אדום" בעיני האירופים שומרי הדטאנט כמו, להבדיל, שר ההגנה קספר ויינברגר בעיני ישראלים רבים. מחייבי ההסכם באירופה מקווים להשפעה חיובית של הרוב הדמוקראטי בשני בתי הקונגרס – זאת לאחר שהסנאטור הדמוקראטי רב־ההשפעה סם נאן מג'ורג'יה נקט זה עתה עמדה חד־משמעית נגד נסיונות הקיצוניים בממשל רייגן לפרש מחדש את ההסכם האמריקאי־סובייטי להגבלת הטילים נגד־הטילים – הסכם שהיה ב־1972 אחת מאבני־הפינה של הדטאנט של ניקסון וקיסינג'ר.

לפחות בקרב חלק מתומכי ההסכם לסילוק הטילים לטווח בינוני – פרט אולי למאה טילי „ס.ס. 20" באסיה הסובייטית ומספר מקביל על אדמת ארה"ב, כנראה באלסקה – הדבר קשור גם במתן עידוד למיכאיל גורבאצ'וב, שהישג בתחום מדיניות־החוץ עשוי לסייע לו גם במערכותיו הפנימיות. המדובר בעיקר בפוליטיקאים סוציאל־דמוקראטים וליבראלים: חלק מהנוצרים־הדמוקראטים שותפים לגישה זו, אך יש גם החוששים שדווקא הצלחתו של גורבאצ'וב תכביד לטווח ארוך על תפיסתם את ברית־המועצות כ„ארץ הרשע". מכל מקום, כל הצדדים גם יחד עוקבים אחרי הבדלי הנימות במוסקווה, כגון זו של ליגאצ'וב, מס' 2 בהיראכיה בפוליטביורו, שתבע שלא לזלזל בהישגי מהפכת אוקטובר, או של רישקוב, ראש־הממשלה, שקרא לבחון את מימוש הרפורמות.

רבים מהאינטלקטואלים המערב־אירופיים בכלל והמערב־גרמנים בפרט נלהבים מגורבאצ'וב יותר מהפוליטיקאים, וכמו תמיד במקרים כאלה, הם נשמעים אופוריים מדי. לשיא השבחים זוכים הסרטים הסובייטיים של „ההפשרה" החדשה. אחרי „תימה", שזכה בפרס הראשון בפסטיבל הסרטים בברלין, מצפים בכליון־עיניים להצגת הבכורה במערב של „חרטה" האנטי־סטאליניסטי. המערב־גרמנים מקווים, כי למרות זהירותו של אריך הונקר במזרח ברלין ישפיע עידן גורבאצ'וב לטובה, במוקדם או במאוחר, גם על יחסי־הגומלין בין שתי הגרמניות; חרף ההתבטאויות האנטי־קומוניסטיות של הקאנצלר קוהל במערכת הבחירות שותפות לכך היום כל המפלגות. בחסותה של הנהגת המפלגה הסוציאל־דמוקראטית בבון נערך לראשונה סימפוזיון משותף של היסטוריונים ממערב־גרמניה וממזרחה, על שתי המדינות כיורשות ההיסטוריה הגרמנית. בסימפוזיון מצא וילי בראנדט לנכון למתוח ביקורת על הגעגועים ללאומיות הישנה, שבאו לביטוי בוויכוח ההיסטוריונים; בנושא זה זכה לתשואות גם מצד האורחים מהמזרח שהוטעמו, כי מזרח־גרמניה ניתקה עצמה זה כבר ניתוק מוחלט ממורשת הריאקציה והיא מקיימת „ערכים פרוגרסיביים". ברית האיגודים המקצועיים אף פתחה בשיתוף־פעולה תרבותי עם האיגודים המקצועיים הסובייטיים והזמינה לפסטיבל הרוהר ברקלינגהאוזן – גם אנו היינו שם לפני שנתיים – 130 אמנים משש רפובליקות סובייטיות.

לאכזבתם של ישראלים רבים חייב אני לדווח, כי המזרח התיכון רחוק מלהיות בין הנושאים המרכזיים המעסיקים כיום את המערב־אירופים. ביקור העבודה של המלך חוסיין עבר ללא הדים וללא התחייבויות מצד ממשלת קוהל,

(המשך בעמוד 8)

מכתבים למערכת דבר

להוריד שכר הדירה לעולים

בעוד שממשלת ישראל הכריזה על שנת 1987 כשנת עליה מרוסיה ועושה מאמצים אדירים לכך, היא למעשה לא עושה שום דבר כדי להקים תשתית לקליטתם. מאפריל 1986 התייקר שכר הדירה בדירות של „עמידר", „עמיגור" וכו' לפי החלטת הממשלה ב־1300%—1500%, דבר המהווה לרוב משפחות העולים חלק משמעותי מתקציב המשפחתי. לצורך מאבק בעליה „פרועה" זאת אנחנו, עולי רוסיה, התארגנו בקבוצה, אשר מאחדת מאות משפחות בתוך ירושלים וברחבי הארץ.

בפניותינו הרבות לשר השיכון והבניה דוד לוי ולגורמים נוספים בתוך המפלגות השונות ובממשלה עצמה לא ראינו אפילו רצון להיפגש איתנו. דבר אינו מועיל להסביר לקובעי המדיניות, שברוסיה שומעים אודינו את מצוקותינו – מה שאינו מעודד עליה, אלא נהפוך הוא – יציאה ישירה לארצות־הברית. ממשלת ישראל שרואה במעמד הפליט המעניק זכויות רבות במדינות המערב לכל יוצא רוסיה באיום וכסיבה לנשירה, אינה מכירה בעובדה, כי הסיבה העיקרית למעשה זה הוא מצב קליטתנו העגום בארץ.

האם אמנם ממשלת ישראל רוצה, שיהודי רוסיה יבואו מעוני משווע אחד לסף עוני משווע אחר במדינת ישראל? הסרת המעמד של הפליטים במצב הנוכחי בארץ יגרום לכך, שרוב יהודי רוסיה יעדיפו להישאר במקום שבו לפחות הובטחה להם קורת גג, דבר אשר נלקח מאיתנו על־ידי עליית שכר הדירה והגשת כתב־תביעה נגדנו מצד „עמידר" (כי אין ביכולתנו לשלם את המחירים המופרזים), עם האיום הריאלי להוציא אותנו מדירותינו.

כולנו יודעים מהעיתונות, מהרדיו ומהטלוויזיה, שכ־50 משפחות של מהגרים יהודים עזבו באחרונה את ארה"ב וחזרו לבריה"מ. מה יקרה, אם אותו תהליך ולאותו כיוון, רק בממדים גדולים יותר ובקצב מהיר יותר יתחיל בישראל, המולדת ההיסטורית שלנו? הרי עכשיו מדברים על ליברליזציה בבריה"מ.

אנשים מיואשים ממצוקתם מתקשים להסביר לילדיהם, שאפשר להתקיים ולהיות שבעים מאידיאלים ציוניים ולהיות ברחוב בסוף המאה העשרים.

אנו דורשים מממשלת ישראל שתיתן לנו להיות בארץ הזאת ותוריד מייד את שכר הדירה לרמה, אשר היתה עד אפריל 1986, לפני העליה „הפרועה" שהוסיפה סבל, עצב וייאוש לעולים רבים בארץ.

104 חתימות

רוצחי שאלתיאל – החוק

„מן הדין לגזור על האשמים את העונש החמור ביותר, דהיינו עונש מוות. אולם, מאחר שהתביעה לא ביקשה הטלת עונש כזה, אנו מטילים עליהם מאסר עולם", גוזרים שופטים בישראל על המחבלים שרצחו את החייל שאלתיאל עקיבא ז"ל. אני חייב להודות, כי כאשר שמעתי דברים אלה הרגשתי הרגשת עלבון.

מה פירוש הדבר, הרי כל הגאווה שלנו היא בהיותנו מדינת חוק ומהמשפט הזה אנו עלולים ללמוד, שזה לא בהכרח כך ולא בכל המקרים. מכיוון שאם החוק הוא כפי שהשופטים פירשו אותו, ואין לפקפק שזהו החוק, הרי רצונה של התביעה, שהיא למעשה מודרכת לעיתים מאקט פוליטי זה או אחר, לא יכולה לקבוע הכרעה בדין מסוג זה. סוף סוף התובע הוא צד בדיון בלבד, כשם שהנתבע הוא צד לדבר והשופטים ועימם החוק הם הם שקובעים הכרעה. זאת למדנו היטב מהפסיקה האחרונה של בית־המשפט (לא צבאי) בצרפת לגבי מחבל. שם, בצרפת, כל המדינה עמדה ועומדת על רגליה ורועדת. ויש לה להפסיד יותר מאיתנו והיא איננה למעשה במצב מלחמה, כפי שאנו. ולמרות כל זה פסקה כפי שפסקה. אז למה אנחנו צריכים להיות אחרים מכל העולם כולו.

זכורים לי עדיין הדברים שקרו לנו לאחרונה עם השב"כ, שכל הפרשה כולה לא הוסיפה לנו לא כוח ולא כבוד. ומדובר במוסד ראשון במעלה בדאגה לבטחון המדינה. מוסד שלא היה לו שני בעולם כולו. וכל החטא שלו היה, ששני מחבלים, שחטפו אוטובוס, הרגו חיילת ופצעו אנשים, נהרגו. ואיפה בעולם לא היה נעשה כך. הרעשנו עולמות – הכיצד, חוק חייב להיות חוק. קמו עורכים מבוהלים, שרים לשעבר וצעקו חמס, האם אנחנו מדינת חוק או לא. ולא איכפת לי במיוחד על השקרים שנאמרו או לא נאמרו כאן. בענייני ביטחון, זה אמנם חשוב, אולם מכריע ובוודאי לא עד כדי הרס מוסד נעלה כזה. והוסקו מסקנות והאנשים האחראים, שלמעשה במה פשעו, שילמו את המחיר ומי יודע, אם המוסד כולו לא שילם את המחיר, מכיוון שהיה כאן חוק. ואם כך, למה בעניין המחבלים שרצחו את החייל שאלתיאל ז"ל הדברים היו צריכים להיות אחרת. למה האיפה והאיפה?

זכורים לי גם הרגעים הקשים של יוסי שריד עוד מלפני שנה ויותר, שהישווה את המחבלים של האוטובוס עם הקרפיונים באמבטיה של האמא שלו לפני שבת, שהולכים ונשחטים על מה ולמה. איפה החוק, צעק, הרעיש עולמות עד לרגע האחרון. ואם החוק הוא חוק, יוסי, ואני מסכים אתך, אז למה אתה מחריש היום בעניין המחבלים שרצחו את החייל שאלתיאל? שם צריך להיות חוק וכאן לא? צריכים להיות עקביים, אפילו שהדבר עלול לא להנעים במיוחד. ואתה, יוסי, שותק כקרפיון. למה?

נפתלי זלינגר
נתניה

האחד הטוען שהוא יודע

סוף סוף נמצא האחד הטוען שהוא כן יודע. לא, הוא לא שר בכיר היושב בקבינט, הוא אפילו לא אחד השרים בממשלה, אבל תודה לאל יש כזה ונסתפק בו, אפילו שהוא בסך־הכל סגן־שר – הלוא הוא סגן־השר רוני מילוא. נדמה שכולנו נשמנו לרווחה אחרי שקול־ישראל הודיע על כך במהדורתו המרכזית בערב יום ראשון ושוב נשמעה ההודעה מעל המירקע בו בערב ב„מבט". ואף כי טרם זכינו לשמוע זאת מפי סגן־השר בכבודו ובעצמו, נאמנים עלינו אנשי התקשורת, שהודיעונו וביססו דבריהם ומה־גם שהדברים לא הוכחשו על־ידי סגן־השר.

אז סגן־השר רוני מילוא מודיע, שיש ברשותו מידע המפליל את מ"מ ראש־הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס בנושא הסוראני הקרוי מקרה פולארד. ומהיות סגן־השר מילוא את פרס שעליו לחשוש יותר מאחרים (שימו לב: יותר מאחרים – הווה אומר: על אחרים לחשוש אך פרס יותר מהם) מוועדות חקירה בעניין. כעת יודעים אנו שדברים שלא ידועים לראש־הממשלה, לשרים בקבינט, וכך, שמענו לפחות מפי אחד השרים השייך לקבינט אומר זאת) – דברים אלה כן־ידועים לסגן־השר, הוא רוני מילוא.

אדרבה ואדרבה יבוא סגן־השר יפרסם ויגלה ויעיד על הדברים האסורים הידועים לו והשמורים לפי דבריו באמתחתו ואשר מהם יש לחשוש לאחרים ובמיוחד לשר־החוץ.

מאוד חשוב לדעת על האמת הזו שבפי סגן־השר מילוא כי אין להניח, שבדותה היא והעושה כך בראוי ייחשב וכך הוא ייקרא בפי העם.

רשות הדיבור לסגן־השר רוני מילוא בעל הידע.

שוניא ברונשטיין
קרית חיים

ראו כל הנגעים חוץ [illegible]

בעקבות ביקורתו החריפה של ראש־הממשלה יצחק שמיר בנושא הוועידה הבין־לאומית בעת ביקורו בארה"ב, כלפי ממלא מקומו ושר־החוץ שמעון פרס, הגיח החזיק אחריו ח"כ רוני מילוא בראיון ב„קול־ישראל", בציינו, כי „שמעון פרס נהג באלימות מילולית נגד ראש־הממשלה".

ובכן, האין זה מבחן שרוני מילוא דווקא, בעל הפה הגדול, מיוסר בפה חנף ומאשים את שמעון פרס ב„אלימות מילולית"?!

בהופיעו בכנס צירי „חירות" במגדל העמק (26.2.87) הוסיף מילוא („דבר", 27.2.87), לשקץ ולנבל את פיו באמרה: „פרס חייב לזכור, שוועידה בין־לאומית אינה 'מתנה ליום הולדת' שאפשר להחזיר אותה עם הפגה"...

אכן, „כל הנגעים אדם רואה, חוץ מנגעי עצמו" (נגעים ב' ה), והסיגנון של האדם הוא גם דמותו.

ב"צ אופז
הרצליה

מאיר יערי – במקוה־ישראל

בחורף 1922 עשה מאיר יערי במקוה־ישראל. בספרו של יוסף שפירא „מאה שנה מקוה־ישראל" כתוב בין השאר: „באותו זמן עבד במקום גם מאיר יערי, לא כחבר הקיבוץ, שמסיבות שונות פרש ממנו והצטרף אח"כ לקיבוץ „השומר־הצעיר" – מרחביה. הוא עבד כבודד, לאחר משבר רעיוני שעבר עליו, והחודשי עבודתו במקום עשה את חשבון־הנפש של מעבר מתנועת־נוער לתנועה חברתית־לאומית".

עלון „בחלמי מקוה" מצטט ממה שכתב אז יערי: „במקוה־ישראל לקחתי בידי גרעין של אקליפטוס, שבקושי הוא נראה בעין בלתי־מזויינת. ראיתי את הענקים המיתמרים אל־על לגובה של 50 מ', הם צמחו מגרעין זה. מתחת לעצים שיחקו ילדים. שמחת הצמיחה מילאתני ואותה שעה חשתי עד מה קשה לראות עכשיו את הארץ בהתפתחותה, בלי תחושת העתיד הבאמונה".

א. סרומי
חולון

מדינה „לא־דמוקרטית" מול שביתה בלתי־אנושית

כששומעים קולות בציבור בעד איסור שביתות של עובדים בבתי־חולים, הכריזו אנשי הוועד של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים, כי מדינה שאוסר בה לשבות איננה מדינה דמוקרטית. אך לא חשו המכריזים, כי שביתה על גבם של זקנים חולים וילדים חולים – חסרי אונים, היא שביתה בלתי־אנושית.

כשלעצמי, אם אעמוד בפני דילמה „מדינה בלתי־דמוקרטית" או שביתה בלתי־אנושית, אני נוטה לבחור, במצפון סוציאליסטי נקי, ב„מדינה בלתי־דמוקרטית"... כי סוציאליזם הוא קודם כל תורה אנושית. וכל דבר בלתי־אנושי הוא אנטי־סוציאליסטי, האנטי־דמוקרטי.

יצחק מאור
אשדות יעקב, איחוד

ניצולי רכבת קסטנר

כל היודע פרטים על אודותיהם, מתבקשים לפנות בהקדם, טלפונית או בכתב, לתנועת לפיד – ותנועה להנצחת לקחי השואה, לקראת כנס ניצולי הרכבת: רח' החבצלת 7, ירושלים מיקוד 94224, טל. (02)221640 / 722927 / 867485.

א. ברגע
יו"ר תנועת לפיד

לפני 60 שנה

רישום הקרקעות בא"י

הסופר הארץ־ישראלי של „אל סיאסה" כותב לעתונו שעבודת רשום הקרקעות בא"י תעשה תחת השגחת ועדה בת שלשה, שבראשה יעמד מר אברמסון – מושל מחוז הצפון הנוכחי. משכורתו השנתית תהיה 1600 לי"מ. הממשלה תמנה שלש ועדות משנה שבראשן יעמדו פקידים אנגלים. לתפקידים אלה מוצעים לואיק, אדוין סמואל וצ'מפיון (מושל באר שבע). עבודת הרשום תמשך עשר שנים ותעלה בערך חצי מיליון לי"מ.

וג'בוד דורש את זכות האשה בא"י

לונדון. בתשובה לשאלתו הרשמית של יוסיה וג'בוד בבית הנבחרים, ענה אמרי, כי אין הממשלה יכולה לתת לנתינים האנגלים בא"י זכות בחירה לעיריות. אשר לשאלת זכות הבחירה של הנשים – הודיע אמרי, כי רוב תושבי א"י מתנגדים לכך, אולם הנציב לורד פלומר מעיין כעת באפשרות להרשות לעיריות אחדות להנהיג בתוכן זכות בחירה לנשים, אם יהא הדבר רצוי לאנשי המקום.

לפני 40 שנה

משרדי מחלקת ההסברה של הסוכנות היהודית נהרסו בפצצת זמן

משרדי מחלקת ההסברה של הסוכנות היהודית ולשכת התיירות, הנמצאים ברחוב בן יהודה 5 בירושלים, נהרסו אמש בהתפוצצות מוקש זמן בתוך הבנין.

המשטר הצבאי בטל

המצב הצבאי שהוטל על תל אביב ובנותיה, פתח תקוה, רמת גן וחלק של ירושלים ושנמשך 15 יום, יבוטל היום ב־12 בצהרים.

הוסרו הכסיות

לונדון. הכסיות הוסרו בוואשינגטון ובמוסקוה כשהנשיא טרומן ומיניסטר החוץ הבריטי בווין תקיפו בנאומים גלויי הלב ביותר מאז המלחמה את ברית המועצות על מעשיה במזרח אירופה ובגרמניה. השאלה הבוערת היא מה תהיה השפעת שני נאומים אלה במוסקוה.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

מי שמיצה את שמחת פורים היה טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, הנראה כאן בתמונה מימין רוכב על גמל ובתמונה משמאל בעגלה יחד עם רות פופקין, נשיאת הדסה, במצעד פורימי של נשות הדסה.

צילומים: יצחק הררי, רחמים ישראלי

סרט

במלאות שבע שנים למותו, תערך היום בבית העלמין בגינוסר אזכרה ליגאל אלון (בתמונה). לאחר העליה לקבר ייערך באולם הספורט של המשק טקס אזכרה, ובמהלכו יוקרן בהקרנת בכורה סרט שהכין איש הטלוויזיה אודי גולדשטיין על יגאל אלון. אורכו של הסרט שלושת־רבעי שעה, ובו סיפור חייו של אלון וכן שיחות וראיונות עם בני משפחתו וידידיו. גולדשטיין עבד על הסרט כשנה וחצי וסייעו לו חיים חפר, דנה כהן ודליה גוטמן. אחרים שכבר ראו את הסרט גמרו עליו את ההלל. הסרט יוקרן באולם מיוחד בבית יגאל אלון, שייפתח היום באופן לא רשמי לתקופת הרצה. הפתיחה הרשמית של הבית, שבו תועבר מורשתו של אלון, תתקיים בעוד מספר חודשים במסגרת חגיגות הארבעים למדינה.

שמעון וייס

אור לגויים

ארגון הבריאות העולמי ביקש לקבל עותקים של תוכנית ההסברה לבתי הספר על מחלת האיידס. ראש כוח המשימה למלחמה באיידס בארגון הבריאות העולמי של אזור אירופה, ד"ר ב. ביטצ'קי, פנה במכתב לעורך התוכנית יונן שנקר מבית הספר לרפואה חברתית בירושלים, וביקש שישלח לו 35 עותקים של התוכנית, להפיצה במדינות אירופה החברות בארגון.

התוכנית כוללת 6 יחידות הוראה לתלמידי כיתות ו' ומעלה, ובה הסברים על מקורה של מחלת האיידס, קבוצות הסיכון ודרכי המניעה. שנקר הוזמן להציג את התוכנית בכנס בין־לאומי של ארגון הבריאות העולמי, שיתקיים בסוף החודש בספרד.

פרידה

המטה הכללי נפרד אמש בטקס חגיגי מישראל סהרוב (משמאל), שסיים את תפקידו כיו"ר קרן ליב"י. בתמונה מימין הרמטכ"ל משה לוי.

צילום: עופר קרנירוביץ

בולי נשים

ועדת השרים לענייני סמלים ובולי־דואר אישרה הנפקת סידרת בולי נשים, שתכלול 8 דיוקנאות שטרם צוינו בבולי ישראל. ההצעה הובאה על־ידי שר התקשורת, פרופ' אמנון רובינשטיין, לפי הצעתה של יוזמת הרעיון, עו"ד ריינה שעשוע־הזמן. כוונת המציעים להנפיק את סידרת בולי הנשים לכבוד יום האישה הבין־לאומי ב־8 במארס 1988. רשימת הנשים שאושרו להנפקת הבולים כוללת את הצנחנית חביבה רייק, דונה גראציה, דודתו של דון יוסף נשיא, שחקנית הבימה חנה רובינא, המשוררות לאה גולדברג ורחל, שרה אהרונסון מניל"י, רחל ינאית בן־צבי, רעייתו של הנשיא בן־צבי וחלוצת החינוך החקלאי לבנות חנה מייזל־שוחט.

אריה ליננבאום

בגרות מוסיקלית

משרד החינוך והתרבות ציין לשבח 15 מוסיקאים צעירים שהצטיינו בבחינות הבגרות במוסיקה. המשרד דיווח על השגיהם של התלמידים לאקדמיה למוסיקה ולמועצה לתרבות ולאמנות כדי שימשיכו בקידום כישוריהם של המוסיקאים הצעירים. המפקח על החינוך המוסיקלי בן־ציון אורגד (בתמונה) ציין כי בשנה האחרונה נבחנו 79 תלמידי כתה י"ב בבחינת בגרות מעשית במוסיקה. משרד החינוך מאפשר לתלמידים להציג את יכולתם המוסיקלית בביצוע רסיטל שדינו כדין עבודת גמר עיונית, המזכה את הנבחן ב־4 נקודות (מתוך 20 הנדרשות בבחינות הבגרות). בכל רסיטל מנוגנות 5 יצירות המייצגות סיגנונות שונים. אל הבחינה בנגינה נלווית עבודה בכתב.

רב־מכר

„הקופסה השחורה" של עמוס עוז (בתמונה) שהיה לרב־מכר בארץ, יופיע בקרוב בתרגום אנגלי בבריטניה ובארצות־הברית. המחבר, העומד לצאת ללונדון כדי לשאת הרצאה בוועידת סופרי אנגליה, ינצל את שהותו שם כדי לעבוד כמה ימים עם מתרגם ספריו לאנגלית, ניקולס דה־לאנג'. „הקופסה השחורה" יהיה ספרו העשירי המתורגם לאנגלית.

לקראת ה־40

הוועדה המרכזת החליטה על הקמת מטה משותף של ההסתדרות ונציגות עיירות הפיתוח, הקיבוצים והמושבים, להשתלבות ההסתדרות בחגיגות לציון 40 שנות קיומה של מדינת־ישראל. זאת על־פי הצעת נחום פסה, יו"ר המרכז לתרבות וחינוך. פסה הבהיר כי ההסתדרות תחל בציון שנת הארבעים למדינת־ישראל כבר בדצמבר השנה, עם פתיחת שנת ה־68 לייסודה של ההסתדרות הכללית. ישראל קיסר, שסיכם את הדיון, הודיע כי ההסתדרות תקיים באחד במאי 1988 מיפגן מרכזי אשר ייצג את ההסתדרות הכללית במלוא עוצמתה והישגיה תוך הבלטת תרומתה להקמת המדינה וביסוסה. כמו כן אושרו הכנות לאירועים כמו: פסטיבל בין־לאומי לשירי עבודה, הפקת מחזה חינוכי והסברתי, השתתפות בתערוכה ארצית של 40 שנות המדינה ועוד.

שחמט — צריך לממש רק שש

מאת אליהו פשר

לכבוד פורים אנו מביאים שש בעיות להנאתכם. לא כל המצבים תמימים ויש להיזהר מאוד בפתרון. כל מי שחושב שהצליח לפתור את כולן ישלח את הפתרונים תוך שבוע לעורך: קיבוץ כברי ד.נ. מעלה הגליל מיקוד 25120, בין הפותרים נכונה נגריל שלושה ספרי שחמט.

בכל הדיאגרמות מתחיל לבן וזוכה

מס. 1

מט במסע אחד.

מס. 2

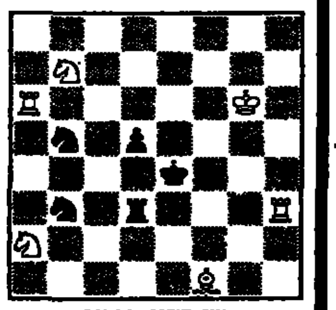

מט בשני מסעים.

מס. 3

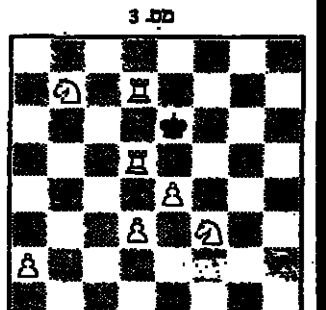

מט בשלושה מסעים.

מס. 4

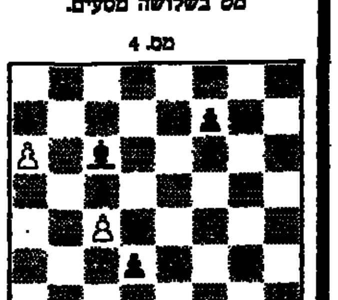

מט בארבעה מסעים.

מס. 5

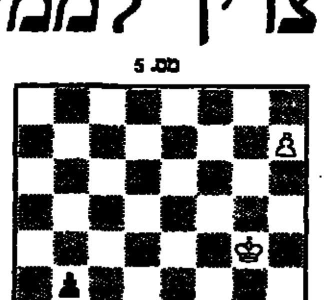

מט בחמישה מסעים

מס. 6

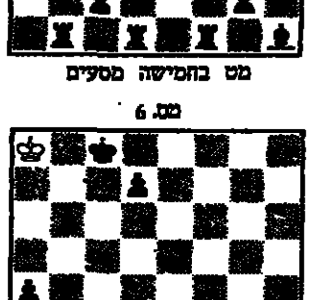

מט בששה מסעים

בקצרה

● מרכז „הפועל" הקים ועדת סקר ומינויים לקראת הבחירות לאיגוד השחמט. המעונינים להופיע בפני הוועדה יפנו לאהרן איסרס במרכז הפועל או באיגוד השחמט.

● בהרצליה נערכה תחרות בזק לזכר דני גלזר ז"ל 26. משתתפים. ישראל גלפר 9 מ־9; משה כנען 6½; 4 צברו 6: אליעזר ביכלר, משה הרשברג, רן שבתאי ויפתח דניאל.

● פסטיבל תל אביב במועדון [illegible] ביכורי העתים יערך בחול המועד [illegible]. יהיו מספר אירועים שהמרכזי [illegible] תחרות בין־לאומית ראשונה לזכר של משה צ'רניאק במועדון על שמו של ישעיהו ירקוני בתאריכים: 19.4.87 – 7; אליפות ישראל הפתוחה בשיתוף עם מועדון השחמט של „הפועל" ת"א בתאריכים 20־10 באפריל; תחרות סוף שבוע העשירית במספר של המועדון בתאריכים 16־20 באפריל. כן תתקיים תחרות בזק רבת משתתפים, תחרות לפתרון בעיות שחמט בניהולו של האמן עופר קומאי, אלוף העולם בשטח זה בעבר. בכירי שחמטאי ישראל יקיימו תחרויות סימולטניות. ההרשמה במשרדי איגוד השחמט עד יום א' 5 באפריל.

● בסיבוב השביעי בליגה הלאומית הושגו התוצאות: אסא אוניברסיטה ת"א – הפועל פלדקרייז ראשון לציון 4½:1½; אסא טכניון חיפה – הפועל הרצליה/ פ"ת 1:4; באר שבע – בנק לאומי 2:3; רובינשטין ירושלים – הפועל רחובות תיקו 25; המיפגש בין ביכורי העתים והפועל הדרה/ רמת גן נדחה.

● בשש־שבת יערך דו־קרב בין באר שבע ואסא אוניברסיטה ת"א על הזכות לייצג את ישראל בגביע האלופות של אירופה.

● אלוף העולם לשעבר מתמודד בימים אלה בספרד עם אנדריי סוקולוב על הזכות להזמין את אלוף העולם קספרוב לדו־קרב. קרפוב מוביל 2:4 הראשון שיצבור 7½ נק' יהיה המנצח.

● במשחקי הגביע הצליחו לשלב חצי הגמר 'הפועל' ג' ראשון לציון שניצחה במפתיע את 'הפועל' א' פתח תקוה ו'הפועל' ב' פתח תקוה שגברה על 'הפועל' צים חיפה. במיפגש השני תתמודד באר שבע א' שגברה על 'הפועל' ראשון לציון ב' עם בכורי העתים שניצחה את אס"א ת"א.

● ירחון שחמט כפול לחודשים פברואר מארס הופיע ובו חומר עשיר ומגוון מן הארץ ומחו"ל. בין השאר מד־כושר עולמי וגם ארצי ליום 31.12.86.

מט חנק

התובע במשפט אייכמן גדעון האוזנר סיפר שבעת משפטו של אייכמן הגיעו לנאשם כ־20 בעיות שחמט שכולן הסתיימו בפט. התברר שבספרדית פט מובנו חנק. האם גם דמיניוק יקבל בעיות כאלה?

אנו מביאים דוגמה של מט חנק שהיתה בקרב בשנת 1984. נכון יותר לומר שעלולה היתה להיות כי הלבן התמיץ.

קספיזה' — קלינקו

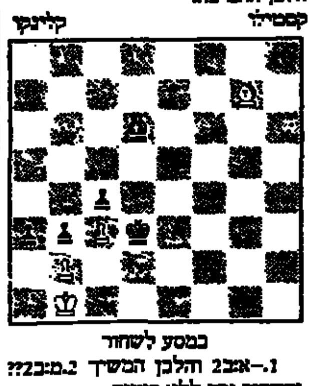

במסע לשחור

1.–אב2 הלבן המשיך 2.מ:ב2?? והשחור זכה ללא בעיות

המשחק הובא בבטאון אינפורמטור עם נתוח כטעות. כי גם הנסיון 1.–מא1 מג2 אינו מביא לנצחון.

היה על הלבן להשאיר את הרגלי ולשחק רק ברץ וכל נסיונותיו של השחור להתקרב למלך היו מסתיימים בפט־במט חנק!

למשל: 2.רו6 מה4 3.רז7 רה5 4.רז8 ה:ג5 5.רה7 ולא רז7? בגלל רה5 6.רח8 ר:ג5 7.ר:ה2+ (חונק) רה5 6.רג4 מר2 7.רא5 והשחור על אף יתרונו הגדול אינו יכול לקדם את הרגלי ליג4 ולזכות.

הכדור עגול

(סוף מעמוד 7)

רווחיות והדבר מתסיס את הביקוש ומקפיץ את המחירים. ההיצע, לעומת זאת, מוגבל ואינו משתנה, בשל האופי השמרני של העיר: אין אישורים לבנות לגובה – קו גובה־הבנייני השליט הוא קומתיים – ואזורים ציבוריים נשמרים בקפדנות כפארקים וכשטחי־ציבור אחרים.

לא כן מגרשי הכדורגל. אמנם בכמה אזורים נמכרו המגרשים לעיריות המקומיות והוחכרו מחדש, כאמצעי להתגברות על קשיי מימון ולמניעת השתלטותם של בעלי־הון, אך לא בכל מקום יפה כוחו של מרשם זה, כי לעיריות עצמן יש קשיים כספיים וסדר עדיפויות משלהן.

לכאורה, מה פשוט יותר מאשר לקבל החלטות במועצות העירוניות של לונדון, שאת שטחי האיצטדיונים שלהן אי־אפשר להסב לשום יעוד אחר, וכך לבלום את השתלטות חברות ההשקעה ומפתחי המקרקעין על מועדוני הכדורגל? אך למעשה, החלטה כזו תגרום פשיטת־רגל למועדונים רבים. מגרשיהם של אלה ממושכנים לבנקים בערכם התחליפי (לבניה) ואם יוגבל יעודם, ייפגעו המועדונים, שלא יעמדו בפני תביעות הבנקים לכסות על תת־בטחונם.

„מרלר" רכשה את פולהם בחודש מאי בשנה שעברה, תמורת תשעה מיליון לירות שטרלינג. בתיק ההשקעות שלה, נוסף על ק.פ.ר, נמצאת גם הקבוצה הלונדונית המפוארת צ'לסי. בעיסקת המיזוג של פולהם עם ק.פ.ר משחררת „מרלר" נכסי פיתוח, שמעריכים אותם כאן בשווי של 20 מיליון לירות שטרלינג. 40 מיליון לירות שטרלינג נוספים ייכנסו לקופת החברה כאשר קבוצת צ'לסי תסיים את תקופת השכירות של מגרשה באמצע 1988.

הודעתה של חברת „מרלר" על תוכניתה למזג את פולהם בק.פ.ר. עוררה תגובות קשות בקרב האוהדים, אך ספק אם ניתן יהיה לעצור את מגמת המיזוגים בכניסה למגרשי הכדורגל.

אותם מעסיקה

(סוף מעמוד 7)

שפרס לשינויים מזעריים אושרה זה עתה בממשלת המשך (מבין שני סגני שרי־החוץ החדשים, הפעם שניהם ליבראלים, נחשב הלמוט שפר כממשיך האוריינטציה הפרו־ערבית של יורגן מלמאן ואירמגרד אדם־שוואצר נחשבת כידידותית יותר לישראל). גם הוויכוח המחודש בציבור בארץ ובאמצעי התקשורת, לרבות ב„דבר" (נתן רועי), על ההכרח לבטל את ביקור הנשיא ח"כ הרצוג בגרמניה בגלל משפט דמיאניוק, לא תרם לתודעת הגרמנים. אם אמנם יידחה הביקור ברגע האחרון, יצטער בוודאי הנשיא וייצזקר, המסמל כיום את כל הכוחות החיוביים בגרמניה שאינם רוצים להשכיח את העבר. אך אם ישראל ההיסטרית והשסועה, וחסרת המנהיגות, רוצה להכניס לעצמה עוד שער עצמי, יימצאו בוודאי גם במערב־גרמניה כוחות שלא יצטערו על כך.

ולבסוף – היסטוריית ה„איידס", שלא מכבר הייתי ער לה בבריטניה, נותנת אותותיה גם במערב גרמניה. איני יודע באיזו מידה בהלה זו באמת כבר משפיעה על ההתנהגות המינית של הדור הגרמני הצעיר והלא כל־כך צעיר; נראה שהם רחוקים עדיין מפרישות וממונוגאמיה; על כל פנים, תעמולת הקונדומים פורחת. אך חוסר הבטחון המוחלט גם באמצעי המניעה והעדר סיכוי למצוא בעתיד הקרוב חיסון יעיל מפני הנגע, שלפי שעה מפחיד יותר מאשר ממית מבחינה מספרית, עוד עלולים להגביר את ההיסטריה. בבוואריה של פראנץ יוזף שטראוס כבר הונהגה בדיקת חובה של איידס בכל השירות הציבורי ואפשר שהיא תורחב גם על המשק הפרטי. החוגים השמרניים בממשלה ובציבור מקווים, כי על אף התנגדותה הנמרצת של שרת הבריאות הנוצרית־דמוקראטית, ריטה זיסמוט, בעלת השקפות המתקדמות ואחת הדמויות הסימפאטיות בממשלה הפדראלית, תלך במוקדם או במאוחר גם בון בעקבותיה של מינכן בעניין זה.

מבצע מיוחד לקוראי „דבר"

עתון 77

ירחון לספרות, חברה, חינוך, תיאטרון, אמנות, ביקורת.
ספרות עברית עכשווית. תרגומי יצירות של סופרים יהודים. תרגומי ספרות ערבית ופלסטינית.
עם „עתון 77" תהיה מעורה בתרבות המתהווה.
החותם היום על מנוי שנתי, ישלם סך 28 ש"ח (במקום 35) עבור 10 גליונות בשנה – כולל משלוח.

חתום על „עתון 77"

לכבוד ת"ד 16452, ת"א
הנני מבקש להיות מנוי על „עתון 77" לשנת 1987/1986
שם ומשפחה______
כתובת______ טל.______
מצורף בזה צק על סך 28 ש"ח עבור 10 גליונות, כולל משלוח והשגך על בנק.
חתימה______ תאריך______

דירות

וילות ובתים

● בהרצליה־פיתוח, וילה חדשה +מרתף. במקום מעולה 052-78552 052-72266 (25271)

● בכפר־שמריהו, וילה +שני דונם לפי בחירה, להשכרה 03-484142 052-70181 (25268)

● ברעננה קוטג'ים וילה משוחררת למכירה 052-442222 ב-250,000 דולר (25235)

ת"א־יפו

דירות למכירה 4 חדרים ומעלה

בשכון ל' דירות לאוב־לוס מיידי 5 חדרים, רח' לוי־אשכול 40, לפר־טים: חברת "אביב" (22618) 03-7512203

דירות למכירה 3–3½ חדרים

במחוזקה דירות ל־אכלוס מיידי, 4 חדרים, ברחוב רוטשילד 18־20. לפרטים: חברת "אביב" 03-7512203 (22509)

דירות למכירה 2–2½ חדרים

חולון–בת־ים

דירות למכירה 4 חדרים ומעלה

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דרום

שרון

דירות להחלפה

ביקוש דירות

דירות בשכ"ה

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

עסקים

לבית אומנה בהתמחות שותף/ה אקטיבי/ת, דולר 30,000 (22504) 03-663022

חנויות

משרדים

● בלב רמת־אביב להשכרה משרדים מפוארים, בשטחים של 250 עד 1,300 מ"ר. "אפריקה־ישראל להשקעות" (22658) 03-650281

● ב"בית הרצל 101" להשכרה חנויות משרדים ואולמות החל מ־100 מ"ר. (22500) 03-663995

● להשכרה בריבוע כחול מגדל 150 מ"ר +טלפונים "איבור־ישראלי" (22527) 03-294141

מבני תעשיה

● למכירה בראשל"צ 3000 מ"ר בני 2 קומות (22414) 03-659540

הצעות עבודה

גזירה/תפירה

● ל"טריילר" דרוש/ה תופר/ת לספירה מלאה (22585) 03-650526

עסקים

מגרשים

הצעות עבודה

למעבדת אופסט מונטז'ר/ית מתחיל/ה, בוגר/ת ביה"ס לדפוס, עם נסיון 03-379910 (22681)

מלחימות/ מחוטות מ־ קצועות לעבודה מיידית, תנאים טובים "א.נ.ת" (22676) 03-203052-3

נערות לפני שירות צבאי לעבודה אריזה במפעל תעשייתי בחולון "חבר" המחלקה הטכנית (22656) 221214

מכונאי אחזקה בעלי נסיון מעל שנתיים לע־בודה במפעל תעשייתי ב־חולון "חבר" המחלקה הטכנית 221214 (22652)

ל"מיוזמי" פרדיס דרו־שים/ות מקבלות קהל, קופאיות ומלצרים/ות (22636) 03-496115

למלון קרלטון דרושים חדרניות אחראיות קומה נסיון חובה ערב ובוקר וטלפניות 03-201467 (22596)

מפעילי מכונות בוגרי בתי"ס מקצועי ידע בשרטוט למפעל תעשייתי בפתח־תקוה (עבודה במשמרות) "חבר" (22496) 221214

חשמלאי תעשיה מוס־מך למפעל אחזקה ידע בשרון/ תל־אביב תנאים טובים "חבר" 221214 (22494)

דוגמניות נאות ביותר לעבודה קבועה בפרוי־קט יהודי. 03-621712 (22485)

דפס אופסט ¼ גליון מנ־סה תנאים טובים. (22443) 03-838339

100 ש"ח ליום! הכנסה קבועה לפתח! לצעי־רים/ות ל.ר.ג. דיזנגוף 117. (22426)

למפעל המעשים בר־מת־גן דרושות שעונ־יות מקצועיות (22420) 03-701244

1200 ש"ח לחודש!!! משכורת קבועה!!! לצ־עירים/ות "עידנים" הנ־גב 4 "התחנה" מרכזית ת"א. (22366)

טראנסקאר' סבנה כל סוגי הרכב +אשראי +החלפה 03-660826 (22331)

לשבועון "כותרת ראשית" בתל־אביב דרוש לעבודה קבועה שליח מנוסה ברמה גבוהה לעבודה שליחויות וג־ביה. למתאימים ינתן רכב צמוד+ משכורת טובה 03-293408 (22277) 03-295222

עולים בלווי מקצועיים לעבודה מעניינת במפע־לים באזור: בת־ים, ת"א ור"ג. 03-240207-8 (22257)

קופאים/ות לרשת שיווק לאזורים: ת"א, חולון, בת־ים, ר"ג ופתח־תקוה. (22252) 03-231958

קופאים/ות לרשת שיווק לאזורים: ת"א ורמת־אביב (לעבודה בלילה)— שכר גבוה. (22241) 03-240207-8

עבודות משרדיות מגו־נות וקבועות לבעלות נסיון (אנגלית עדיפות) (22203) 03-297324

לדפוס אופסט של דרו־שים עוזרי מדפיסים וב־חורים אחרי צבא ללי־מוד המקצוע, תנאים טובים 03-339293, (22122) 03-335370

בוגרי בי"ס מקצועי מיכ־ני +קריאת שרטוט טכני (ידע בעיבוד שבבי) עבודה במשמרות 5 ימי עבודה, הסעות +ארו־חות. "תיגבור" (22072) 03-297840

חשמלאי/מכונאי רכב בנזין/ דיזל רצוי נסיון לעבודה מיידית תנאים טובים "תיגבור" (22070) 03-296846

מכונאי תעשיה בוגרי בי"ס מקצועי רצוי נסיון (הכשרה במפעל) לעבו־דה מיידית "תיגבור" (22063) 03-296846

בוגרי בי"ס מקצועי לע־בודה במבקרי טיב (אי־כות) לעבודה מיידית, שכר הולם. "תיגבור" (22050) 03-297840

מלגזן (רשיון נהיגה) +נסיון לעבודה מושכת תנאים טובים "תיגבור" (22045) 03-297840

קבוע רביבים מעונין ב־עובר פלסטיקה בהזרקה עם נסיון, לקליטה בק־בוץ לפנות לנוסי פרוזי. בערב. 057-965111 (22010) 057-965426

מסגרי פח עבודה בייצור מיבאמות פח (גליוטינה־עירגול) חיתוך וכיפוף לעבודה ממושכת תנאים טובים. "תיגבור" (22005) 03-297840

למפעל לציקות הכשר־ים דרושות עובדות למחלקת השיעוה הכשר־דה במקום 03-823953 (22002)

דרושות קלדניות דיסק־טים /מסוף מנוסות לע־בודות מיידית בתל־אביב תנאים טובים למתאימות. "חבר בן־יהודה 100 תל־אביב שעות קבלה 14.00– 9.00 טלפון (22599) 03-221214

דרושות בתבניות עברית מנוסות לעבודות מעניי־נות מיידית +תנאים טו־בים "חבר" בן־יהודה 100 תל־אביב שעות קבלה 14.00– 9.00 טלפון 03-221214 (22574)

פקידה/ מזכירה +ידיעה במעבד המלילים לעבו־דה קבועה מיידית, "א.נ.ת". 03-203052-3 (22502)

למנה מקצוע נדרשו קור־סים בעיבוד תמלילים וכתבנות מתחילים הש־בוע. שיעוה אורקולית בלעדית. שיעור לדוגמא חינם. "סייס־אנד סאר־נד". 03-658454, (22466) 03-656022

מזכירה עצמאית ומנוסה לחברה מסחרית בבית־אסיה בת"א. שליטה +הדפסה בשפות אנגלית ועברית חובה. ידע בעי־בודה עם מעבד תמלי־לים יתרון. שכר ותנאים טובים למתאימה. יהודה 796 משרה 03-295694 (22361)

פקידים/ות

מעבדות המלילים מנ־סות לעבודות קבועות/ זמניות "א.נ.ת" (22678) 03-203052-3

דבר ראשון בבוקר

דבר דורשת שוויון בתעסוקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור למעביד להפלות בין דורשי עבודה או בין עובדים מחמת מינם, מעמדם האישי או היותם הורים. כן אסור לפרסם הצעת עבודה בלשון המתייחסת למין אחד בלבד, אלא אם כן היה זה מחוייב מאופי התפקיד. המודעות בעמודי הלוח מיועדות לשני המינים.

המשך הלוח בעמ' 11

מכון לבון

כתרנגולת ערופת ראש

מאת שילה הטיס-רולף

רצוי שעוד לפני שנקבע מועד הבחירות, ידונו מוסדות ה„עבודה" באסטרטגיה שממנה תיגזר הטקטיקה של מערכת הבחירות, ורק אחר-כך יוחלט מי מוכשר לנהל את המערכה

לא מן הנמנע שבעתיד הקרוב שוב נהיה שרויים בעיצומה של מערכת בחירות. כמו במערכות קודמות יחליט מי שיחליט במפלגת העבודה על טקטיקת בחירות מסוימת שתיראה מוטעית בעיני חברים רבים, האם אלו יטרחו לבוא ולהעלות ספקות (כפי שעשתה כותבת שורות אלה ב-1984), ייענו בטיעון הגרוש „אבל המומחים אומרים...". וכשיתבררו התוצאות המאכזבות, לא ייוותר להם אלא להנהן בראשם: „אמרנו לכם".

רבים אומרים היום, ושמענו זאת בכינוס היונים של מפלגת העבודה ב-1 במארס, שלאחר שנתיים וחצי של ממשלת ליכוד לאומי טושטשו עמדות המפלגה לבלי-הכר. יש הטוענים שהגיע הזמן לשוב ולחדד את העמדות האידיאולוגיות של המפלגה – ואחרים עונים כנגדם שהחידודים האידיאולוגיים כבר נמצאים במצע המשופץ של המפלגה וכל מה שיש לעשות זה להבהיר בפומבי, ובשפה עממית, את אשר נוסח במצע בעמל רב.

מערכת הבחירות של המערך בבחירות לכנסת הי11 התבססה על הנחה שלמערך בעיה אידיאולוגית עם רוב האוכלוסיה ושהדרך היחידה להתמודד עמה היא על ידי שמירת פרופיל אידיאולוגי נמוך – לא להרגיז, לא לחדד נושאים, לא לומר בקול רם את מה שנאמר במצע שאף אחד אינו טורח לקרוא.

יש המסכימים שאכן קיימת בעיה אידיאולוגית, אך מוסיפים שאי-אפשר להתגבר עליה בהמרת החולצות הכחולות עם הסרטים האדומים ובהחלפתם בחליפות הדורות ועניבות. הדרך היחידה לפתור את הבעיה האידיאולוגית הנה באמצעות חינוך, והחינוך אינו עניין שניתן להפעילו שבועות ספורים לפני ההליכה לקלפי. זה עניין ארוך, והשלב הראשון חייב להתבטא בהפסקת טישטוש הזהות העצמית. בשלב זה אין הרבה מה לעשות, אומרים המתנגדים. טקטיקת בחירות זו או אחרת תוביל לאותן תוצאות מאכזבות עצמן ומוטב עלינו לאמץ אסטרטגיה של אמירת אמת – אלה עמדותינו, אלה אמונותינו, אלה מטרותינו, אם הן מוצאות חן אם לאו – למען העתיד, כחלק מהתהליך החינוכי לטווח הארוך.

אולם אין זה מובן מאליו שהבעיה של מפלגת העבודה היא אידיאולוגית בעיקרה. ברור שלגבי חלק מן הציבור קיימת בעיה אידיאולוגית ובחלק זה של הציבור אין למפלגת העבודה מה לחפש. מי שמתנגד לויתור על שטחים תמורת שלום – לא יצביע בעד מפלגת העבודה ויהי מה. מי שרוצה מדינת הלכה – לא יצביע בעד מפלגת העבודה. מי שמתנגד לתיכנון כלכלי לא יצביע בעד מפלגת העבודה. אולם מי אמר שהרוב מתנגד באופן עקרוני לויתור על שטחים, רוצה מדינת הלכה ומתנגד לתיכנון כלכלי?

בחלקים גדולים של הציבור אין בעייתה של מפלגת העבודה אידיאולוגית, גם לא היסטורית – אלא רגשית-אנושית. לא השכלנו לשכנע את הציבור הזה בכנות הלאומיות שלנו, כדאגתנו לכלל ולא רק לאינטרסים סקטוריאליים צרים. אנו ממשיכים לבוז לו בהתנהגותנו המתנשאת, מופיעים אצלו רק לפני בחירות, נוהגים כלפיו בחוסר סבלנות ובחוסר סובלנות. המשמרת הצעירה צועקת על שמעון פרס – בצדק או שלא בצדק – במקום להסתובב בקרב העם ולרכוש את אמונו. לעם באמת לא איכפת אם שמעון פרס צריך היה או לא צריך לחכות בנסיעתו למצרים עד שובו של יצחק שמיר מארה"ב. בשכונות אין מבינים את רעיון הוועידה הבין-לאומית. בכלל, איך אפשר לרכוש את אמון העם בפרצופים של איבה, בחוסר חדוות חיים ובמוחות העוסקים בתככים קטנוניים? שמעון פרס, כשאינו עוסק בקידום השלום המיוחל, צועק כמורה – בצדק או שלא בצדק – על המשמרת הצעירה במקום להסתכל ולראות שחסר דבק מלכד במפלגה, ושגם החברים המסורים ביותר עסוקים כל אחד בפינתו, בעשייה שלו, ולא ברור אם כולם מושכים את העגלה באותו כיוון.

האין זה רצוי שעכשיו ולא לאחר שיוחלט על תאריך הבחירות הבאות יישבו מוסדות המפלגה וידונו באסטרטגיה שממנה תיגזר הטקטיקה בעת מערכת הבחירות ואחר זה יוחלט מי מוכשר לנהל מערכת בחירות כזו או אחרת? אידיאולוגיה טובה פחות או יותר – יש; מצע משביע רצון פחות או יותר – יש; אסטרטגיה – אין; וטקטיקה ללא אסטרטגיה כמוה כתרנגולת הרצה בחצר ערופת ראש.

(הכותבת היא עורכת „ספקטרום" – ירחון תנועת העבודה באנגלית)

ב"ג – גבולות וחלוקה

מאת צבי שילוח

מנסים להשכיח את הכרזתו למחרת מבצע „קדש" על „מלכות ישראל השלישית" ועל כך ש„סיני אינה מצרים"

במאמרו „בן-גוריון – זכרונות והרהורים" („דבר" 22.2.87), ביקש אבא אבן, לפי עדותו, להעמיד דברים על אמיתם בעניין גישתו של בן-גוריון לבעיית הגבולות ולסכל את נסיונם של המסלפים (ואני בתוכם) „לספח את בן-גוריון" למחנה שלהם.

מכיוון שאבא אבן העלה זכרונות, יורשה גם לי להעלות זכרונות ולהתאפיים לנושא. נכחתי ב-1950 בישיבת מזכירות מפא"י שהתקיים בה ויכוח בין בן-גוריון לבין משה שרת על השטח הריק שבין רצועת עזה, שהיתה אז נתונה לשלטון מצרי, לבין דרום-הר-חברון שבשלטון ירדני. בן-גוריון תבע ליישב בחיפזון את השטח – ואת בימי העליה ההמונית והמעברות – שלא יתיישבו בו פליטי רצועת עזה, שהיו עוברים בלילות לחברון ובחזרה. „אם לא נשים קץ לשממה לא יהיו גבולות למדינת ישראל בדרום", אמר. בשטח ההוא קם חבל לכיש.

מתוך דאגה דומה יזמו ממשלות המערך את יישוב רמת-הגולן, פיתחת רפיח, בקעת הירדן ואלקנה „חמש דקות מכפר-סבא". ובניסוח דומה – בעניין עיבוי סביבת ירושלים – השתמש באחרונה שמעון פרס, בתשובתו על שאלת ד"ר אלדד בטלוויזיה, מדוע תמך, כשהיה שר בטחון, בהקמתה של עופרה בחבל בנימין. מתוך דאגה דומה מיישב גוש-אמונים, זה עשר שנים, את אדמות הטרשים ביהודה ובשומרון.

אשר ליחסו של בן-גוריון לחלוקת הארץ, מן הראוי לציין את ההבדל המשמעותי בינו לבין חסידי החלוקה בימינו.

בן-גוריון תמך בחלוקה כשלב הכרחי להשגת המדינה. בימי הויכוח הגדול על החלוקה אמר דברים שנגעו לצד העקרוני של העניין וגם לצד הפראגמטי.

אשר לעיקרון: „לפני בררי את נימוקי עלי להעיר הערה פרינציפיונית", אמר. „אילו הועמדה לפני השאלה: מדינה יהודית בכל מערב ארץ ישראל תמורת הסתלקות מזכותנו ההיסטורית על ארץ-ישראל הייתי דוחה את המדינה. אין רשות לשום יהודי לוותר על זכות העם היהודי בארץ. אין זה מסמכותו של שום יהודי. אין זה מסמכותו של שום גוף יהודי. אין זה אפילו מסמכותו של העם היהודי כולו החי איתנו היום – לוותר על איזה חלק שהוא בארץ" (הדברים נאמרו, כשהארץ היתה בידי האנגלים ולא בידינו).

אשר לצד הפרגמאטי: „אני רואה את עתידנו", אמר, „בביטול החלוקה – לאחר שנתבצר במדינתנו". („במערכה", ספר א')

אבא אבן הזכיר שבן-גוריון ויתר על רצועת עזה לאחר מבצע קדש, אבל הוא שכח להזכיר שהוא עשה זאת כשהיה ברור לו, שבלחצם של נשיא ארה"ב וראש ממשלת ברה"מ בולגנין אנו נאלצים לוותר על כל חצי-האי סיני. אגב, אני למשל לא השתתפתי בהפגנות שקיימו אחדות-העבודה ומפ"ם בימים ההם נגד הנסיגה מהרצועה, על 300,000 תושביה הערבים, כשבמדינת ישראל היו אז רק מיליון וחצי יהודים. מנסים גם להשכיח את הכרזתו של בן-גוריון למחרת מבצע קדש, על „מלכות ישראל השלישית" ועל כך ש„סיני אינה מצרים". כן משכיחים את פנייתו משדה-בוקר אל משה שרת, ראש הממשלה, לסייע לנוצרים בארץ הארזים להקים לבנון נוצרית, שגבולה עם ישראל יהיה על נהר הליטאני.

נמניתי עם תומכי בן-גוריון בנושא החלוקה הן בשנת 1937 והן בשנת 1947, כי היה לי ברור שהיא תנאי להקמת מדינה יהודית. אך תכנית בילטמור לא דיברה על חלוקה, אלא על ארץ-ישראל המערבית כולה כמדינה יהודית. הבעיה הדמוגראפית היתה אז חריפה יותר מאשר בימינו. אמנם רעיון החלוקה סייע לקבלת ההחלטה בעצרת או"ם על מדינה יהודית, אך רק התגוננותנו בפני הערבים ועמידתנו נגד פלישת מדינות ערב, שבעקבותיהן נתבטלו גבולות החלוקה – הן שאיפשרו למדינת ישראל לקום. בגבולות האו"ם היא לא היתה מתקיימת. לא-כל-שכן ללא בריחת הערבים.

בגלל הישארותם של הערבים במקומותיהם לאחר מלחמת ששת הימים ועוינותם למדינה היהודית, נהייתה הבעיה הדמוגראפית לסרטן בגוף המדינה, אבל אלה המפיצים את ההשערה הנבונה, שבארץ-ישראל שבשליטתנו יגיעו הערבים בשנת 2005 לשוויון מספרי עם היהודים, מעלימים בזדון את ההשערה, שאף היא מבוססת על סטטיסטיקה, שגם במדינת ישראל שבגבולות הקו הירוק (עם ירושלים בתוכה), יתחולל אותו תהליך שני דורות אחר-כך. הנסיגה אינה איפוא פתרון ציוני לשאלה הדמוגראפית.

בן-גוריון לא היה רק פראגמטיסט; הוא היה בראש וראשונה איש חזון. בהציגו את רעיון המדינה היהודית בימיו על סדר יומו של העולם, הציג פתרון מלא ולא רק דרישה לסרטיפיקטים. יורשיו, אילו היו בעלי חזון כמוהו, היו מעלים בד בבד עם הסיסמה על „תכנית מארשל למזרח התיכון" גם הצעה למימושה על בסיס טראנספר. ואז גם בעיית הגבולות לא תהיה חמורה כל-כך, לא לערבים ולא ליהודים.

פורים בחיפה: ראש העיר גוראל מבקיע את השער הרביעי של קבוצתו נגד נבחרת הפועל-מכבי – ביתר

בין חשוד לחשוב

מאת שבח וייס

איש ציבור חשוף לדעת-הקהל, לטוב ולרע. אם יטוהר מחשד-שווא, יזכה הדבר לפרסום שאינו נופל מפרסום החשד. הבעיה היא עם אורחים מהשורה

מפעם לפעם עולה לדיון בכנסת הצעת-חוק למניעת פרסום שם חשוד. בעבר היו אלה יוזמות של חברי כנסת, עתה הממשלה היא שהגישה הצעת-חוק זו. כמו בעבר גם הפעם לא תתקבל ההצעה. אמנם בימים אלה היא עברה קריאה ראשונה, אך היא תשקע אט-אט במגירות ועדת חוקה חוק ומשפט ולא תגיע לקריאה שניה ושלישית. גם אם תגיע, תיפול. חברי כנסת רבים לא יתמכו בה. גם אלה שבתוך לבם נוטים לתמוך בהצעה, לא יתמכו בה. העיתונות לא תאפשר להם לעשות זאת. היא לא תרפה מן התומכים והם ישנו את דעתם. גם הפעם תצליח העיתונות לשמור על חופש הפעולה שלה.

לפני שנים אחדות ביקשתי לאמץ הצעת-חוק פרטית דומה של ח"כ חיים הרצוג, כאשר נבחר לנשיא המדינה. למדתי כבר אז כי אי-אפשר לחוקק חוק כזה ואולי מוטב גם לא לחוקקו. אפשר בלעדיו. מאחר שאין, כאמור, כל סיכוי לחוקק חוק כזה, שהרי לא יעלה על הדעת שרוב חברי הכנסת יוכלו לעמוד מול עוצמתה של העיתונות – ובעניין זה היא תפעיל עוצמה גרעינית – מוטב לטפל בסוגיה שהחוק אמור לפתור אותה, בדרך אחרת. זו הסיבה שנמנעתי מלהמשיך הפעם בהצעת החוק הזאת.

מובן שאין לעטוף בשריון-מגן את נבחרי הציבור. לו התקבל „חוק למניעת פרסום שם חשוד", הייתי מציע לקבל במקביל „חוק חובת פרסום שם חשוב". איש ציבור חשוף לדעת-הקהל, לטוב ולרע. סביר להניח שאיש ציבור שיטוהר מחשד שווא, יזכה לפרסום דומה לזה שזכה בו כשהוטל בו החשד. הבעיה היא דווקא עם אורחים מן השורה. את הפתרון יש לחפש בכיוונים הבאים: למנוע פרסום שם חשוד-מן-השורה, אם הוא מבקש זאת, על-ידי הפעלת כללי אתיקה אפקטיביים, תוך היעזרות במועצת העיתונות עצמה; אם פורסם שם חשוד, והלה טוהר מן החשד, יש לפרסם את דבר הטיהור באותו מקום, באותו הקף ובאותה הבלטה כפי שפורסם עצם החשד; יש להקים קרן לפיצוי אנשים ששמם נפגע בגלל אי-קיום האתיקה; יש לצמצם את המעצרים רק להכרחי ביותר; יש להקים קרן ממלכתית לפיצוי עצירי שווא; יש להפעיל את כללי האתיקה האלה על מקומונים, על הטלוויזיה בכבלים ועל כל כלי-תקשורת אחר; יש להבהיר לציבור, חוזר והבהר, שחשוד הוא עדיין בחזקת זכאי; להמנע מפרסום פרטים אישיים של החשוד לפני המשפט; יש להמנע, עד כמה שאפשר, מפרסום פרטים על משפחתו של החשוד, כדי שלא לפקוד חטא אבות על בנים, חטא בנים על אבות, עוון אח על אחיו וסב על נכדה.

העיתונות והאגודות לזכויות האזרח חייבים להתאחד למימוש מטרות אלה ואז לא רק שלא יהיה צורך במעורבות המחוקק, אלא שהוא יסתלק מרצון מכל כוונה להצר את צעדיה של העיתונות.

(הכותב הוא פרופסור למדעי המדינה וח"כ, מטעם המערך)

ח"כים ותו לא

מאת שמעון צוריאל

אם יהיו אנשים, אשר בגלל האיסור המוצע לאסור על ח"כים עיסוקים נוספים יוותרו על שירותם בכנסת, יהיה זה מחיר נמוך תמורת שמירה על תקינות המשטר

לאחרונה החליטה ועדת-הכנסת, שיש לאסור על חברי הכנסת – החל בכנסת הבאה – להשתכר מחוץ לעבודתם כחברי כנסת. זה צעד ראשון בהליך ארוך: הצעת החוק לא תוגש לאישור הכנסת לפני שתוקם ועדה ציבורית, שתגבש הצעה המלצות בנדון ותגיש אותן לכנסת, וזו תחליט אם לאשר אותן אם לאו. אבל גם צעד ראשון זה הוא חשוב.

המתנגדים לאיסור טוענים, שחברות בכנסת אינה מקצוע ולפיכך אין לדרוש מ„העוסק" בה להינתק מתחום עיסוקו הקודם ולהקדיש עצמו אך ורק לעבודת הכנסת. הרי ביום מן הימים, הם אומרים, יצטרך לחזור אל מקום עבודתו.

טענה אחרת כנגד האיסור היא, ששכרם של חברי הכנסת נמוך, ועל-כן הם נאלצים לחפש להם מקור מחיה נוסף.

עוד טענה: אלמלא היו מרשים לחברי הכנסת לעסוק בעיסוק נוסף, היתה יורדת רמת חברי הבית, שכן רבים היו מוותרים אז על הכהונה הפרלמנטרית.

לטענות הללו אין שחר. ראשית, אין כל הוכחה לכך שרמת חברי הכנסת בעלי העיסוק הנוסף גבוהה מזו של אלה המקדישים זמנם לעבודת בית-המחוקקים ולשליחותם הציבורית בלבד. לא זו בלבד שאין מאלצים אנשים להיות חברי כנסת, אלא נהפוך הוא. וזו לשון המעטה. השוללים עיסוק נוסף של חברי הכנסת טוענים, ובצדק, כי בכל מקום עבודה אין מניחים לעובד לעבוד בעת ובעונה אחת גם בעיסוק אחר, ודווקא במקום שבו חשיבות העיסוק של האיש גדולה ביותר, מרשים לו להקדיש חלק ניכר מזמנו לקידום עסקים פרטיים.

עוד מצביעים מחייבי התיקון על הסתירה בין עיסוקם של רבים מחברי הכנסת לבין היותם משרתי ציבור. כך יש, למשל, עורכי-דין מקרב חברי הכנסת המייצגים אינטרסים של לקוחותיהם בוועדות הכנסת השונות, ויש המצביעים על רמזים לקידום אינטרסים פרטיים בוועדת הכספים. אם אין אנו מוצאים טעם לפגם בחברות של עורך-דין פעיל בוועדה למינוי שופטים, כחבר מטעם הכנסת – סימן שקהו חושינו.

חבר כנסת חייב להקדיש את רוב זמנו ומרצו לעבודת הבית. לשם כך עליו להיות משוחרר מכל עול של עבודה נוספת, ושום יסוד של קידום ענייניו הפרטיים אסור שישתרבב לתוך עבודתו הפרלמנטרית. השמועות מספרות על חברי כנסת, שבגלל האפשרות לקדם את עסקיהם הפרטיים התעשרו בתוך זמן קצר. מן הטעם הזה בלבד היה על הכנסת לאסור מזמן עיסוקים נוספים של חבריה. ההיגיינה הציבורית מחייבת שיתקבל התיקון המוצע. אין ספק כי רוב הציבור בישראל יתמוך בו.

אל דאגה, אין חשש שהתיקון ידחיק אנשים מלכהן בכנסת. אך גם אם יהיו כאלה שיוותרו בשל כך על שירותם בבית-המחוקקים, יהיה זה מחיר נמוך תמורת שמירת נקיונו של המשטר וסדריו הטובים.

(הכותב הוא מנהל המחלקה לתרבות במועצת פועלי ירושלים)

מאה שנים של טעות (ב')

השפעת המורה לתנ"ך

מאת מיכאל בהט

רבים מאוד בחינוך הם בעלי תודעת שליחות וייעוד; אך רבים לא פחות נכנסו למערכת בפיתות

לנגד עיני תמונת ילדי גן אם בקיבוץ ואם מחוצה לו, יושבים מרותקים לסיפור מן התורה שמספרת הגננת. באוזני משאלות הורים צעירים, תלמידי לשעבר, לעזור להם בשאלות פעוטיהם על אלוהים ובריאה. מי מאתנו, הורים ומורים, לא עבר את החוויה המרתקת של קבלת ספר התורה אצל ילדינו בכיתה ב'? ומה קורה כבר בכיתה ה' ומעלה? האם ילדינו החמודים מתקלקלים כה מהר? האם התנ"ך מתקלקל? האם הפיכחון הסביבתי משפיע עד כדי שפיכת התינוק עם המים?

מייחסים את הבדיחה לביאליק: אחד מידידיו בא לפניו לפאר את ילדו. פלט ביאליק, כדרכו, ביידיש: "א זעלכע שיינע טייערע יידישע קינדער, ווי אזוי וואקסן אויס פון זיי אזעלכע גרויסע גוייִם" (ילדי ישראל יפים ויקרים כל כך, איך זה גדלים מהם גויים גדולים כאלה?) וגויים כאן אינם מאומות העולם. גויים כאן פירושו בורים, עמי-ארצים.

זה מה שיש, עונים לך בני התשחורת. האומנם? אינני מקבל אמירה זאת ואינני משלים עמה. אינני נאיבי עד כדי לחשוב כי בכוחי או בהבל פי לתקן את המעוות. עם זאת אינני פטור מלהזעיק שמים וארץ לתיקונו.

לפני מספר שנים, בהופעתי באחת מתוכניות הטלוויזיה, נתבקשתי להגדיר מהי הוראה טובה. עניתי: ההוראה, כל כולה, תלויה במורה. בין המורים ניתן להבחין בשלושה סוגים. אחד שהוא מלמד, מעביר מכלי אל כלי, כל מה שלמד בסמינר או באוניברסיטה – הוא שופך על תלמידיו. הסוג השני הוא המורה, שאינו מלמד רק את „החומר" אלא אף מורה דרך, מנחיל גישה, השקפה, משמעות. הסוג השלישי הוא המחנך – זה הסוחף אחריו את תלמידיו; המלהיב, המגרה, המבקש מקוריות ועצמאות, המבין גם לנפש הניכר. אלה המורים הזכורים לנו כל חיינו. ללמוד להיות מלמד, זה השכיח. ללמוד להיות מורה – אפשרי. ללמוד להיות מחנך – בלתי אפשרי. או שיש בך או שאין בך. סוג זה רצוי אמנם לכל המקצועות הנלמדים. אך הוראת לימודי היהדות והרוח – ובמיוחד התנ"ך – מחייבת יותר. מפני שעל מורים אלה להשקיע בחניכיהם ערכים, השקפת עולם, תפיסות חיים והיכולת להבחין בין מותר לאסור, בין טוב לרע.

מי הגורמים המכשירים והאחראים להכשרת מורינו ליעודם? הסמינרים למורים והאוניברסיטאות. מובן שגם אלה וגם אלה במילכוד קשה. רוב הבאים היום ללמוד בהם אינם באים עם יעוד או שליחות מוגדרים. מוכר הסיפור: אם שבאה למנהל בית-הספר לטעון מדוע הוציאו את בתה מהמגמה העיונית. השיב לה המנהל: בתך אינה מתאימה למגמה זו. אז אולי תלך למגמה הספרותית? פלטה האם. גם שם אינה עומדת באמות המידה. אז שתלך למגמה הביולוגית. גם שם היום לא ילך לה. אז שתלך למגמה הפדגוגית – וזה סוף הסיפור.

יש לשנות מהקצה אל הקצה את הגישה לקבלת תלמידים להוראה.

היום מחויבת הסיסמה הטובים להוראה. ומה המציאות? מכיר אני את רוב הסמינרים בארץ. בתחום ההכשרה ללימודי יהדות לא מצאתי אחד כ„כרם" מיסודה של קבוצת מומחים עם פרופ' אליעזר שביד ורעיו. הן בתורה והן בדידקטיקה. סמינר זה אינו מנחיל רק דעת, אלא אף מקנה השקפת עולם הומניסטית וגישה מסורתית פתוחה להבנת תרבות ישראל ומחשבת ישראל. הוא מקרב את הניכר לערכי היהדות ומרחיק אותם מן הקיצוניות. שהרי גם ביהדות שורה דרך המלך, שביל הזהב, ולא „יהרג ולא יעבור".

מעבר לאמור, לא ייתכן מורה בבית-ספר עברי, בכל מקצוע שהוא, בלי שעבר קורס והכנה בלימודי היהדות. כל הדימויים וכל המשמעויות שהוא משתמש בהם כדי להמחיש לתלמידיו את משנתו צריכים להיות מהעולם היהודי. והבנת הנחלת ערכי האומה חלה לא רק על מורי לימודי היהדות אלא על כל מורה או גננת ואף בגיל הגן.

על משרד החינוך המחלקה להכשרת עובדי הוראה והשתלמותם לבנות מחדש את כל המערכות הללו – הן במוסדות הכפופים להם ישירות והן באוניברסיטאות, בתי-הספר לחינוך או המחלקות לחינוך. משימה מיוחדת עומדת היום בפני מוסדות ההשתלמות: יש להשתיל אורות מהמקובל היום, לטפטף בציבור המורים הקיים את מודעות השליחות והייעוד שבחינוך. בוודאי יש רבים מאוד שהם בעלי הכרה מעין כמותם. אך יש רבים לא פחות, שנכנסו לתוך המערכת בפיתות. על ציבור המורים להשכיל מעתה שהם הטובים והמובילים בחברה הישראלית.

מצב החינוך במדינה בכי רע. אבל הקובעים בדרג הממשלתי (ממשלת האחדות הלאומית) החינוך הוא במקום השלישי בסולם העדיפויות. אני פונה בזעקתי לפחות לשניים – משרד החינוך והתנועה הקיבוצית, החברה המאורגנת מכולם, ועדיין הנאמנה ביותר לערכי הלאום והחברה. על שניים אלה ליטול על עצמם את ההתחלה לקראת שינוי הערכים בחברה הישראלית, להיות חברה יותר מתוקנת.

(הכותב הוא מחנך חבר קיבוץ [illegible])

במזרח התיכון דרושה סבלנות

מאת כמאל מנצור

אם תיפתח מתקפת שלום ערבית, אל לנו להעתיק משכנינו את הגישות שהיו להם לרועץ: לאו לכל הצעת שלום, הקצנת עמדות וסיכסוכים פנימיים. אצלם כבר חל שינוי

מי שחי במזרח התיכון ואינו מצויד בסבלנות ובנשימה ארוכה – נתון בבעיה גדולה, כי באזורנו מתרחשים דברים לא על-פי ההגיון ותמיד ההפתעה חוגגת. קשה לצפות מראש אירועים. אנו הישראלים מתבוננים בחוסר סבלנות במתרחש באיזור כי תמיד שואפים אל המסקנה המתבקשת וכשהיא בוששת לבוא עולים המתח וגם העצבנות והערות לכך הוויכוחים הציבוריים הנוקבים באקלים הדמוקרטי שלנו היוצא דופן באיזור. תפיסתנו הבסיסית היא, שאין לנו די זמן להתמודד עם בעיות כה רבות – כלכליות, חברתיות ובטחוניות, ואין מנוס אלא להתמודד אתן מהר. וכשהעניינים מתרחשים שלא על-פי רצוננו ושאיפותינו, אנו יוצרים לעצמנו מתחים באמצעות עימותים וקיטובים פנימיים.

שכנינו הערבים התאפיינו בשלושה עקרונות ודרכי התנהגות בסיכסוך הערבי-הישראלי: ב„לאו" לכל הצעה לפתרון הסיכסוך הממושך; בהקצנה לנוכח כל נסיון להידבר, ובסיכסוכים לאין סוף בין מדינות ערב ומנהיגיהן אשר הטיחו האשמות בגידה בכל אלה שניסו לעלות על דרך המו"מ בין ישראל ושכנותיה.

מצב זה היה נוח לישראל. הוא היווה בסיס בהסברתה ברחבי העולם את העמדות הערביות בסיכסוך הערבי-ישראלי: הדבר נקלט היטב, עד שבא סאדאת ואמר „כן" ובכך הצליח להביא לארצו הישגים רבים אשר לא הושגו בכל המלחמות ולעורר ויכוחים בתוך החברה הישראלית.

סיגנון ה„מתינות" החדש שרווח כיום לאחרונה רוב מדינות ערב בעניין הסיכסוך עם ישראל – אם בשתיקה ואם בהצעות והסכמה להגיע להסכם במו"מ – היא תמנית שאין לזלזל בה במתקפת השלום הערבית אשר פתח בה סאדאת והוכיחה את יעילותה. ואכן, הרבה דברים ועמדות השתנו מאז. מנהיגים ערביים, אם כי לא כולם, מעיזים כיום לדבר ללא פחד על אפשרות מו"מ עם ישראל. אט-אט נאלמות גם הקריאות „בוגדים" לעבר כל מי שמעז לחשוב ולדבר ברוח זו.

אצל הערבים מורגש צימאון לדעת יותר על ישראל והדבר מתבטא בלימוד השפה העברית בכמה ארצות ערביות, וגם בחקר נושאים ישראליים בכל התחומים ועד לשידור כתבות מישראל בטלוויזיה הירדנית. מה שבולט בקשר להתנהגות זו של מדינות ערב, אלה התגובות על ביקורו הגלוי של שמעון פרס במרוקו כאורחו של המלך חסן. רק סוריה הודיעה על ניתוק קשריה עם מרוקו בעוד שיתר מדינות ערב הסתפקו בשתיקה, בגימגום ובהתעלמות.

מה עוד יתרחש באיזור? חוסיין ואסד האויבים-בנפש מדברים ונפגשים. יש נסיונות תיווך בין היריבות הנצחיות סוריה ועיראק. מלך מרוקו שאף להירשם בהיסטוריה כממשיכו של סאדאת ביוזמות השלום. אלג'יריה הקיצונית כמעט שאינה משמיעה קולה המסורתי בהסתה. תוניסיה היתה בבכור החלוצה לדבר על דרך המו"מ לפתרון הסיכסוך הערבי-ישראלי. סודאן הסכימה לשלום בין ישראל ומצרים. סעודיה ונסיכויות הנפט רוצות בפתרון הסיכסוך כדי להשתחרר מפחד ההקצנה החומייניסטית מבית וגם כדי לחסוך כספים רבים שהן נאלצות לתרום למדינות ערביות וגם ל„אש"ף". נותרו לוב שמתמידה בקיצוניותה וכן גם סוריה, אף שגבולה עם ישראל נחשב לשקט.

מתקפת שלום ערבית צפוי שתגרום לפיצול ולקיטוב עמדות בחברה הישראלית לעומת המתח הבטחוני שהוא גורם מלכד. אך אל לנו להעתיק משכנינו את שלושת המרכיבים שהיו להם למכשול: ה„לא" לכל הצעה של שלום, הקצנה בעמדות וסיכסוכים בין מדינות ומנהיגים. ולאחרונה אנו עדים לשינוי משמעותי: „כן" במקום „לא", מתינות במקום קיצוניות והתפייסות במקום מריבות.

ואם נלמד קצת מהסבלנות של המזרח התיכון, נשתדל להיות רגועים ולא להוטים להתווכח – לאחרונה הפכנו את החברה הישראלית לזירת ויכוחים ללא הקשבה לזולת – ניווכח שזו דרך משתלמת יותר, והפתגם הערבי אומר „סבלנות – המפתח לנחמה".

(הכותב הוא איש ציבור דרוזי, תושב הכפר עוספיה בכרמל)